

AVOGADRA

D. HIPPOLYTI

DE MARSILIIS
BONONIENSIS.

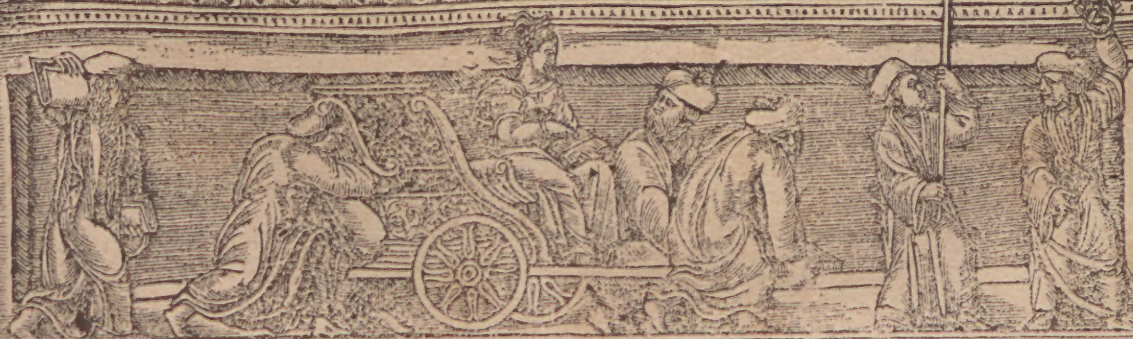

HIPPOLYTI

DE MARSILIIS BONONIENSIS

I.V. Diligentissimi Doctoris, ac Ciuilium studiorum Professoris perspicacissimi, elegans & accuratus Tituli C. ad. L. Corneliam de Sicariis Commentarius, In almo Bononiensi Gymnasio solenniter declamatus, & summo artificio atq; luculento apparatu ad postrema Autoris recognitione elaboratus, cui prater omnium haectenus editiones, nouae accesserunt Additiones iam nunc sub signo § (). Summaria item non indiligenter reposita sunt, cum Indice ingenti studio diligentiaq; minime vulgari concinnato, & aucto supramodum. Et hoc legale Opusculum Auspicijs & noie Auogadrae, ab autoris cui dicata est cognomine, Feliciter exit.

M. D. XXXII.

IN TERRIS SOLA TRIUMPHAT

Eleberrima Marci Tullij Ciceronis sententia illa nec

minus vera q̄ elegas in aureolo de amicitia libello circūfertur virtutē inter alia dona hoc precipuū habere, vt scilicet nos cogat etiā diligere quos nunq̄ vidimus nec cognouimus, quam quidem sententiam prope diuinam atq; verissimam cuꝫ pluribus iam annis antea in me expertus sum, tum hoc maxime tēpore, quo me virtutē tuam singularē ita pridem tibi deuinxisse sensi, vt incredibile admodum fuerit quantopere in amore preclarissime huius atq; incl̄ te virtutis tue exarserim, que quidem effecit, vt incredibili te semper amore prosequi nunq̄ destiterim, et nullo nō tēpore inter amicos ac beniuolos tuos cōnumerari studuerim, ad quod etiam in hanc sententiam pluribus rationibus me suasis et traxit virtutū tuarum tubicem et prece ille conterraneus tuus ac necessitudine tibi coniunctus Reuerēdissimus antistes Altobellus Aueroldus episcopus Solensis ciuitatis huius in presentia moderator et prolegatus dignissimus, nec non et Eleberrimus. J. A. Interpres tibi apprime deditus dominus Paulus orianus, qui te non secus ac parentem proprium colit/diligit ac veneratur. At ergo animum mentemq; meam erga huiusmodi virtutem tuarum magnitudinem testatum habebas statui te absentem visitare cum oblatione cuiusdam opusculi mei superiori anno elaborati, videlicet Commēti tituli. C. ad legem corneliā de sicarijs, et illud tibi dirigere dedicareq;. Cognoscēs hac tempestate te inter omnes Jurisconsultos re fama et effectū eminentissimum et excellentissimū quem omnes vno ore predicant et merito extollunt. Cogitavi pfecto imitari oculatos optimosq; parentes qui eorum pupillis de optimis tutoribus consulunt, et presidij nomen indelebile tuū huic tenno ac humili opusculo sit alaturum cum inter Jurisconsultos consultissimus sis, et inter Senatores grauissimus iusti rectiq; tenacissimus. Et licet nature et fortune bona in te cumulatim congesta conspiciantur, et si antiquissima et nobilissima familia procreatus existas, voluisti tamen incl̄ ta virtute tua eam illustriorem per cunctas Italie oras celebriorem reddere, et posterorū consulere voluisti glorie et eternitati. Magnus quidem in vrbē splendor ac magnū decus Brixieq; felicitas hac etate nuncuparis. Es quippe nature opus mirabile et virtutū morūq; omniū viua imago fidei et pbitatis simulachriū. Scientiarum theatrum. Literarum ac literatorum asilum et nostri enī Speculū et exēplar admirandū et quodā diuine prouidentie dono genitum quem indulgentissima natura suis quibuscunq; peculiaribus dotibus exornauit, ex quo tanq̄ sol radians summo opere admirandus omnibus elucescis. Domus equidem tua omnibus apertum est refugium. Liberale hospitium. Cōsiliū studiū. Virtutis tutela et Apollinis aditus. Et tante vires discipline facundie integritatis fidei nobilitatis iustitie ac religionis lumen splendidissimum, vt te nihil dignius, nil prestantius, nil deniq; excellentius comperiri possit. Quare vir excellentissime pro solita humilitate tua opusculū hoc tenne accipias ea qua soles hylari fronte illudq; corrige et castiga, prout tibi videbitur opportunum. Nam malo a perito corrigi q̄ ab idiota laudari. Sola enim autoritas tua que pervniuersam Italiā celebratur huic nomen famāq; afferre potest, cum etiam minima queq; tuo nomini dedicata maxima esse censeantur. Reliquū est ne pluribus agam vt simul hoc cum opusculo et operam quoq; meam studiū fidē et omnia alia mea tibi cōsecrem meq; totum vsu et possessione tradā, te ipsum etiā atq; etiam rogans et obtestans vt in futurum me meaq; ita tibi habeas perinde ac tua eisq; nō secus quocūq; tēpore vtaris vt tuis ipsis que semper tibi patebunt. Vale equitum ac Doctorum omnium decus et virtutum exemplar incomparabile.

C Ad Eruditissimum Iureconsultum dñm Paulum orianum
Vicarium et assessorem Bononie meritissimum Joānis Aurelij
bensai Rauennatis carmen. M. D. xxv. Martij.

Quod sua Mattheo censentur vindice scripta.
Marsilius multum gaudeat Hippolytus,
Laude minor non est sub quo censore leguntur
Sed par letitie debet adesse modus
Nec minor hortanti crescit tibi gloria Paule
Et sub Matthei nomine scripta forent
Hippolyti Mattheus honor et gloria eidem
Hippolytus sed nunc laus vtriusq; tua est.
Vale et Bensaium ama.

Reges in hoc opere cōtente.

C L. prima frater tuus.	fo. 2.
C L. is qui aggressorem.	fo. 5.
C L. si quis percussorem.	fo. 6.
C L. si vt allegas.	fo. 6.
C L. eum qui.	fo. 6.
C L. Si quis te.	fo. 6.
C L. is qui cum telo.	fo. 7.
C L. si quis necandi.	fo. 9.
C L. si forte mulier.	fo. 9.

Commetum mei Hippolytide Basilij. J. A. D. super titu. C. ad legem
corneliam de fcaris.

C. C. Ad. l. corneliam de fcaris.

Rubrica.

Conmissa inuocatione diuini nominis ac beatissime virginis,
omissa continuatione rubricæ tanq̃ nullius utilitatis vt dicere so-
litus sum in operibus meis venio ad. l. primam omnibus super
his postpositis et refecatis.

Summarium.

- 1 **V**oluntas et propositum distinguunt maleficia.
- 2 Si aliquis animo duntaxat bastonadi aliquem aggressus fuerit
et eum sic bastonando occiderit pena mortis non tenetur.
- 3 Statutum puniens eleuantem rumorem non comprehendit illū
qui percussit ex quo rumor postea exortus fuit.
- 4 Si duo fecerūt pacem vnus illorū rapiat filiā alterius et rapiens
raptam percutiat, vt ambularet citius nō intelligitur pax rupta.
- 5 Crimen lese maiestatis nō committitur si vnus ciuis expulsus ab
alijs ciuibz veniat ad expugnandam patriam.
- 6 Crimen lese maiestatis committitur contra ciuitates inferiores a
principe. nume. 7.
- 8 Occidens mediatorem quando puniatur.
- 9 Percuties aliq̃ in capite pugno et armato nō tenet pena mor-
tis si percussus cadat in terrā sup lapidē et inde moriatur. nume. 10.
- 11 Dictio ex. denotat causam immediatam.
- 12 Amicus si dicat amico venias mecū in vno negotio et interficiat
inimicum excusatur ille amicus.
- 13 Statutū puniens tenentē vxorē alterius ignoratē nō cōprehēdit.
- 14 Nō puniatur aliquis de auxilio nisi principalis rixe cognoscatur.
- 15 Filius natus ex cognita per vim quo ad matrē nō dicitur spurī.
- 16 Testificans pro bannito coacte non puniatur.
- 17 Virgo vi cognita non perdit virginitatem.
- 18 Statutum puniens bannitū venientem Bononiam non com-
prehendit captam Antine et vinctum in ciuitatem Bononie.
- 19 Statutū puniens intratē palatū nō cōprehēdit cōpulsū intrare.
- 20 Rusticus nō puniatur de receptione si bannitū per vim recipiatur.
- 21 Statutum puniens exportantem frumentum non comprehendit
illum qui timore aliquo exportasset in loco prohibito.
- 22 Merces vi eiectione in portum non cadunt in commissum.
- 23 Delinquens sine animo delinquēdi quādoq; puniatur. nu. 24.
- 25 Quelibet causa etiam iniusta excusata dolo.
- 26 Delictum sine dolo non committitur.
- 27 Animus occidendi quomodo cognoscatur.
- 28 Animus non probatur per testes. nume. 76.
- 29 Animus per exteriora cognoscitur.
- 30 Lingue imperator est cor.
- 31 Qualitas verborum maximum est testimonium nostri.
- 32 Animus cognoscitur ex genere armorum. nu. 33. 34.
- 33 Percuties cū baculo nō presumit habere animum occidendi.
- 36 Animus occidēdi vel nō p̃cipit ex loco corporis vbi quis pcutit.
- 37 Animus occidendi ex iteratione percussione percipitur.
- 38 Seminatio dat robur actui.
- 39 Verba enuntiatiua non disponunt.
- 40 Cōfessio scā in nō figura iudicij nō plene pbat nisi eēt geminata.
- 41 Geminata cōfessio de recepto tollit exceptionē nō nūerate pecu.
- 42 Ex pacto nudo, geminato oritur actio.
- 43 Interlocutoria geminata reuocari non potest.
- 44 Cōfessio geminata etiam respectu erroris non potest reuocari.
- 45 Confessus geminatus tamen operatur sicut iuramentum.
- 46 Peccatum veniale fit mortale per reiterationem.
- 47 Pena augetur propter consuetudinem delinquendi.

- 48 Consuetudo peccandi aggranat delictum.
- 49 Percuties aliq̃ cū hasta rōche i capite alicui an teneat occiso.
- 50 Ana presumptio tollit aliam.
- 51 Unum indicium tollit aliud.
- 52 Ana coniectura tollit aliam.
- 53 Omne malefactum prae presumitur actum.
- 54 Vlnus presumitur mortale in dubio.
- 55 Abandans et consulens in dubio puniuntur.
- 56 Confessio in deteriozem partem interpretatur. nu. 60.
- 57 Pena vera non imponitur damnato ex presumptionibus.
- 58 Iudex in dubio debet temperare sententiam.
- 59 Absolvere potius debemus quam condemnare.
- 61 Pena vera non imponitur quando receditur a regulis iuris.
- 62 Pena mutilationis membri equiparatur pene mortis.
- 63 Percuties cum hasta in capite qua pena puniatur.
- 64 Qui non habet in ere luit in corpore.
- 65 Illud qd est fundamentū alicuius per producentē pbari debet.
- 66 Negativa quomodo probatur.
- 67 Bonus quilibet presumitur.
- 68 Interpretatio in dubio q̃ sonat in delictū nō est stenda. nu. 74.
- 69 Clerici sunt digniores laicis.
- 70 Fili natus ex meretrice maritata psumit esse mariti et nō adulteri.
- 71 Notarius in dubio excusatur a pena falsi. cum seq.
- 73 Dissensus quando presumatur potius quam consensus.
- 75 Simulatio quando potest opponi.
- 77 Iuramento statuitur in his que dependent ab animo.
- 78 Iuramento criminales cause non deciduntur.
- 79 Delicta non debent esse impunita.
- 80 Delictum sine dolo commissum quomodo puniatur.
- 81 Lata culpa pro dolo accipitur in criminalibus. nu. 82.
- 83 Dolus quando presumatur.
- 84 Casualia non nocent.
- 85 Confessio incidenter facta non puniatur.
- 86 Affinitas vel amicitia quid operetur.
- 87 Iurisditio in notorijis quando prozogetur.
- 88 Casus fortuiti et improuisi differunt.

Frater tuus. Et hoc intēdit. Qui aliquem
absq; dolo occiderit nō tenetur pena homi-
cidij. h. d. fm Bar. vel sic. pbans nō animo
occidendi percussisse nō puniatur pena ho-
micidij sed minori. h. d. fm Bald. vel sic. ho-
micidij commissum facto et nō animo nō pu-
niatur. l. corne. de fca. h. d. fm Ange. vel sic.
fm eūdem volūtas et propositū distinguūt
maleficia. h. d. Vel sic. qui nō ex proposito aliū occidit in cornelia
nō incidit, p modo tñ culpe puniatur. h. d. fm Saly. Casus in termi-
nis etc. **C** Nota primo ex isto tex. dictū in summario. vtz qd homi-
cidij commissum sine animo et proposito occidendi nō puniatur pe-
na. l. corne. de fca. **E**t ratio est qz voluntas et propositum distin-
guunt maleficia, vt hic et in. l. qui iniurie. ff. de fur. l. quod rei publ
ce. ff. de iniur. c. nō est. xv. qd. j. et affectio operi nomen imponit. l. si
non conuicti. j. de iniur. et facit. l. diuus. ff. eo. **E**t adeo est vera hec
regula huius. l. cū simi. quod si aliquis aggreditur aliq̃ animo et
intētionē eum bastonandi tantū et non occidendi et sic bastonādo
et percutiendo eū occidit, quod non debet puniri de occiso, sed ali-
ter mitius puniatur cū vltra propositū et intētionem suam eueni-
rit tale homicidij, ita singu. dixit Paul. de cast. in cōsil. suo. c. xxi.
incipien. in causa incarcerationi, vbi ipse respōdet ad cōtraria que
adduci possent, quod consiliū refert et sequitur domi. Aug. de ari.
in additio. suis ad Ange. de are. in tracta. malef. in ver. et appensa
te etc. in fin. vlt. addi. et in verbo et dictus And. arma. circa fin. j. ad
di. quod dictū ego retuli in singu. meo. clxxvi. incipien. voluntas
et propositum etc. **E**t facit etiā nam si statutum puniū eleuantem
rumorē et vnus inimicum suum percussit ex quo incidēter ele-
uatus fuit rumor hoc casu talis non debet puniri pena dicti sta-
tuti: quia ille principaliter non habuit animū offendendi rempu-
blicam. Ita singu. consuluit Bald. in ciuitate Assisi per tex. in. l.
si quis ingenuam. §. in ciuilibus. ff. de capti. quod dictum refert et
approbat domi. Catal. in tracta. suo. findi. in ver. cccxciii. incipi.
adde tamē quod ille non dicitur turbare etc. que omnia refert et se-
quitur do. Sely. in rubri. de trenga et pace. in. iij. colū. in fin. de quo
dixi in singula. meo. cclxvi. incip. principale propositū. **P**ro quo
dicto et pro supradicta regula huius. l. facit quod not. dixit Alex.
in consi. cxiij. incipiē. viso instrumēto. in si. in. ij. volū. vbi idem fir-
mat de rumore incidenter eleuato. **E**t dicit qz si duo fecerūt treu-
gam et promiserunt se nō offendere aliquem de alia parte, si vnus
rapuit filiā vel sororem alterius et eam aliquāliter percussit vt
citius ambularet et fugeret cuz eo quod propter dictas percussio-
nes non dicitur rupisse trengam: quia nō percussit eam principa-
liter animo eam percutiendi et iniuriandi sed animo et intētionē
A A A h

I. Frater tuus.

- citius an fugiendi cum ea, et allegat iura de quibus ibi per eum, quod dictum refert et sequitur Jas. in l. qui seruus. in. iij. col. ff. de verbo. obli. g. Et facit quod voluit Soci. in consil. suo. cxxj. incipit. premittenda est disputatio. et in. iij. col. in. iij. volu. vbi dicit qd ille qui venit ad expugnandam patriam committit crimen lese maiestatis, vt habetur per Barto. in extranagan. qui sint rebelles. in verbo tenore, et in verbo rebellando, et habetur in l. amissio. in. g. qui deficiunt. ff. de capi. dimi. et quod tale crimen lese maiestatis committitur etiam contra ciuitates inferiores a principe fm Paul. Car. et Joa. de imol. in clem. pastoralis. in princi. de re iudi. et habetur. ij. qd. j. c. in primis. et in l. fallaciter. C. de abolitio. et habetur per glo. et Saly. in l. quisquis. C. ad legem iul. maiest. et habetur in l. hostes. ff. de capti. et per Ang. de are. in tracta. malef. in verbo che hai tradita la toa patria. et Joa. and. in. c. felicitis. de pe. in. vi. et ibi
- 7 Semina. Sed predicta non procedunt nec habent locum quando vna pars ciuium expulsoz venit contra alteram quo casu nullo modo committitur crimine lese maiestatis: quia illa pars que venit contra aliam non agit de subuertenda patria nec habuit animuz committendi subuersionem patrie sed se vindicandi contra alias ideo non cadit nec incurrit crimen lese maiestatis, ita dicit Soci. in c. suo. cxxj. preallegato, allegat iura de quibus ibi per eum, quod est summe notandum cum modernis temporibus quandoq; contingat in facto. Et item pro predicta regula facit etiam Nam occidens mediatorem quando non dabat operam rei illicite non debet puniri de homicidio. fm Ange. in l. si cum seruo. ff. de iniur. et voluit Bar. recte intuenti in l. respiciendum. in. g. delinquent. ff. de pen. in fin. et in l. diuus. in princip. ff. de fidei. de quo dixi in l. j. in. g. diuus adrianus. in prin. iij. col. ff. eo. Et facit etiam singu. verbu domi. Franci. de are. in consil. suo. cxxvj. incipit. visa consultiatio. et in. v. col. in. versu. hoc premisso et vbi dicit qd non tenetur de homicidio, ille qui percussit cum pugno etiam armato aliquez in capite si percussus cecidit in terram et cadendo dedit super lapide et ex percussione lapidis mortuus est: quia lex punit occisorem habentem animu occidendi dummodo sequatur effectus, als non vnde cum tali casu mors non fuerit secuta ex animo percutientis non videtur ab eo dolo occisus de quo ibi latius per eum. Quod dictum refert et sequitur do. Sely. in tracta. suo de conatu. in pen. col. in fin. vbi dicit qd de hoc dicto nunq; obliuiscaris, cum sit doctrina noua et fortissima per quaz multi liberari possent a morte. Et pro quibus facit quod voluit do. Sely. in. c. decetero. de homici. vbi dicit qd si statutum dicit qd si ex percussione exiit sanguis imponatur talis pena percutienti quod non habet locum tale statutum quando ex percussione quis cecidit in terram et ex lesione lapidis exiit sanguis: quia non dicitur exiisse ex prima percussione et propter dictionem ex. que importat causam immediatam. l. j. ex incendio. ff. de incen. rui. naufr. et c. inter dilectos. de fide instr. et idem voluit Flo. vt refert. do. Sely. vbi. S. in l. qua actione. in. g. cellus. ff. ad leg. aquil. vbi dicit hoc habuisse de facto. Et idem dicit Bald. super statutis. in verbo par. in. ij. ver. et in l. fin. C. ad legem aquil. Et scias etiam qd predicta regula quod voluntas et propositum distinguunt maleficia de qua in hac l. cum sumi. nedum habet locum in principi delicto, sed etiam habet locum in dante auxilium in quo casu etiam habet locum dicta regula. Et ideo si amicus meus dicit mihi venias mecum, rogo te quod volo esse in vno negotio meo et ego hoc audiens assumpto ense vado secum, et ipse me inscio vadit obuiam inimico suo et eum occidit ego non teneor nec de morte nec de auxilio. Ita not. dicit Raph. fulg. in l. quid sit fugitiuus. g. j. ff. de edi. edic. Et facit etiam no. verbu Bald. in l. quicunq; in pen. col. versu. no. vi. C. de ser. fugi. vbi dicit qd si comodauit alicui arma vel famulum: quod dicebat se velle ire in rure et tamen iuit ad occidendum hominem quod ego non teneor, quod dictum refert et sequitur Sely. in. c. sicut dignu. in princi. in. iij. col. de homici. Et dicit Bald. in d. l. quicunq; qd si statutum punit tenentem vxore alterius quod paritur ignorant. Et in predictis casibus ratio est qd non adest animus nec propositum delinquendi nec prestandi auxilium maleficio fiendo. Et pro quibus facit. Nam ad hoc vt quis teneat de auxilio requirit probatio quod ad auxiliandum malefactori auxiliatus et principalis delinques ad hoc se adunauerint et colloqui super hoc habuerint. Ita habetur in l. iij. in. g. hominis. ff. vi bono. rap. als si hoc non precedit non potest dici qd affuerit animus et propositum auxiliandi et sic non tenebitur de auxilio. ita dicit Pet. de ancha. in consil. cxxvj. incipit. nos Bartho. de saly. et circa fin. qd nescitur tunc quis fuerit auxiliator vel principalis delinques, qd etiam voluit Bald. in consil. cxxix. incipit. verba inquisitionis. in vlti. col. in. iij. volu. et idem voluit domi. Alexan. in l. si duo patroni. in princi. in versu. in glo. in verbo alteri. ff. de iure iur. in consil. suo. ij. in. iij. col. in. v. volu. de quibus omnibus dixi in l. nihil interest. in. iij. et v. col. ff. eo. de fidei. et in l. j. diuus adria. in. iij. col. eo. tit. Et pro istis faciunt in ar. dicta per do. Mellu in tract. bannito. in. ij. parte. ij. teporis in. xij. q. incipit. sed circa idem et c. et in eadem parte in. q. xlvij. incipit. pone stante statuto. Et item vltra premissa cir

Hippoly. de Marfi.

- ca dictam regulam quod voluntas et propositum faciant maleficia et sine animo voluntate et intentione delinquendi quis non faciat delictum punibile possunt alia plura adduci. et primo tex. in. c. j. et. iij. et in. c. ita ne. cxxij. q. v. et in. c. presbyteros. l. dist. et facit text. in. l. cura. in versu. nec si per vim. ff. de mune. et hono. Et facit dictum Bald. in l. leam qua. in. v. col. C. de fidei. vbi dicit qd si tyrannus per vim habet rem cum muliere quod filius inde natus non dicetur spurius quo ad matrem, et idem dicit idem Bald. in l. si qua illu stris. in versu. quid si mater. C. ad orfic. Et dicit Bar. in l. post legatu. in. g. his vero. in. ff. de his quib. vt indig. qd stante statuto qd quicunq; prebuerit auxilium bannito puniat qd non punietur ille qui testificatus est pro bannito coacte et non sponte. Et dicit Joa. de ana. in. c. iij. in. iij. col. de fur. quod si virgo inuita cognoscat non perdit virginitatem. Et facit quod voluit Bald. in. au. Itē nulla comunitas in fin. C. de episco. et cleri. vbi dicit qd si statuto cauet quod si bannitus a ciuitate Bononie venerit ad ipsas ciuitatem debeat decapitari non habet locum in bannito qui fuit captus autine et per vim fuit ductus Bononie, qd etiam voluit Jac. but. in addi. ad tracta. Sandi. super malef. sub rubri. de bannitis p maleficio. in. v. col. in. princi. et Mel. in tracta. banni. in. ij. parte. ij. tepo.
- 19 q. xxx. Et dicit Bal. super statutis. in verbo pena. in. v. col. in. pen. versu. qd si statutum punit intrantem palatium certo tepore et alius quis fuit impulsus seu spiritus intrare palatium illo tepore qd non cadit in aliquam penam qd hoc non fecit voluntarie sed coacte, et idem dicit ipse Bal. in. au. habita. in. v. colla. in. versu. itē si non ingreditur.
- 20 C. ne fil. pro pa. Et facit text. et qd ibi dicit domi. Flori. in l. in omnibus. ff. de nota. vbi dicit qd ille text. facit ad questionem de receptante bannitu qd non teneat pena. l. vel statuti si receptauit: qd prohibere non potuit puta qd. r. banniti congregati fuerunt ad domum vnius rustici, et dixerunt ei si non aperis nobis portam imponemus ignem in domo tua, qui rusticus hoc timens aperuit, certe tunc acceptando eos non puniet qd dicit esse menti tenendum.
- 21 Et dicit Ang. in l. qd sit fugitiuus. in princi. ff. de edi. edic. qd si statutum prohibet extrahere frumentum extra districtum sub pena qd si aliquis timore hostium extraxit frumentum extra territorium non cadet in penam. Et dicit Ang. in l. fina. g. si propter. ff. de publi. quod si quis conducit merces super equo vel mulo qui equus vel mulus deuiant a strata vel recto itinere et portant merces in loco prohibito qd tales merces non erunt perditę nec dicentur cecidisse in commissum. Et dicit Bald. in l. sedissime. C. de possli. reuer. qd illa que est in prostibulo per vim non dicitur perdere pudicitiam, ad que faciunt etiam plura adducta per celeberrimu. A. J. Doc. do. Paulu oria. in eius soleni repe. l. j. ff. de officio eius cui est manda. iurisd. in. cxxvj. col. cum seq. in versu. adde et vltra tamen ea et c. Et faciunt plura et plura alia que ad hoc propositum cumulaui in l. j. in. g. pretere. in. iij. iij. et v. col. ff. de questioni. Et licet supradicta intra doctrinam sint not. et approbate a scribetibus ad hoc qd in delictis attendit animus propositum et intentionem, attamen aliqui sunt text. probantes contrarium qd non video omnino bonu responsu et c.
- 23 Primus enim est tex. in l. j. ex incendio. ff. de incen. rui. et naufr. vbi dicit qd si quis animo et intentione incendendi vnam domum tantum miserit ignem in ipsa domo ex quo combuste sint plures domus vel ex alijs domibus bona fuerint asportata qd talis qui imposuit ignem teneat pro omnibus domibus combustis et pro omnibus bonis exportatis, ex quo text. apparet qd non inspicit animus seu
- 24 propositum delinquendi sed effectus. Et Alii est text. in l. si quis aliquid. in. g. abortio. ff. de penis. vbi si amator qui reddidit pregnantem amasiam dederit ei poculum pro futura abortione, si tamen mater ipsa vel pater moriatur teneat de occiso et sic non inspicitur intentio amatoz, sed tristis et malus euentus qui secutus est. Tertio pro hac parte est text. not. in. c. fin. de homici. in. vj. vbi dicit qd si quis iusserit verberari clericum et mandatariu excessit mandatu: quia verberando excessit mandatu et interfecit ipsum clericum teneat ipse mandas de occiso: qd debuit cogitare qd aliquando illatio verberu infert mortem. Quarto pro hac parte videtur casus in l. qm multa facinora. s. ad legem iuliam de vi publi. vbi habetur qd si quis ingressus fuerit possessionem aliquam et facta sibi resistetia aliqua occisi sunt aliqui ex vna vel ex altera parte, quod tunc tenetur talis ingressor quasi dederit causam morti illorum occisorum, et tamen ipse nolebat inferri mortem alicui sed volebat ingredi possessionem suam. Quinto pro hac parte est tex. in l. iij. in. g. hec adiectio. ff. eo. vbi dicitur qd punitur femina que dedit poculum mulieri vt conciperet filium si ex hoc mortua sit punitur pena relegationis, et tamen non habuit animum occidendi nec nocendi dicte mulieri. Sexto etiam facit tex. in l. penul. C. de custo. reorū. vbi dicitur qd si custos carceris se absentauit et custodiam carceris commisit alicui, quod tunc si an fugit aliquis qui erat condemnatus alia pena corporali qd debebit puniri ipse custos illa pena qua puniebatur erat ille qui an fugit nec ipse custos liberabitur a pena, licet presentet illum cui assignauit custodiam carceris. est ergo ibi text. probans qd licet quis non habuerit animuz nec propositum delinquendi

delinquendi, attamen si sequatur malus effectus punitur. **C** Sed primo pro hac parte facit not. text. in. l. desertorem. in. §. in bello. ff. de re mili. vbi dicitur quod si miles rem prohibitam a duce bel-
 li fecerit quod capite punitur etiam si res bene successerit, appa-
 ret ergo ex illo text. quod capite punitur licet non habuerit ani-
 mum nec propositum delinquendi. Et sic ex supradictis iuribus
 patet quod in delictis non attenditur animus propositum seu vo-
 luntas, sed immo attenditur effectus. **C** Sed tenendo primam opi-
 nionem et regulam text. l. nostre. possumus dicere quod dicti text. al-
 leg. in contrarium loquuntur in casibus in quibus quis dabat ope-
 ram rei illicite et hac de causa tenentur de homicidio secuto: quia
 postquam dabant operam rei illicite videntur habuisse animum et vo-
 luntatem delinquendi ideo tenentur. **C** Nec obstat text. in. d. l.
 quoniam multa facinorosa: quia ille text. loquitur in illo qui voluit
 violenter ingredi et vidit resistentiam sibi fieri, et verisimiliter si vo-
 luisset se abstinere a violento ingressu non fuissent secute cedas aut
 maleficia, sed cum voluerit suam violentiam continuare et resisten-
 tes opprimere consequenter voluit cedas et maleficia committi,
 ideo ex istis videtur quod talis ingrediens fuerit in dolo vel saltim in
 culpa ideo tenetur de delictis secutis, ita soluit dicta contraria do-
 Barthol. cepo. in consil. suo. xxxvi. incipien. in casu isto et. in. ff. et
 in. §. colum. de quo etiam aliquid per Alexan. in consil. suo. cxi. incipi.
 videtur in casu et. in. §. volu. et ista retuli pro maiori parte in. l. j. in
 §. diuus adrianus. in. vi. et. vj. colum. ff. eo. de fide. Et licet ista solu-
 tio ad dicta contraria videatur illa tollere, attamen non tollit con-
 trarium. d. l. ij. §. adiectio. nec text. in. d. l. penulti. C. de custo. reo.
 eo quia in illis casibus non dabatur opera rei illicite, sed immo rei
 licite ut apparet in ipsis iuribus clare ideo cogita de solutione ideo
 nea quia eam presentialem non inuenio. Licet plura possent co-
 lorare, et diuinando adduci que adducere non curo, cum ne etiam
 ex illis tolerentur, predicta contraria non debilia. **C** Et aduertas
 diligenter ad vnum quod nuper ego consideravi, videlicet quod
 iura que superius allegavi contra regulam huius legis, et maxi-
 me text. in. d. l. ij. in. d. §. adiectio. ff. eo. et text. in. d. l. penul. §. de cu-
 sto. reo. sunt directe contra illam regulam tritam et vulgatam, que
 25 dicit quod quilibet causa iniusta dummodo colorata excusata do-
 lo et a pena, ut habetur in. l. i. §. i. ff. de libe. causa. et in. l. plagij.
 la seconde. in. text. et glo. prima ad. l. fauam de plagia. et glo. in. l. vni-
 ca. §. fin. ff. si quis ius dicen. non obtempera. et glo. in. l. satis pene.
 ff. de in ius vocan. et in. l. j. §. vbi causa status. et in. l. j. in. fin. ff. de abi-
 geis. et glo. in. l. non potest dolo carere. ff. de regu. iur. de quo dixi
 latius in repetitione mea. l. deynquoq. ff. de re iudi. in. xxxij. co-
 lum. de quo etiam est glo. in. l. ex consensu. §. fina. ff. de appella. de
 quo etiam dixi in. c. ij. de homicidio. et in repetitione mea. l. i. in. xxx.
 char. C. de probationi. et habetur per do. Felv. in. c. si quis. in. vlti.
 colum. de maio. et obediens. et per domi. Philip. deci. in consil. suo
 clxx. incipien. viso themate. in. vlti. colum. et per Jaso. in. l. si quis
 id quod. in. ix. colum. in. principi. de iurisd. omni. iudi. et per do. Fra-
 cis. de curte in consil. lvi. incipien. super processu et. in. v. colu. et per
 Lepo. in consil. suo. xxi. incipien. ego Bartholomeus et. in. x. col.
 et in consil. xxiij. incip. visa accusatione et. in. ij. colum. Et similiter
 circa hoc presentialem non video bonum responsum ideo cogita.
 26 **C** Et si modo ulterius dico quod iste text. potest allegari, ad hoc vide-
 licet quod delictum sine dolo non committitur. Ita probat iste tex.
 in. versic. si voluntas nocendi intercedat, et hoc volunt doctores in
 pluribus locis quos satis ample retuli in singula. meo. clxxvi. in-
 cipien. voluntas et propositum et. **C** Et in quantum in hoc tex. di-
 27 citur quod si quis non animo occidendi percussit, queri potest quo-
 modo cognoscatur animus occidendi vel non occidendi cum ani-
 mus tanquam in corde latens a solo Deo cognoscitur qui est ser-
 uator cordium, ut dicit text. in. c. nunquid enim. de peni. distin. j. et
 28 voluit glo. in. §. ij. ff. de interroga. actio. qui animus non potest pro-
 bari per testes secundum Innocen. in. c. super hoc. de renuntia. quem re-
 fert et sequitur Bal. in. l. si quis filio. in. §. eius qui. ff. de iniusto ru-
 pto et irritato testamento. Et ideo animus cognosci non potest per se
 29 cte nisi ex presumptionibus, et cognoscitur etiam per exteriora et
 non solum per facta, sed etiam per verba loquentis, ut. l. labeo. in
 §. ideoz tubero. ff. de suppl. lega. vbi habetur quod nemo presumi-
 tur dixisse quod non mente agitauerit, et ad idem est text. in. l. nepos
 proculo. ff. de verbo. signifi. et facit text. in. l. vnica. C. si quis impe-
 30 ra. maledixit. Et ideo dixit Bal. in. c. mandatum. de rescrip. quod
 31 lingue imperator est cor. Et dixit idem Bal. in. c. j. de testi. alle-
 gans Cassiodorum, quod nullum magis mentis nostre testimo-
 nium quam qualitas expressa verborum, quod etiam dixit ipse
 Bald. in. l. generaliter. in. principi. C. de non nume. pecu. et in. c. j. in
 fin. de conten. inter me et dominum. de proprie. feud. et Barba. in
 c. omnipotens Deus. in. ij. colum. de accusatio. et dixi ego in. l. i. in
 32 §. diuus adrianus. in. j. colum. ff. eo. de fide. **C** Item percipitur
 animus occidendi vel non occidendi ex genere armorum cum quis
 bus quis percussit, ut probatur in. l. j. §. diuus adrianus. ff. eo. Et
 in. c. significasti. le second. extra de homicidio. et not. Bartol. in. l.

diuus. ff. eo. et Cy. in. l. is qui cum telo. §. eo. in. l. j. et ibi Bald.
 et alij. §. de emenda. seruo. et in. l. cum qui. §. eo. Item non solum ani-
 mus occidendi cognoscitur ex genere armorum cum quibus quis
 percussit sed etiam colligitur ex modo percutiendi cum ipsis ar-
 33 mis. Et ideo si quis habet roncham in manibus et percussit ali-
 quem cum calce vel cum hasta non presumitur percussit animo
 occidendi, ita probat text. et ibi hoc volunt docto. in. l. cum qui. §.
 34 eo. et volunt Canon. in. d. c. significasti. le second. et ideoz dicas
 in eo qui habet enssem in manibus et percussit cum pomo ipse
 ensis, nam talis non videtur habere animum occidendi, et si occi-
 dit non tenetur de occiso secundum Angel. de are. in tractatu maleficio.
 in verbo scienter. in. penulti. versic. ad quod etiam faciunt dicta
 per glo. et docto. in. c. sicut dignum. in. fin. de homicid. et per So-
 ci. in consilio suo. clxxvij. incipien. primo aspectu. in. princ. ad que
 etiam faciunt dicta per Angel. in. l. j. §. diuus adrianus. ff. eo. et
 in. d. l. is qui cum telo. §. eo. et per Angel. de are. in tractatu suo
 maleficio. in. verbo et ex intervallo. d. Titius mortuus fuit et est
 35 in. ij. charta. in. versic. sed aduertas, et ibi in additio. **C** Et vide
 etiam Bal. in. proemio. ff. in. ij. colum. vbi dicit quod percussus
 cum baculo non tenetur de vulnere mortali cum non presumatur
 habuisse animum occidendi, pro quo faciunt in argumentum di-
 cta per eundem Bald. in. l. solam. in. v. colum. §. de testib. **C** Item
 circa hanc materiam quod ex genere armorum cum quibus quis
 percussit presumatur animus occidendi, hoc etiam firmavit domi.
 Francis. de are. in consil. suo. lxxvj. incipien. sicut decet. in. iij. col.
 et in consil. clxvj. incipien. visa consultatio. in. vj. colum. vbi singu-
 lariter loquitur. et vide etiam Alexand. in consil. cxi. incipien. vi-
 36 detur et. in. ij. volumi. **C** Item colligitur seu percipitur animus
 occidendi vel non ex loco corporis vbi quis aliquem percussit. Nam
 si percussit aliquem in capite presumitur habere animum eum oc-
 cidendi. text. est et ibi omnes docto. in. c. significasti. le second. in. fi.
 de homicid. et voluit Bartol. in. d. l. j. §. diuus adrianus. ff. eo. et
 Ange. de are. in tractatu maleficio. in. verbo scienter et dolose. in
 penulti. versic. et ibi in verbo et dictus Titius ex intervallo ex di-
 ctis vulneribus mortuus fuit. et est in versic. sed aduertas ne erres
 et. de quo etiam per Bald. in. l. sed si quacumque. in. §. si magister. ff.
 37 ad legem aquil. **C** Potest etiam iudicio meo alio modo percipi
 animus percussientis an percussit animo occidendi vel non, et iste
 modus percipitur ex multiplicatione seu reiteratione percussio-
 num. Nam licet quis percussit in loco corporis non periculoso et
 cum re non apta ad vulnera mortalia, tamen posset totiens in ta-
 li loco percutere et reiterare percussione quod percussus perue-
 niret ad mortem, iuxta illud, Butta canat lapidem non vi, sed se-
 pe cadendo. et etiam illud, Dura tamen molli saxa canatur aqua.
 Et ideo si quis percussit aliquem in tergo cum ligno et non cum
 armis posset totiens reiterare ictus et percussiones quod taliter
 percussus perueniret ad mortem, ut de facto quandoque contingit,
 et ideo potest dici quod ex multiplicatione seu reiteratione seu gemi-
 natione percussionum percipitur animus percussientis an habue-
 38 rit animum occidendi necne. **C** Seminatio enim seu iteratio
 actus dat robur et validitatem actui simplici et inualido, ut in plu-
 39 ribus patet. **C** Nam verba enuntiatiua regulariter non dispo-
 nunt. ut in. l. ex hac scriptura. ff. de donatio. et in. l. ex his verbis. §.
 de testamen. mili. cum si. tamen si geminantur disponunt secundum Bar.
 40 in. l. cum scimus. §. de agrico. et censu. lib. xj. et ibi in. si. dicit quod
 confessio facta in non figura iudicii puta coram notario solo non
 plene probat. ut in. l. cum filius. §. de libera. causa. tamen fallit nisi
 sit duplicata, et idem dixit Ludo. roma. in consil. ccc. incipien. in ca-
 41 su proposito et. Et dicit Abb. in. c. si cautio. de si. instru. quod ge-
 minatio confessionis de recepto tollit exceptionem non nume. pe-
 cu. de qua in. l. in contractibus. §. de non nume. pecu. Et facit etiam.
 Nam confessio facta extra iudicium prodest ad probationem. ut in
 l. j. in. fin. §. depositi. tamen fallit nisi sit geminata, quia tunc etiam
 42 prodest ad actionem secundum Cy. in. l. j. §. de confes. **C** Et facit etiam.
 Nam licet ex pacto nudo non oriatur actio. ut in. l. iurisdictionum. in
 §. sed cum nuda. ff. de pac. et habetur in. l. petens. §. de pac. et in. c.
 j. extra de pac. hoc tamen fallit nisi tale pactum nudum sit gemi-
 natum, quia tunc ex eo oritur actio. secundum Ange. et Salyc. in. d. l. pe-
 43 tens. **C** Et facit etiam, nam geminata interlocutoria non potest
 renocari contra. l. quod iussit. ff. de re iudi. et. l. in dex postea quia. eo.
 44 titu. Ita dixit glo. in. clemen. fina. de appellatio. **C** Item facit
 etiam nam confessio geminata est irrenocabilis etiam respectu er-
 roris secundum Lud. ro. in consil. cccxlvj. incipien. in hac causa. in. ij. colu.
 45 vbi allegat text. in. l. j. §. de plus petitionibus. **C** Facit etiam.
 Nam tantum operatur geminatus consensus quantum iuramen-
 tum secundum domi. Felv. in. c. postulasti. in. iij. colum. de rescri. et Abb.
 46 in. c. cum contingat. de iureiuran. **C** Et facit etiam glo. in. c. cri-
 minis. xxv. distinc. que dixit quod peccatum veniale geminatum
 efficitur mortale. **C** Pro quibus etiam faciunt plura alia que dixi
 in hac materia geminationis in. l. j. in. §. questioni. per totum. ff. de
 questioni. **C** Facit preterea aliud non omittendum in hac materia.

47 Nam licet ex forma legis vel statuti pro aliquo crimine sit im-
ponenda pena pecuniaria, attamen si accusatus de tali delicto con-
uincitur quod illud reiternit et frequentauit tunc talis reus de-
bet puniri pena capitali. Ita dixit Barto. Bald. Ange. Odofr.
et Joan. de platea in l. j. per illum tex. j. de supereractio. libro. x. et
Barto. et Bald. in l. licitatio. in. §. quod illicite. ff. de publicatio.
et domi. Alexan. in l. j. de supereractio. et domi. Philip. decius in
anteti. cassa et irrita. numero. xvj. §. de sacrosanct. eccle. pro quo est
48 ter. in l. omnes. C. de delatoribus. lib. x. et ubi habetur quod quis
propter consuetudinem peccandi punitur pena mortis et. Idem
dicit Joan. de platea in d. l. j. C. de supereractio. quod propter con-
suetudinem delinquendi augetur pena. ad quod allegat. l. facul-
tas. C. de iure fil. et. l. iij. in fin. §. de episco. audien. ad que faciunt
optime dicta per domi. Alexand. in dicta. l. j. C. de supereractio.
in suis apostil. et per domi. Rochum de curte. in c. fina. in. ij. et. iij.
colum. de consuetu. et per domi. Pari. de puteo in tractatu suo fin
dicatus in. xvj. char. in. ij. colum. in versicu. si quis est inuictus et.
Et faciunt que ego late dixi in singula. meo. cccxxvij. incipit. ge-
minatio et. Ad que tamen vide adducta per celeberrimuz. J. A.
Doct. domi. Paul. oria. dudum discipulum meum acutissimu in
repetitio. l. j. in. x. colum. ff. de officio eius cui mand. est iuris. Et sic
ex istis omnibus mihi videtur dici posse quod etiam ex multipli-
catione/reiteratione/seu geminatione percussio possit cogno-
scian percussus percussit animo occidendi vel non. **C**aso
do stantibus his que supra dixi, videlicet quod ex genere armo-
rum cum quibus quis percussit et ex modo percutiendi cum hasta
vel cum pomo et ex loco ubi in corpore percussit colligitur et perci-
49 pitur animus occidendi. **¶** Quero de dubitabili questione qua
non vidi ab aliquo tactam, sed ego solus eam existimaui in. d. l. j.
§. diuus adrianus. in. iij. colum. ff. eo. que talis est. Titius percussit
Seium cum hasta ronche quam habebat in manibus et eu per-
cussit in capite cum dicta hasta, et non cum ferro, ex qua percussione mor-
tuis est ipse Seius an hoc casu Titius sit punitus pena mortis.
Circa quod plura adduci possunt pro vtraque parte. Et primo qd
non debeat puniri pena mortis facit. Nam animus et intentio in si-
milibus debet attendi. vt in l. nostra et in. d. §. diuus adrianus. cum
simi. **¶** Sed iste non habuit animu occidendi: ergo non debet puni-
ri vt homicida. **¶** Quod autem non habuerit animu occidendi
probat per presumptione, ex hoc quia percussit cum hasta cum po-
tuisset percutere cum ferro: ergo ex hoc resultat iuris presumptio q
non fecerit animo occidendi, merito non debet puniri pena mortis.
¶ Sed in contrarium facit, nam si non voluisset occidere non per-
cussisset in capite et in loco periculoso, ubi a comuniter accidentis
bus homines ex percussione capitalibus moriuntur etiam ex
modico ictu, vt dicit text. in. d. c. significasti. le second. in fin. de ho-
micidio, ubi hoc tenent omnes. Cum ergo ex presumptione iuris
taliter percussus in capite habuerit animu occidendi et animus et
propositum attendatur vt hic, et in locis superius allega. ergo sequi-
tur qd iste Titius erit punitus pena mortis per predicta. Nec
obstare videt dicta presumptio qd percussit cum hasta licet potue-
rit percutere cum ferro: quia ista percussio in capite operatur contra
50 rium effectum. §. quod habuerit animu occidendi. **¶** Et vna pre-
sumptio tollit aliam. l. diuus. ff. de in integrum restit. c. accedens. de
crimi. falsi. c. tuam. et ibi glos. de sponsa. voluit Bald. in l. pacime-
nius. ff. de heredi. insti. et Jo. de ana. in c. si. suo. xix. incip. visis in-
strumentis. in. iij. col. et Alex. in consil. ciij. incipit. videtur. in. vj. co-
lū. in. j. volu. et Cy. in l. si cum dotem. in. §. transgrediamur. ff. solu.
matri. et Specu. in tit. de expensis in. §. iij. vers. in hoc. circa med.
et doct. in l. si quis adulteri. C. de adulte. in l. siue possidetis. C. de
probatio. et habetur in l. mater. et ibi Angel. et Salyc. C. de calū. de
quo etiam dixi in practica mea causarum criminalium in. §. diligē-
ter. nume. cxxij. cum tribus numeris ibi sequentibus, ubi etiam di-
xi qd quod vnum indicium tollit aliud fm Alexan. in consil. lxxvj.
incipit. in causa accusationis. in vlti. colū. in. j. volu. **¶** Et idem ibi
52 dixi in cōiecturis quia vna coniectura tollit aliam. fm Bald. in cō-
sil. cccij. incip. proponitur et ante fin. in. ij. vol. et Fulgo. in consilio
clxxij. incip. in causa et. et Ang. in l. iniuriarum. in. §. si quis de ho-
nore. ff. de iniur. **¶** Item pro hac parte quod talis percussus vt
§. debeat puniri pena mortis et presumatur fecisse animo occiden-
53 di facit regula illa, videlicet quod omne malefactu prae sum-
mitur actum. l. si non conuictu. §. de iniuriis. et habetur per scriben-
54 tes in l. j. §. si quis impera. maledixerit. et in hac l. **¶** Et ideo dixi
singula. Bald. in. c. j. in principi. in. vj. colū. quibus causis feud. amit-
ta. quod quando dubitatur an vulneratus sit mortuus ex vulne-
re et super hoc sunt examinati plures medici qui diuersimode des-
ponunt et sunt in diuersis opinionibus quod hoc casu indicatur cō-
tra percussorem. §. quod fuerit mortuus ex vulneribus et sic indi-
catur in duriorē partē, quod dictu refert et sequitur do. fely. in
c. presbyteru. in. j. colū. in fi. de homici. et Catal. in tracta. suo fin di-
ca. in vers. cclxxvj. incip. adde quod qñ. Pro quo dicto mihi vi-
detur text. in. d. c. significasti. in fin. de homici. et voluit Flo. in l. si

55 vulneratus. ff. ad. laquil. **¶** Et facit etiam nam dubitatur vtrum
ille cui datu est consiliu vel mandatu ad committendum maleficiu
esset als illud factururus necne, tunc in dubio presumitur contra cō-
sulentem vel mandantē et sic quod ille non fuisset alias factururus,
ita singu. dixit Dñ. in regula in obscuris. de reg. iur. in. vj. que re-
fert et sequitur Bal. in l. ob hec verba. circa medium. ff. de his qui
not. in fa. quos refert et sequitur Alex. in cōsil. suo. ciij. incipit. vi-
detur. in. vj. colū. in. j. volu. ubi dicit quod hoc idem voluit Bald.
56 in l. data opera. in. xij. colū. §. qui accusa. non pos. **¶** Et facit quod
voluit Joan. de ana. in. c. cū dilecti. in. ij. colū. per illu text. de accu-
sa. ubi dicit q quando confessio potest se habere ad delictu et non
delictum quod interpretatur in deterioze partē. **¶** Et facit etiā
vltra predicta quod voluit Joan. de ana. in. c. dilectus filius. le se-
cond. in. vj. colū. de simo. ubi dicit quod si vniuersitas vel aliquod
collegiu deliquit et non apparet expresse quis fuerit vel qui fuerint
qui delinquerūt, tamē stante hoc dubio omnes puniuntur. exēplū
ponit quando positu est partitu ad fabas albas et nigras et obten-
tum est partitu ad delinquendū, licet non sciat vere quis dederit
fabas albas ad delictu committendū tamē oēs debēt puniri et hoc
ne delicta remaneāt impunita, ad quod allegat Bart. hoc tenen-
tem in. d. l. aut facta. in. §. fin. in. iij. col. de pe. quod est multu notā
dñ ad materiā glos. in l. itē mella. in. §. si plures. ff. ad leg. aquil. de
qua satis late dixi in singu. meo. cccxxij. incip. tervel quater et. licet
iudicio meo hoc nō dicat Bar. ubi. §. si recte inspiciant verba sua.
¶ Et facit etiā pro supradictis qd dicitur de notario scribēte fal-
sum instrumentu cui ex forma legis vel statuti debet abscindī na-
man. Nam licet postq nō exprimit de qua manu res sit dubia que
man. debeat abscindī, tamē stante tali dubio debeat abscindī ma-
nus dextera cū qua deliquit et nō sinistra que est min. digna et mis-
nus vt illis ipsi notario et sic in durioze partē, ita dixit And. de iser-
nia in. c. j. §. scriba. de prohibi. feud. alie. per Sede. in vñibus feud.
quem ibi refert et sequitur Card. Alex. circa fin. quod dicit no. esse
ad limitationē eorū que habent in aut. sed nono iure. C. de ser. su-
gi. Et faciūt dicta per Bal. in l. data opera. in. vj. colū. vers. unde
in casibus istis et. C. qui accusa. non pos. ubi dicit qd dubia in de-
terioze partē interpretāda sunt propter rigore iudiciorū conser-
uandū. Et dixit Ang. in l. versu. la. ij. in versu. vlti. subdit Bart. et.
ff. de iusti. qd ubi actus ad plura delicta se habere potest quod tūc
semper odio delinquentis semper sit interpretatio contra eū in du-
riorē partē, allegat ad hoc no. per Dñ. in. c. in obscuris. de reg.
iur. in. vj. de qbus etiā dixi in dicto singu. meo. cccxxij. incip. regu-
lam habem. et. **¶** Ita ergo videtur dicendū in casu nostro qd stā-
te dubio an talis percussus percussit animo occidendi vel non
debemus inclinare in durioze partē, et sic tenere quod percussit
animo occidendi et per consequēs tanq homicida sit punitus pe-
na mortis. Et licet predicta satis stringant pro hac parte, tamen
mihi videtur concludendū esse in contrariu, vcz quod talis, vt si
pra percussus non possit de iure puniri vt homicida pena mor-
tis sed mitius satis. **¶** Ad quod dicendum moueor. Nam negari
non potest quod casus iste non dependeat ab animo istius percu-
tientis vt hic, et in dicta. l. j. §. diuus adrianus. ff. eod. cum simili. et
si fecit animo occidendi punitur vt homicida, secus si non animo
occidendi. **¶** Qui animus vt dixi non potest videri nec perfecte
probari sed solum ex presumptionibus supradictis probatur, vt
clare. §. ostensum est. **¶** Sed casu quo etiam ex presumptionibus
verisimilibus colligeretur et perciperetur, quod ipse Titius in hoc
casu percussisset animo occidendi, tamē etiā per hec nō deberet pu-
57 niri pena mortis vt homicida. **¶** Ratio est q quotiescuq quis
condenatur ex presumptionib, tūc nunq sibi debet imponi vera
pena delicti sed alia mitior pena est sibi imponēda, ita singu. dicit
Inno. in. c. qd verisimile. de presumptionibus. quod dictu pro val-
de notabili referūt et sequitur docto. in. c. asserite. eo. titu. et Bald.
in l. non est verisimile. ff. quod met. causa. et in. c. j. in fin. quib. mo-
dis feud. amitta. et in l. eius. in. §. j. in fin. ff. de testamen. et Abb. in
c. auditis. in antepenul. col. de presumptio. et voluit Pau. de cast.
in consil. cxxvj. incipien. visa inquisitione. et illud dictum Innocē.
etiam sequitur domi. Anto. et Abb. in. c. quanto. de presumptio.
et in. c. constitutus. de testi. et Oldra. in consil. cxxij. incip. viso dili-
genter. et hoc voluit etiam Specu. in titu. de presumptio. in. §. spe-
cies. vers. in summa. et Def. de anchara. in regula semel malus. de
regu. iur. in. vj. et Abb. in. c. at si clerici. in. vj. colū. de iudic. et in. c.
ij. de cohabi. clerico. et mulie. et Bald. in l. j. §. de probatio. et in ru-
brica. extra de officio delega. in penul. colū. et domi. fely. in. c. qua-
liter et quando. le. ij. in. §. ad corrigendos. in. vj. colū. in fin. de accu-
sa. et illud dictu Innocē. in. d. c. qd verisimile. de presumptio. refert
et sequitur Bal. in consil. cxxij. incipien. in. q. et in. ij. colū. in. ij. vo-
lu. et illud etiam refert et sequitur Alexan. in consil. cclxxvj. incip.
viso et. in vlti. colū. in. vj. volu. et illud etiam refert et sequitur do.
Bartho. cepo. in consil. suo. vj. incip. requisitus. in vlti. colū. et in
consil. suo. xxxij. incip. veritas et. in. ij. colū. et in consil. suo. xxvj.
incipien. si vnq. in. iij. char. in. ij. colū. et in consil. suo. xxxij. incip.
Baptista

Baptista et in. iij. colū. de quo dicto Innocen. et sequacium dixi in. l. repeti. in. vj. colū. ff. de questionibus et in. d. l. j. §. diuus adrianus. in. v. colum. ff. eo. et in practica mea causarum criminalium in. §. postq. numero. l. z ibi in. §. quonia. numero. xxxij. ¶ Pro quo dicto Innocen. et sequacium: et facit quod voluit Bal. in. l. presbyteri. in. penul. et vlti. col. C. de episco. et cleri. vbi dicit qd quando in dici non liquet de falsitate testis sed suspicatur de eo: tunc debet sententiam temperare cum procedat ex sola suspitione que suspicio sola non sufficit ad condemnationem. qd etiam voluit Dominicus in. c. habuisse. in. primo notabili. xxxij. distin. et faciunt optime ad predicta que ego dixi in consi. meo. x. incip. non auferas de ore meo verbum veritatis dñe et. post prin. Et ex istis dico qd in casu nostro iste percutiens nō poterit puniri pena mortis vt homicida. ¶ Confirmo hanc opi. alia ratione: nam negari non potest qd in hoc casu non cōcurrant psumptiones pro vtraq. parte: et ita psumptio que resultat ex percussione capitis tollit ex psumptione armorum cum quibus quis percutit, sicut e contrario psumptio armorum cum quibus quis percutit tollit psumptionem ex percussione capitis immo debemus dicere qd ista psumptio armorum cum quibus quis percutit debet magis tollere cōtrariam psumptionem q̄ e contra quia in dubio promptiores et faciliores debemus esse in absoluendo q̄ in condēnando vt in regula in penis. de regu. iur. in. vj. l. arrianus. ff. de actionibus et obligatio. c. eos vero. l. distin. l. merito. ff. pro socio. l. absentem. ff. de penis. l. fauorabiliores. ff. de regu. iur. ¶ Nec obstat doctrina Bald. in. d. c. j. in prin. in. vj. col. quibus modis seu. amit. et sequacium volentium qd quando periti assumpti super vulnere discor dant et sunt in diuersis opinionibus qd tunc indicandum est contra percussorem: qd contrarium expresse tenet ipse Bal. in consi. suo. cxcv. incip. an vulnus et. in. j. volu. in duobus locis illius consilij: Rapha. cum. in consi. suo. cxxxij. incip. visis et. in. ij. colū. ante medium. ¶ Nec ob. etiam dictum Joan. de ana. in. d. c. dilecti. de accusatio. vbi dicit qd cōfessio que potest se habere ad delictum et non delictum qd interpretatur in deteriore partem: qd cōtrarium tenet do. Anto. in. c. ex literis. in vlti. colū. de sponsa. et Bar. in. l. inter stipulantem. §. j. ff. de verbo. obligatio. quos refert et sequitur do. Philip. decius in consi. cxxxix. incip. letatus sum in. vj. col. in fi. tene mēti predicta quia vere iste est casus frequens et quotidianus et ego hunc casus pluribus vicibus habui in facto et allegaui in voce et in scriptis pro hac parte et semper obtinui. et etiam pro hac parte als consului in fauorem Joānis cedroni mactellatoris bononiensis qui erat carceratus pro morte cuiusdam hominis de Arignana et cū liberatus a morte adhuc viuuit. et tale cōsilium meum qd feci in hac causa est inter cōsilia mea criminalia. nu. vj. et incip. summi celi deus aperiat mentem et os meum et. vbi etiam in hac materia latius loquutus sum. ¶ Adhodo stante hoc pfirmo et valido qd talis percutiens de quo. §. nō debeat puniri pena mortis sed mitiori pena. Querendum est vtrum debeat puniri pena corporali que sit minor morte: vt puta in abscissione membri manus vel pedis vel in eruptione vnius oculi vel in amputatione auricularum vel nasi vel debeat bullari in fronte vel in facie: et certe videretur dicendum qd sic: qm̄ negari non potest qd tales pene non sint minores quilibet ipsarum q̄ pena mortis: et hoc satis de se patet: si ergo sunt minoris et pena minor morte debeat imponi: ergo altera ipsarum poterit imponi. ¶ Sed contrariū credo verius qd nō poterit imponi dicto vulneranti aliqua pena corporalismīnor morte: nam qm̄ pro homicidio vel alio delictone nō de iure imponenda pena mortis et ex aliqua causa minoratur pena: tunc dicta pena minorata nō intelligitur esse corporalis s̄ pecuniaria vel alia que nō sit corporis afflictiva: ita optime probatur in. l. si adulterium cū incestu. in. §. imperatores. ff. de adul. et in. l. j. §. si. ff. eo. et in. l. si qd in graui. in. §. si tamē maritus. ff. ad hille. et in. l. gracchus. §. de adul. et in. l. lex iulia. §. si. ff. ad l. iul. repe. quez tex. pro valde not. alle. Bald. in. l. additos. C. de episc. au. et in. l. j. in v. col. §. ne de statu defunc. et in. l. si quis filio: in. §. hi autem. ff. de in iur. rup. et irri. testa. et Ange. de aret. in trac. suo malef. in verbo presente Haio et appellante. in verbo. quid aut si nō obstante. el. j. et facit etiam alia ratio. ¶ Nam pena mutilationis alicuius membri equiparat pene mortis vt in. §. prohibemus in aut. de collato. et voluit latius do. Alex. in cōsi. suo. lv. incip. in causa et. an. fi. in. vj. volu. ¶ Quinimmo est aduertendū: qd in dicto casu nō posset etiam homicida pauper q̄ percussit cū hasta in capite puniri pena pecuniaria: sed alia pena puta exilij vel carceris deberet puniri vel simili nō pecuniaria nec corporis afflictiva s̄ solū in pecuniaria in tali casu posset puniri homicida diues et potēs ad soluendū: et ratio est qd talis homicida pauper postq̄ nō posset soluere lueret in corpore pillā regulam q̄ dicit qd nō habet in ere luit in corpore in maleficijs. l. si quis id qd. in. §. j. ff. de iur. om. in. l. si. ff. de in ius voc. l. q̄ edes. ff. de incē. rui. et nau. et habet in. l. j. §. si. ff. de pe. cū si. et sic illa pena q̄ directe et expresse ei imponi nō pōt de iure impone retur tacite et p obliquū qd fieri nō pōt per regulā illā qd phibit

to vno omnia censent esse prohibita p que denent ad illud: vt in l. oratio. ff. de spōsa. c. cum qd vna via. de regu. iur. in. vj. cum simi. ¶ Et adhodo vltius super hac. l. habemus notare qd illud qd est fundamentū intētionis alicuius debet per eū probari: ita probat iste tex. in verbo probauerit nō occidēdi animo et. hoc etiam habetur in. l. hoc iure: et in. l. ita stipulatus. in prin. ff. de ver. obli. et in. l. si qs cōsortium. C. de fabricē. lib. xj. et voluit doc. in. c. super his. de accusa. et in. c. bone. el. j. de elec. et in. l. in illa stipulatione si calendis. ff. de verb. obli. et do. Alexan. in cōsi. cxxxij. inci. viso pcessu et. in. j. col. in. vj. volu. et ibi in consi. cxxxij. incipien. viso processu et. in. j. col. et in cōsi. suo. cxxxij. incipien. viso et prehabito in vltimis verbis et ibi in cōsi. sequen. incipie. viso themate. in prin. in. fi. vol. et ibi in consi. cxxxij. incipien. viso et oportune et. in. v. colum. ¶ Et quomodo possit probari negatiua vide Joan. an. et alios in. c. bone. de electio. Bar. in. l. j. §. hoc interdicto. ff. de itinere actus priua. Ang. in. §. hinc nobis. in aut. de here. et fal. doc. in. l. actor. C. de probatio. Ludo. roma. in consi. cccly. incipien. ad primum et. in fi. Alexan. in cōsi. cccclix. incip. in causa et lite et. in vlti. col. et Bald. in. l. j. in vlti. colū. §. de errore aduocatorum. ¶ Sed cōtra predicta et cōtra hunc tex. qd iste percutiens non teneatur probare hanc negatiua: scz qd non percusserit animo occidēdi facit. ¶ Nam psumptione iuris quilibet psumitur bonus et non delinquer. l. non omnis in. §. a barbaris. ff. de re milita. l. merito. ff. pro socio. l. seruos et. l. testamēto centurio. ff. de manu. testa. glo. in. l. cum quidam la. §. ff. de lega. §. hinc dicimus qd dolus non psumitur nisi probetur et qui dolum allegat debet dolum probare. l. quoties. §. qui dolo. ff. de probationibus et. l. dolum. §. de dolo cuz multis simi. ibi in glo. allega. ¶ Item pro hac parte qd non teneatur probare hoc qd nō fuit animo occidēdi facit: nam potest psumi qd fuerit animo occidēdi et fuerit etiam animo nō occidēdi vt de 68 se patet. ¶ Sz qm̄ sumus in aliquo casu in quo potest capi duplex sensus seu duplex intellectus: et capiēdo vnum quis cadit in delictum et capiēdo alium nō cadit in delictum debemus semper capere intellectu per quem quis nō cadat in delictū. ita dixit Bar. in. l. non solum in. §. sed si cum posset. als in. §. sed vt probari. ff. de ope. no. nū. vbi dixit statutum. cautum est qd nobilis non possit intrare palatium nisi tpe consilij sub pena. modo quidam nobilis accusatur qd intrauit palatium sed nescitur an tpe consilij vel alio tpe dicit ibi Bar. qd psumet intrasse tēpore cōsilij ne cadat in delictū. qd dictum refert et sequitur Abb. in. c. auditis. de prescrip. in antepe. colū. et Ludo. ro. in consi. suo. cxxxij. incip. pro decisione. vbi alle. etiam alia ad hoc: et facit qd dixit Bart. in. l. si in fi. ff. de duo. reis: vbi dixit qd si accusatus est Titius qd cognouit Bertaz per vim et hoc dicunt testes: qd debet intelligi qd ipse Titius passus fuit violentiā ab ipsa Bertaz vt euitet penā delicti: et dixit Bar. in. l. verū. ff. de fur. qd si duo fecerunt pacem et promiserūt se iniuriam non offendere qd si vnus adulterat vxorem alterius non cadit in penam quia debemus potius presumere qd hoc fecerit libidinis causa q̄ causa iniuriādi vt euitemus delictum: et facit optime glo. sing. in. c. clerici. lxxxj. distin. que dixit qd si duo clerici depouunt me deliquisse in hoc loco hac hora. duo aut testes laici te 69 stificantur cōtrarium qd creditur testibus laicis: licet testes clerici sint digniores laicis: vt in. c. deniq. iij. distin. in. c. duo sunt genera. xij. q. j. et habet in. c. cuz ex iniuncto. de here. et in. c. sacerdotibus xj. q. j. Et dignioribus testibus standum est. c. in nostra. de testi. et l. ob carmen. ff. de testi. cum si. Et illam glo. d. c. clerici. lxxxj. distin. dixit singu. Ludo. roma. in cōsi. suo. cccly. inci. spectabilis dñe colū. 70 lateralis in. j. col. ¶ Et facit not. text. in. l. miles in. §. defuncto ff. de adul. vbi dicit qd filius natus ex meretrice maritata psumit esse mariti et nō adulteri. que tex. ad hoc pro no alle. Alex. in consi. cxxxvj. incip. in causa mota et. in. v. colū. in. j. volu. et in cōsi. cly. incip. circa primum in. j. col. in. v. volu. et in cōsi. lxxxvj. inci. omis sis. in. ij. col. in. vj. volu. et Pau. de castr. in cōsi. cxxxv. incip. super primo. in pe. col. et Barba. in cōsi. lxxvj. incip. omnipotentē et. in prin. in. iij. vol. ¶ Et facit etiam nā quoties verba notarii posita in instrumēto possunt intelligi vt euitet falsum semp debet intelligi vt notarius excusetur a falso: ita dixit gl. no. in. l. iurisperiti in. §. qd fere. ff. de pac. quā ibi summe no. Bald. et Ang. et Jas. in. l. singularia. in. xij. colū. ff. si cer. pe. et dixit Bal. in. l. j. in lectu. C. de sacrosan. eccle. qd vbi vnū verbū positū a notario in instrumēto pōt denotare falsitatem et non falsitatem: dicit semp sic intelligi vt falsitatem nō importet. ¶ Et dixit Bar. in. l. quoties. in. §. j. ff. de here di. insti. qd si notarius aliter scripsit in instrumēto q̄ fuerit sibi dictū a partibus qd psumit potius per errorem scripsisse q̄ p dolum. et idē dixit etiam Tancre. de corne. in cōpendiosa sua. in. vj. rub. q. x. et do. Alexan. in. d. l. quotiens. §. j. et facit gl. no. in. c. pastoralis in ver. exonerare. de offi. delega. et dicta per do. Feli. in. c. in presentia. in. vj. col. de proba. et in. c. duduz. in. iij. col. de presump. et in. c. auditis. in. xix. col. de prescrip. et p Alexan. in cōsi. cccclxxvi. incip. pulchre respondet in. j. col. et faciunt que ego forte vltra oēs dixi 73 in repeti. mea. l. si in. l. char. cum sequen. §. de proba. ¶ Et facit

not. verbū Bal. in l. data opera. in. xi. col. post me. §. qui accu. non pos. vbi dicit qd in preiudicialibus actus indifferēs ad cōsensum et dissensum reputat pro dissensu: faciunt dicta per Bal. in l. fructus. in. iiij. col. ver. iij. adde et cū ver. ibi sequenti. ff. solu. ma. et in l. diuortio. in. iiij. col. ad fi. eo. ti. Ex istis ergo videt dicendū qd iste percussor in casu huius legis nō teneatur probare hoc qd non percussit animo occidendi cū hoc in dubio presumat per iura et doctrinas. §. alleg. Nec ob. qd ista negatiua nō animo occidendi sit fundamentū intentionis percussoris ergo pbari dicitur in. d. l. hoc iure et in. d. l. in illa. ff. de verbo. oblig. cū alijs superius alleg.

74 **C** illa regula non procedit qn iuris presumptio est pro allegante qz tunc non tenet probare fm Bar. in l. in illa stipulatione si calendis ante fi. ff. de verbo. oblig. et est tex. in l. ab ea parte. ff. de pba. et in. c. bonafides extra de deposito de quo ego dixi in l. si qd ne questio in. ix. col. in fi. ff. de questionibus. et in l. i. in. §. si qd dicatur:

75 in. v. col. circa me. eo. ti. pro quo facit. Nam qn apparet de simulatione iuris presumptione talis simulatio pōt opponi nō obstāte statuto prohibente simulationē opponitū dicit Bal. in l. i. §. plus valere qd agitur. quem ibi sequit Sali. quos refert et sequit Soci. in consi. lxxij. incip. frustra. in. v. col. in. j. volu. Cum ergo in casu nostro presumptio iuris sit pro allegante qd non percussit animo occidendi: qd presumptio est vt dixi qz quilibet presumit bonus et nemo presumitur delinquere ergo videt qd nō cogat probare qd nō percussit animo occidendi. **C** Alia etiam ratione videt dicendū: in casu nostro qd iste percussor nō teneat probare qd animo nō occidendi percussit. ratio est qz animus nō pōt directe probari per testes nec per instrumēta fm Jmo. in. c. sup hoc de renuntiatione que refert et sequit Bal. in l. i. §. eius qui ff. de inu. testa. et cū nō possit probari satis ergo erit eius iuramentum cum assertione sua qd nō fecerit animo occidendi. Quia in his que dependent ab animo statuto dicto asserentis cū iuramento fm glo. in. §. alie. in. i. de actio. quā refert et sequit Pet. de ancha. in consi. suo. clviiij. inci. rationes que superius et in. fi. et Ang. in consi. cccxiij. inci. viso dicto testamento. in. iiij. col. circa fi. qd etiā voluit gl. in. c. si vero. el. ij. de sen. excom. et glo. in. c. significasti. de homi. el. j. que alleg. plura iura ad hoc. de qua materia late loquutus sum in repe. mea rub. ff. de fideiussio. in. viij. col. Et sic ex hac ratione etiā videt qd iste percussor in casu nostro nō teneatur probare qd nō animo occidendi percussit. Sed ad hoc pōt responderi et dici qd hec ratio non habet obstare eo qz iuramentū non hz interuenire in tali re et cū cause criminales nō decident iuramentis: in eis requirunt vere et plene probationes: vt habet in l. i. §. c. de pba. et in l. dolum. §. de dolo: et in l. metū. §. qd me. car. et voluit Bar. in l. maritus. ff. de qd. et Bal. in l. i. in. ij. col. §. quomodo et qn iud. et Jaso. in repe. l. admonedi. in. ciij. col. ff. de iureiur. et do. Philip. decius in consi. xxxvij. inci. in cā. in vlti. col. de quo late dixi in practica mea causarum criminalium in. §. postq. nu. j. et ii. **C** Sed pro solutione aliorū cōtrariorū superius adductorū dici pōt qd immo percussor tenet probare hoc qd nō percussit animo occidendi: qz immo percussor tēdo hz iuris presumptionē cōtra se que est qd omne male factū prae presumit actū: vt in l. si nō conuictū. j. de iniur. et hic habet in l. i. §. si qd impera. maledire. **C** Et etiā qd si nō teneret probare hoc qd nō percussit animo occidendi: sed staret simplici dicto et assertioni sue certe daret materia delinquendi qz vnusqz diceret se nō percussisse aīo occidendi qd nō est dicendū argu. l. cōueni

79 re. ff. de pac. dota. et sic delicta remaneret impunita contra l. ita vulneratus. ff. ad l. agl. et l. si longius. in. §. j. ff. de iudic. l. stichū. §. j. ff. de sol. l. si opis. j. de pe. c. vt fame de sen. exco. c. l. de deli. de simo. de quo etiā dixi in practica mea causarum criminalium in. §. diligēter. nu. cxxvij. Et sic p ista mihi videtur qd tollant cōtraria superius allega. **C** Mo. etiā hūc in ver. crimen enim cōtrahit si voluntas nocēdi intercedat et ad hoc vtz qd homicidiū sine dolo cōmissū vel aliud maleficiū nō punit pena mortis: ita optime probat iste tex. qd etiā clarius probat tex. in l. cū aīo in. §. capitale. ff. de edil. edic. que tex. ad hoc alle. do. Alexā. in consi. cxxij. inci. viso processu: in. iiij. col. in. vj. volu. immo etiā in casu isto vt occisor teneat pena

81 mortis nō sufficit qd sit in lata culpa que in similibus pro dolo nō accipitur: vt est tex. in l. lege cornelia. ff. eo. et no. glo. in l. is qui cum telo. j. eo. et glo. in l. sed et si quicunq. ff. ad l. agl. et no. Azo. in

82 summa huius titu. **C** Quinimmo nō solum qd tum ad imponēdum penam mortis sed qd tum ad imponēdā aliam penā corporalem lata culpa nō equiparat dolo: fm glo. not. in l. in actionib. ff. de in lit. inran. et ibi doc. de qua glo. facit festum Lepo. in consi. xxxvi. incip. in casu isto in pe. col. et not. glo. in l. si mora. in verbo culpam. ff. solu. matri. et habetur per Bart. in l. qd nerua. ff. de po. scti. et in l. i. §. i. ff. si quis testa. lib. esse ius. sue. **C** Et ideo dixit Bal. in l. quicunq. in. v. col. §. de fer. fugi. qd vbiqz lex loquitur de pena corporali vel capitali semper subintelligitur dolus per not. in. d. l. in actionibus: et instit. de suspic. tu. in. §. suspectus: et quotiens statutum imponit penam personalem pro homicidio: vt qz dicat qd occidens occidatur nisi occiderit dolo et ex proposito nō

habebit locum pena statuti vel legis sed aliter debet mitius puniri: ita no. dixit Bal. in l. data opera in. iij. col. in versi. item si statutum punit homicidium et c. §. qui accu. non pos. et habet p Bar. in l. i. §. j. ff. si quis testa. lib. esse ius. sue. et no. Bald. et Sali. in l. i. §. de norali. et Sali. in l. pe. j. in hoc tit. et Paul. de castr. in l. i. in fi. ff. de legi. et in l. i. §. vbi sena. vel clarif. vbi exclamat contra iudices qui nesciunt a verbis statuti recedere: et dicit Pau. de cast. in l. et si seuerior. §. ex quibus cau. in fa. irro. qd ipse habuit hunc casum de factor: dicit qd indicibus allegauit Bald. in. d. l. data opera: et dicit qd si non habuisset auctoritatem Bald. in. d. l. data opera fecissent illuz reum decapitare qd dicit ipse ibi esse not. de quo ego latissime forte vltra omnes dixi in l. de minore. in. princ. in. vj. et vj. col. ff. de questionibus. et in singu. meo. cxxvi. inci. volūtas et propositum. ad qd etiam vltra dicta in dictis locis per me vide Bal. in l. i. in. iiij. et v. col. ff. de legi. et do. Philip. decius in consi. suo. ix. incip. diuino et in. j. col. et Jaso. omnino: in. d. l. in actionibus. in. vj. et vj. col. ff. de in lit. iur. et Alexā. in dicto consi. cxxij. incip. viso processu et in. iiij. col. in. vj. volu. **C** Nota vltius ex isto text. in versi. cu.

84 ea que ex improviso casu potiusquam fraudem accidunt et c. et qd ea qd casualiter accidunt non nocent agenti. Et ideo dixit Abba. in consi. suo. lxxij. incipien. in controuersia: in fine. iij. colum. in. fi. volu. qd illa que casualiter fiunt et non ex proposito non sunt in consideratione et per consequens non puniuntur. Et facit dictū Bald. in l. presbyteri. in vlti. colum. C. de episco. et cleri. vbi dicit qd si examinatur testis et casualiter seu incidenter dicat se esse homicidam qd ex tali confessione non poterit puniri nec condēnari de quo dixi in practica mea causarum criminalium in. §. cōstan

85 te. nu. xlvij. et xlix. **C** Et qd talis confessio incidenter facta non sit punibilis voluit alijs plures doc. quos retuli in dicta practica mea. in. §. postq. nu. ix. et in l. i. in. §. diuus antoninus. in vlti. colum. in prin. ff. de questionibus. et in. d. l. in prin. in. xv. colum. eo. tit. et in singu. meo. cccxxix. inci. plures sunt casus et c. in prin. **C** Venio modo ad glo. et prima glo. clara est: nam supplet verbum rectius fecerit et supplet glos. quā si celet vel abscondat qd hoc erit melius fratri tuo: quia tunc poterit probare de iure suo scilicet se nō percussisse animo occidendi qd non posset si se absconderet vel celaret. **C** Capio glos. scdm in verbo non occidendi animo: que glo. dicit qd videtur qd non possit probari hec negatiua scz animus non occidendi per ea que habentur in l. actor. §. de probatio. vbi dicit qd negatiua est improbabilis: sed dicit postea glo. qd immo talis animus non occidendi probabitur per presumptiones probando amicitiam vel affinitatem cū percussor et qualitatem occidentis et etiam cum iuramento purgationis. allegat in arg. l. presentis §. sicubi. §. de his qui ad eccle. confu. et l. si non conuictū. j. de iniur. hanc glo. dicit Bal. no. esse ad hoc vtz quomodo probet animus in delictis: et habet ex ea qd affinitas vel amicitia existens inter occisum et occidentem inducit presumptionem animi de nō occidendo qd intellige nō per se sola sed alijs concurrentibus de quibus hic in glo. que loquitur copulatiue ibi et qualitatem occidentis et iuramentum purgationis et c. **C** Et circa hoc an affinitas vel amicitia tollat presumptionē occidendi vide. d. Frā. de are. in consi. cxxvij. incip. visa cōsultatione. in. vj. col. et Sali. et alios hic et Lepo. in consi. suo. xxxi. incip. super homicidio. in pe. col. et do. Philip. decius in consi. ix. incip. diuino et c. in. fi. et in. iij. col. **C** Capio glos. in ver. militarem pro cuius expeditione opp. dicitur hic qd iste miles qui occidit conuenit sub preside vt apparet ex hoc tex. in verbo presidi prouincier: qd esset miles patet in ver. militarem disci plinā et c. sed miles debet cōueniri sub magistro militū qd habet in risditionē in militibus vt habet in l. magisterie. §. de iuris. om. in. solu. glo. duobus modis: et primo dicit qd hoc euenit in casu quia enorme erat delictum quo casu miles perdit priuilegiū fori quia reatus omnem dignitatem excludit: vt est tex. in l. i. §. vbi sena. vel clarif. soluit et scdo modo gl. et dicit qd hoc euenit in casu isto quia

87 crimē erat notorium. **C** Ex qua gl. no. qd qn crimē est notoriū reus pōt prorogare iurisdictionē iudicis incōpetentis et facta corā tali iudice valent et tenet nō attenda incōpetentia qd multū no. et pōderat hic Bal. de quo etiā latius hic p Sali. **C** Capio glo. in verbo volūtas que dicit qd ad hoc vt habeat locum lex cor. de sica. requiritur volūtas et alleg. plura iura ad hoc. postea dicit qd etiam qnq. cōtrahit crimen. l. cor. sine voluntate delinquēdi. et alle. l. qui occidit in. §. pe. ff. ad l. aquil. et l. si ex causa. §. mulier. ff. de mino. circa hoc an et qn sine animo delinquēdi cōmittatur delictum: et in quibus casibus dixi. §. in textualibus et ad hoc adduxi plures tex. ideo circa hoc vltius me non extendo. **C** Capio glos. fi. que dicit qd tex. iste vtitur verbo plerunqz eo qz etiā qnq. quis punitur pro casu mortis sequente licet ille qd punitur nō habuerit animum occidendi: et ad hoc alle. plura iura circa qd ego etiā aliqua dixi. §.

88 circa materiā huius. l. que non repeto breuitatis cā. **C** Postea glo. ista circa si. ponit differentiam inter casum fortuitum et casum improvisum qd clarius declarat Bal. dicēs qd casus fortuitus dicitur qn nō pcedit aliqua causa depēdēs ab eo cui casus euenit vel contingit:

contingit: sed casus impronius dicitur ille cui culpa precedit. quā differentia dicit Bal. nescire alibi. ¶ Alia facientia ad materiaz huius. l. videas per doc. hic et in. l. i. in. §. diuus adrianus. ff. eo. et p ista sit expedita lex ista. ¶ Sequitur modo. l. i. que incipit: is qui aggressorem. Hippolytus de Marfilis. J. A. D. Bononiensis.

Summarium.

- 1 Licitū est vnicuique occidere aggressorem pro defensione sua.
- 2 Occidens aggressorem non peccat.
- 3 Clericus celebrans licite aggressorem occidit.
- 4 Defensio est de iure naturali.
- 5 Defensio non potest a principe auferri. nu. 7.
- 6 Statutum tollens defensionem intelligitur de civili.
- 8 Occidens aggressorem pro defensione non punitur. nu. 9. et quomodo intelligitur vide. nu. sequenti.
- 11 In discrimine vite quando quis dicatur.
- 12 Defensio mea quando dicitur probata. nu. 14.
- 13 Armorum terror iustum metum parit.
- 15 Excedens modum in defendendo quomodo puniatur. nu. 20.
- 16 Non dantur ad mensuram verbera.
- 17 Metus instans tollit iudicium rectum.
- 18 Uulneratus si occidat vulneratē pena mortis non punitur. nu. 23.
- 19 Percussus causa defensionis presumitur repercutere. nu. 21.
- 22 Percutiens semel presumitur velle repercutere.
- 24 Iusta causa excusat homicidam a pena mortis.
- 25 Causa etiam iniusta excusata dolo.
- 26 Permissum a iure non est punibile.
- 27 Prouocatus vera pena non punitur.
- 28 Prouocatis verbis si offendat mitius punitur.
- 29 Lex penalis extenditur ex identitate rationis.
- 30 Iniuria potest vlcisci incontinenti.
- 31 Exceptio dilatoria incōtinēti post litem cōtestatam opponi pōt.
- 32 Iudex quando possit mutare sententiam.
- 33 Quando quis dicatur capi in delicto.
- 34 Aggressor quando teneatur fugere.

Is qui aggressor est. hoc

intēdit: licet vnicuique ad suā defensionem occidere aggressorem. h. d. fm Bar. vel sic. aggressus in discrimine vite cōstitutus potest suū occidere aggressorem secus si non sit in periculo vite: qz tūc excederet modū h. d. fm Bal. vel sic cōstitutus in vite discrimine aggressorē occidens nullo modo puni-

- nitur. h. d. fm Ang. vel sic positus in discrimine vite pōt impune suum aggressorem occidere. h. d. fm Sali. casus etc. ¶ Et hoc ex isto tex. dictū in sumario vcz qd licitū est vnicuique pro defensione sua occidere aggressorem. cōcor. l. scientiā. §. q. cum aliter. ff. ad. l. aq. l. i. vt vim. ff. de iusti. et in. l. sed et partus. §. si. ff. qd me. causa. et c. de his. et. dist. et c. ius naturale. j. di. et cle. vnica. de homi. et habetur in l. i. §. vnde vi. et quāminimo talis occidēs aggressorem se defendendo nō committit peccatū. ¶ Et ideo dixit Jo. de ligna. in tracta. suo de iusto bello: qd si clericus ad altare celebrans aggreditur ab aliquo qd iuste potest dimittere celebrationē et potest se defendere. et si in illa rixa se defendendo occidit aggressorem qd pōt incōtinēti redire ad altare missam perficere. qd dictum refert sequit Abba. in. c. clerici. el. j. circa prin. de vita et hone. cle. quos refert et sequitur. d. Maria. soci. in repe. c. ad audientia. in. xxxi. col. de homi. in ver. xxvii. quos ego retuli in. l. i. in. iij. col. ff. eo. ¶ Et ratio predictorū est qz defensio est de iure naturali et tanqz iuris naturalis cōpetit nedū hominibus sed etiam animalibus brutis vt habetur in. l. i. §. sed cum arietes. ff. si quadru. paupe. fecis. di. ¶ Et talis defensio tanqz iuris naturalis non pōt tolli a principe siue a superiore. tex. est et ibi oēs doc. in. §. sed naturalia. insti. de iure naturalis: et voluit Bar. in trac. suo qui sint rebelles. in vlti. col. et in. l. facultas circa prin. C. de ius. ff. l. i. et Old. in cōsi. xliij. incip. querit vtrum citatio etc. et Ang. in cōsi. suo. clxxv. incip. in facto proponitur: et ideo dixit Bal. in. c. a nobis in fi. de excep. qd statutum tollens defensionē intelligit de civili nō aut de naturali qd etiā cōfirmat. d. Seli. in. c. cum dilecti. in. v. col. de excep. ¶ Et dixit Semi. in. c. nō solum. in prin. de app. in. vi. qd papa non potest tollere de fensionē introductā de iure naturali: sed bene tollere illā que introducta est de iure positivo. et dixit Bal. in. l. i. in. iij. col. C. qui accu. nō pos. qd ius nature permittit qd qd defendat se per fas et nefas et qd naturalis vinēdi dulcedo sic insita est: et ideo tex. noster cū si. permittit occisionē aggressoris se defendēdo: et ratio huius tex. et similitū pōt esse qz occidēs aliquē se defendēdo nō dī cōmittere maleficiū fm Bal. in. l. data opera. in. iij. col. §. qui accu. non pos. ¶ Et alia ratio etiā allegari pōt quare occidens aggressorē se defendēdo nō punitur vcz qd si aggressor est mortuus ab aggresso se defendendo videtur magis a seipso occisus qz ab aggresso: quā

- rationem adducit Abba. in. c. clerici. el. j. post prin. de vi. et hone. cleri. Pro quo factū optime dicta per Bal. in. l. i. post prin. ff. de rerū diui. ¶ Et intellige hunc tex. et oia predicta qñ aggressus est in periculo vite cōstitutus: nā tūc pōt impune occidere aggressorem: secus autē qñ non esset deangulatus vel in periculo vite cōstitutus qz tūc nō liceret ipsi aggresso occidere aggressorē: ita probat iste tex. in ver. in discrimine vite cōstitutus etc. ad qd facit tex. in. d. cle. vnica. in fi. de homi. et in. d. l. scientiā. in. d. §. qui cū aliter: et facit tex. in. l. i. §. vñ vi. in ver. cū moderamine: et ibi gl. no. et magi stra. et facit tex. in. l. i. §. vim vi. ff. de vi et vi ar. ¶ Quando autē qd dicatur in discrimine vite cōstitutus vel in casu in quo sibi liceat occidere aggressorē: dicas qd qd dī in periculo vite cōstitutus eo ipso qd terror armorū sibi inferat: ita habet in. l. licet. §. armati. ff. de vi et arma. et in. l. sed si quacūqz. in prin. ff. ad legem aquil. vbi hoc voluit glo. et do. §. lo. et in. l. scientiā. §. q. cū aliter. eo. ti. et do. §. lo. in. l. si seruus: in fi. j. col. eo. ti. et in. d. l. scientiā. in. d. §. q. cū aliter. eo. tit. et voluit do. Bartho. cepo. in cōsi. suo. xxx. incip. viso processu. in. v. col. et Ang. de are. in tracta. suo malefi. in verbo et dictus Titius se defendendo. in. ij. char. in. j. col. in ver. et aduertat qd qd vbi alle. ¶ Bal. in. l. i. si ex plagis. §. tabernarius. ff. ad. l. aquil. ¶ Et ideo dixit Bar. in. d. l. sed si quacūqz. in prin. ff. ad. l. aquil. qd eo ipso qd probat qd aliqz veniebat cōtra me cū gladio enaginato et ego enī occidi qd tūc probata est defensio mea. qd dictū refert et sequitur
- Jo. de ana. in. c. perfodiēs. in vlti. col. de homi. vbi etiā dicit et qd visus armorum affert iustū metum: et illud dictum Bar. in. d. l. sed si quacūqz. refert et sequitur do. Bartho. cepo. in cōsi. suo. xxx. preallegato. in. v. col. pro quo dicit esse tex. in. l. si percussorē. j. in hoc tit. et adde ad predicta glo. no. in. d. l. i. §. vñ vi. qd dixit qd sufficit terror armorū vel iactio percussoris. ¶ Et facit optime p predictis no. verbū Bart. in. l. i. si ex plagis. §. tabernarius. ff. ad. l. aquil. quē refert et sequitur Ang. de are. in. §. iniuria. in. j. col. in fi. insti. ad. l. aquilā: vbi dixerunt qd si percussio te anteqz tu pcutias me dū tu es in actu percutiēdi me qd dīcor tūc fecisse ad meā defensionē qd etiā voluit Ang. in. l. quēadmodum. ff. de inoffi. testa. quē refert et sequit do. Ant. corse. in nota. suis in verbo metus: in j. no. et idē etiā voluit Ang. de are. in trac. suo malefi. in verbo et dictus Titius se defendēdo. in. j. char. in vlti. ver. circa me. vbi similit liter alle. Bar. in. d. §. tabernarius: et Bal. in. l. i. §. vnde vi. et idē etiam dixit Alex. in cōsi. cccxii. incip. in casu predicto. in. iij. col. ver. circa scōm etc. et Bald. in. l. in multis. C. de libe. cā. in fi. ad que etiam vide do. Jas. in. l. vt vim. in. iij. col. ver. tñ nō est necesse. ff. de iusti. et in. d. d. Pet. Phil. cor. in cōsi. suo. clxx. incip. in hac cōsultatione. in. iij. col. in. j. volu. et in cōsi. cccii. incip. pro decisio: in. ij. col. et ibi in cōsi. cclxxii. incip. videf in. j. col. de quo latius dixi: in. l. pe. in. iij. et. iij. col. ff. de questioni. in illo arti. qd idē operat potētia in habitu qd operat potētia in actu: et dixi etiam in. l. i. in prin. in. v. col. ff. eo. de sica. ¶ Et scias qd licet vt dixi defensio debeat fieri cum moderamine inculpate tutele: vt habet in. d. l. vt vim. ff. de iusti. et iure: et in. l. i. §. vnde vi. tñ ille q se defendēdo excedit modū inculpate tutele nō debet puniri pena mortis sed alia mitiori pena arbitrio iudicis. et sic nō debet puniri pro toto sz tñ p excessu: ita dixit Jo. and. in. c. significauit: de pe. et remis. in nouel. et Bald. in. c. j. §. ad fi. de pa. iura. fir. et in. c. j. in prin. in. iij. col. de pace tenē. et Joā. and. in addi. Spec. in ti. de homi. et idē dixit Bald. in. l. vt vim. et Lud. ro. in singu. suo. xli. et do. §. lo. in. d. l. qui scientiā. §. qui cū aliter. ff. ad. l. aq. l. i. de de ancha. in. d. cle. j. de homi. et Pau. de ca. in cōsi. suo. cccx. incip. in causa incarcerationū. in vlti. col. et idē tenet. d. Alex. in cōsi. lxxv. incip. visa inquisitione. in. j. et. ij. col. in j. volu. et do. Bartho. cepo. in cōsi. xxx. incip. viso processu. in pe. col. et in cōsi. xxxii. incip. si vñqz. in. xj. col. et Ange. de are. in trac. malefi. in verbo et dictus Titius se defendendo. in ver. aduertat etiam: et ibi in addi. et do. Ant. et Jo. de ana. in. c. significasti. el. ij. de homi. et voluit glo. xli. q. j. in summa de quo etiam dixi in. d. l. i. in prin. in. vj. col. ff. eo. et in practica mea causarū criminalium. in. §. qm. nu. lxxij. et ratio quare in tali casu excedens modum inculpate tutele non punitur de toto. sed solum de excessu et sic non punitur pena mortis sed alia mitiori pena. est fm Bald. in. d. l. vt vim quē refert et sequit Lepo. in cōsi. suo. j. in. iij. col. est vcz et qd ictus seu percussiones seu verbera nō dantur ad mensuram et defendēs se non pōt habere staterā in manibus et mensurare ictus: pro quo est tex. no. in. c. si. de homi. in. vj. et hoc tāto magis est verū qz metus impronius instātis periculi tollit rectum iudiciū et cōsiliū deliberandi: homo enim intēso dolore vel timore premotus non est in plenitudine intellectus: ita dicit Bal. in. c. j. §. j. in fi. de pace iura. fir. Pro quo facit illud vulgatum: vcz homo a saltado mezo perduto: qd vulgare refert et cōfirmat do. Aug. de ari. in addi. ad Ange. de are. in tracta. malefi. in ver. et dictus Titius se defendēdo. in. ij. charta. in. ij. col. illius addi. ¶ Quāminimo dico vnum qd est fortius: vcz qd nedum ille q se defendendo occidit aggressorem nō est puniendus pena mortis p rationes superius adductas et per iura preallegata: sed etiam ille qui occidit eū se nō defendēdo

I. Is qui aggressorem.

nō debet puniri pena mortis: sed mitius: ut puta si percussus et iā vulneratus insequat vulnerantē q fugiebat et eū occidat nō tenet ut homicida: nā est potius in culpa quā in dolo. Itā est singu. dictum Jac. de are. qd refert et sequit. d. Ant. in. c. olim. el. j. ad fi. de resti. spo. et ibi Abb. in. x. col. quā doctrinā etiam refert. d. Fran. de are. in. cōf. suo. xxxiij. inci. visis diligēter testibus. in. fi. et in. confi. suo. lxxx. inci. sicut decet et. in. fi. et idem tenet Ang. de are. in. trac. malef. in. vers. dictus Titius se defendēdo in. ver. querit Titius vulnerantē et. et pro hac parte in cōtingentia facti cōsultat Bald. in. civitate Papie ut refert Pau. de ca. in. cōf. suo. cxxij. inci. in. cā incarceration. in. vlti. col. et idē etiā firmat Jo. and. in. addi. Spe. in. ti. de homi. sup. rub. vbi dicit qd licet excedēs modū se defendēdo teneat de culpa. c. significasti. el. ij. de homi. tñ si in illo excessu occidat aggressorē non tenet ut homicida. qd dictū refert et sequit. do. Alex. in. cōf. suo. lxxvj. incip. visa inquisitione. in. ij. col. in. j. vo. et idē videt tenere Bal. et Sali. in. d. l. j. s. vñ vi. pro qbus faciunt dicta p. Albe. de rosa. in. ij. parte statutorū. q. cccclij. et illud dictum Jac. de are. d. Ant. et sequaciū refert et sequit. d. Feli. in. c. dilecti filij. i. vij. col. extra de exce. vbi refert etiā alios tenētes hāc partē et alia plura circa hoc faciētia ibi refert subdēs qd de hoc dicto nunq. debes obliuisci qz vix posset esse notabilis: et idē dicit ipse. d. Feli. in. c. significasti. el. ij. de homi. in. pe. col. de quo etiā dixi in. sing. meo. c. inci. occidēs aggressorē: dicit etiā infra. ¶ Scias etiā perperuo teneas mēti vñ circa materiā huius. l. vñ qd aggressus seu primo percussus semp. presumit repercutere ad suā defensionem nō aut ad vindictā: ita habet in. hac. l. p. Bald. vbi pro hoc. alle. no. in. c. significasti. de homi. el. ij. et in. cle. j. de homi. et hoc etiā voluit ipse Bal. in. l. i. in. j. cum arietes. ff. si quadru. pau. fecit. dicit. et Bart. in. l. si ex plagis. ff. ad. l. aquil. et in. l. sed si quacūq. eo. tit. et in. cōf. suo inci. vanutius Petri. et De. de anch. in. d. cle. j. de homi. et d. Alex. in. cōf. suo. lxxvj. inci. visa inquisitione. in. vlti. col. in. j. vo. et in. alio cōf. suo nondū impresso inci. et ut oportet cōsideratis. in. ij. char. et d. Feli. in. c. dilecti filij. in. ix. col. de excep. q. oia tanq. nō tenēda sunt mēti perperuo in hac materiā defensionis. de quo etiā dixi in. l. vñ. in. j. cogniturū. in. x. col. ff. de question. et in. d. l. j. in. prin. in. vñ. col. ff. eo. de fca. et. et vide q. latius dixi in. practica mea cau. sari criminaliū in. j. qm. nu. lxxvij. lxxix. et lxx. ¶ Scias etiā vltra premissa qd si q. se defendēdo ex animo et pposito excessit modū defensionis et taliter excedēdo vulnerant vel occidit qd etiā tali casu nō debet puniri p toto eo qd fecit. s. pro excessu tñ ita sing. dicit Alex. in. cōf. xli. incip. vñ in casu in. pe. et vlti. col. ad qd alle. De. de anch. in. dicta cle. j. de homi. de quo ibi latius p. eniet dixi de hoc etiā late in. c. ij. circa fi. de homi. ad qd vide etiā Alex. in. cōf. ij. in. v. col. in. vñ. volu. et in. cōf. xlix. inci. viso processu. in. iij. col. in. eo. vñ. volu. ¶ Et scias etiā qd si q. vim iā factā repellit presumit potius facere ad defensionem q. ad vindictam: ita dicit glo. xxiij. q. j. in. summa. per quā glo. ita dicit. d. Aug. de ari. in. trac. malef. Ange. de are. in. verbo et dictus Titius se defendēdo in. ij. char. in. j. addi. in. ij. col. illius addi. et tātō magis hoc procedit qz q. primo percussit videt habere animū repercutiēdi fm. d. Aug. de ari. in. dictis addi. in. dicto ver. et dictus Titius se defendēdo in. ij. char. in. dicta. j. addi. post prin. vbi nō loquit de quo latius dixi in. practica mea causari criminaliū in. j. qm. nu. lxxij. ¶ Et pro istis facit qd voluit Abba. in. c. olim. el. j. in. vij. col. post do. An. ibi de resti. spo. vbi dicit qd si percussus seu vulneratus insequat vulnerantē q fugiebat et eū occidat nō tenet de occiso ut homicida. quia est potius culposus quā dolosus: et qz incōsultus calor caret vitio calūnie ut in. l. j. ff. ad turpil. et. ij. q. iij. s. notādū: qd dictū refert et sequitur. d. Feli. in. c. dilecti filij. in. vij. col. de excep. qd etiā firmavit. d. De. Philip. cor. in. cōf. suo. cccij. inci. p. decisio ne. in. fi. in. j. vo. pro quo faciunt dicta per Alex. in. cōf. xlix. incip. viso processu in. ij. col. post mediū. in. vñ. volu. de quo etiā dixi. s. proxime: et latius etiā dixi in. practica mea causari criminaliū in. j. qm. nu. lxxv. ¶ Alteri scias qd vltra supradictas rationes allegatas quare in casu. l. nostre occidēs aggressorē ad suā defensionē nō punit dicit qd alie sunt rationes. et nā alia est: vñ qz vbiq. aliqua iusta causa subest in cōmittēte homicidiū tñ nō potest q. puniri de homicidio: ita dicit Pau. de castr. in. cōf. suo. cxxij. inci. in. causa incarceration. quem refert et sequit. do. Aud. bolo. in. cōf. lxxij. inci. viso igif. et. sed in casu. l. nostre subest iusta cā scz defensio ideo nō punit aggressus de homicidio. ¶ Et facit etiā: nā ois iniusta cā dūmodo colorata excusat a dolo et a pena ut in. l. plagij la. ij. s. de plag. et. l. igif. ff. de libe. causa cum fi. de quo latius dixi in. practica mea causari criminaliū in. j. aggressor. nu. lxxvij. de quo etiā dixi. s. in. l. pcedēti. in. v. col. circa mediū. Alia est etiā ratio quare in casu huius. l. aggressus non punitur de homicidio cōmissio in personā aggredientis: vñ qz defensio est de iure naturali. ut in. l. j. in. j. cum arietes. ff. si quadru. pau. fecit. di. et in. l. vt vim. ff. de iusti. et iure: et in. l. j. s. vñ vi. Et naturalia nō possunt tolli etiā a p. iūce: et in. j. sed naturalia: in. i. de iure naturali: cū ergo a iure cōcedat defensio ergo si mors inde sequat talis occidēs nō

Hippoly. de Marfi.

26 debet puniri qz si aliqd permittitur aliqua lege statuto vel consuetudine illud qd sequit ex tali actu permisso nō est punibile: ita dicit do. Philip. decius in. cōf. suo. ix. in. ij. col. in. ver. sed tñ his et similibus et. vbi ad hoc. alle. plura et plura iura: de quo ego etiam vltra eum late dixi in. practica mea causari criminaliū in. j. vltorius. nu. ix. vbi oīno videas. et in. j. aggressor. nu. lxxvij. et lxxvij. 27 ¶ Et modo redeūdo ad tex. nostrum dico qd iste tex. pōt allegari ad vñm: vñ qd pronocatus nō pōt condēnari de delicto saltem vera pena delicti. Qm. ignoscendū est ei q. pronocatus delict. l. q. cū maior. s. si libertus. in. ver. ignoscendū est ei q. pronocatus voluit vlsci et. c. ff. de bo. lib. et pro hoc est tex. in. cle. j. de homi. et in. l. scientiam. s. q. cuz aliter. ff. ad. l. aquil. et in. l. ij. in. prin. ff. de iu. fis. et in. l. j. in. j. cum arietes. ff. si quadru. paupe. fecit. di. et facit text. no. in. l. si adulteriū cū incestu in. j. imperatores in. ver. difficillimū est iustū dolorē tēperare. ff. de adul. ad qd etiā facit. l. gracchus. C. de adul. et hāc partem tenet Spec. in. ti. de crimine in. modum exceptionis opposito in. j. in. primis. in. ver. sed quare: et idem firmat Pau. de cast. in. cōf. suo. cxxij. inci. in. cā incarceration. in. vlti. col. et Sandi. in. trac. malef. sub rub. de pe. reo. in. xxiij. col. ver. pone etiā qd plures homines. et Old. in. cōf. suo. lxx. inci. cōsuevit et. in. vlti. col. et in. cōf. lxxij. inci. nūquid et. in. prin. et d. De. Philip. cor. in. cōf. cccij. inci. pro decisione: in. fi. in. j. vol. et pro hac opi. facit optime no. verbum Spec. in. ti. de accu. in. j. parte in. j. ver. quid si te vocauit latronē: vbi dicit qd si te pronocant dicto vel facto ad iram et tu dicto vel facto mihi iniuriaris qd nō debes mihi ex hoc condemnari: argu. d. s. cū arietes: qd dictum refert et sequitur do. Flo. in. d. s. cū arietes. in. vlti. col. in. prin. et Jo. de ana. in. c. significasti. el. ij. in. vlti. col. de homi. et Ang. in. l. vt vim. ff. de iusti. et in. l. ibi. Jas. ante fi. et Alex. in. cōf. xlix. incip. viso processu in. j. col. in. vñ. volu. et eū etiā refert et sequit Ang. de are. in. trac. malef. in. verbo verbalcon 28 tumeliosa: in. ij. char. in. verbo qd si aliquo dicto vel facto et. et dicit ibi. d. Augu. de ari. in. addi. qd si cum verbis iniuriosis prouocasti me et ego nō cum verbis iniuriosis offendidi te sed cū gladio qd est fortius qd debeo subueniri. ad qd alle. Ang. in. d. l. si adulteriū cū incestu: et in. d. s. imperatores: per illum tex. ff. de adul. et idē etiam dicit ipse. d. Augu. met. in. eodem trac. in. ver. et dictus Titius se defendēdo in. iij. char. in. addi. inci. tu aut in hac materiā adde. qd ideo videt qd ex solis minis et. de quo latius in hac materiā loquutus sum in. practica mea causari criminaliū in. j. qm. nu. lxxvj. cum seq. vbi plura dixi in hac materiā prouocationis. 29 ¶ Et Mo. etiā ex isto tex. in. verbo vel quēcūq. alium et. qd lex penalis et odiosa extendit ex idēitate rationis: nā licet lex imponens penā mortis pro homicidio sit penalis et a tali pena excuset occidens aggressorē: ita etiā excusat occidens socium aggressoris vel aliū se defendendo ut probat iste tex. ergo apparet qd lex penalis loquens in occidēte aggressorē habet locū in occidēte aliūz q. aggressorē se defendendo: ex quo clare patet qd lex penalis loquens in vno casu et in vna persona extendit ex idēitate rationis ad aliū casum et ad aliam personā. Pro quo faciunt q. dixi in. singu. meo. cxxxv. inci. cōcesso vno: de quo articulo q. lex penalis vel odiosa extendat ex idēitate rationis vide Jas. in. l. fratres. in. ij. et. ij. col. s. de inoffi. testa. et in. l. fi. in. j. et. ij. col. s. de indic. vidui. Alb. de rosa. in. j. parte statu. q. ciiij. inci. s. quid statutū est. Alex. in. cōf. xxxix. inci. statibus his. in. ij. col. in. vñ. volu. et ibi in. confi. cxiij. inci. perspectis his et. in. ij. col. et ibi in. confi. ccj. in. pe. col. et in. confi. lxxxix. inci. circa primum in. fi. j. col. in. vñ. volu. et ibi in. confi. ccvj. inci. pōderatis. in. vlti. col. et d. Philip. decius in. cōf. cxxiij. inci. in. causa: in. j. col. et Deciu met in. cōf. cclxxvij. inci. consultus. in. j. col. ad fi. et in. cōf. cclxxiij. incip. viso et. in. j. col. et eundē Deciu in. cōf. cccj. inci. in. causa: in. j. col. et Alex. in. confi. xlv. inci. habita super cōtentis: in. j. col. in. vñ. volu. et in. cōf. liij. incip. in. casu: in. ij. col. et in. cōf. cxxij. incip. visis: in. ij. col. et in. confi. cxi. inci. super primo: in. vlti. col. in. fi. in. vñ. volu. et ibi in. confi. cxxix. inci. super primo: in. ij. col. et vide Corse. in. no. suo in. verbo extētio incip. licet lex penalis: et vide quo ego dixi in. l. q. falsam: in. j. accusatio. ff. de fal. et que dixi in. cōf. meo inci. protector in. te speratū et. in. ij. char. 30 ¶ Et expeditis nō dico aduertendū esse qd in q. tum iste tex. permittit aggressorē occidere aggressorē pro sua defensione qd istud est intelligendū dūmodo hoc fiat incōtinenti durante eadē rixa: secus ex interuallorūta dicit tex. glo. et doct. in. l. ij. s. cum igitur. ff. de vi et vi ar. et voluit glo. et ibi doc. in. l. j. s. vñ de vi: et facit. l. qd ait. s. qd ait. ff. de adulte. et tex. in. l. continuus. in. prin. ff. de verb. ob. et facit nam illa q. incōtinenti sunt vident inesse ut in. l. lectaver. di. cebā. ff. si cer. pe. ¶ Et facit nam licet exceptio dilatoria debeat opponi ante li. cōte. ut in. c. pastoralis. de excep. et in. l. exceptionē s. de proba. et in. l. peremptorias. s. sen. rescin. non pos. cum vulga. tamen talis exceptio dilatoria potest opponi incōtinenti post lit. conte. ita dicit gl. no. in. l. pomponius. s. rati. ff. de procura. de qua glo. latius loquutus sum in. l. j. s. diuus antoninus: in. vlti. gl. ff. de q. nō. et illā refert et sequit. d. Feli. in. c. exceptionem: in. ix. col. 32 ad fi. de excep. ¶ Et facit etiā: nam licet iudex nō possit postq. indicauit

indicavit mutare sniam vt dicit tex. in l. index postq. ff. de re iud. et in l. qd. insit eo. ti. tñ hoc fallit nisi incotinēti ipse index renocet vel mutet sniam qz hoc facere poterit: ita dicit gl. in c. predicator xvi. q. i. quā gl. p. no. refert et sequit Bal. in l. nō dubiū: in. viij. col. C. de legi. et in l. j. in. ix. col. C. de fur. et Pet. de ancha. in consi. suo ccix. inci. index de iure indicaturus: in. vi. col. et Card. in cōsi. xxxj. incip. punctus. et d. Feli. in c. exceptionem. in prin. x. col. de excep. C. Pro qbusz p dicta regula qd ea q incotinēti sūt vident inesse faciūt plura singularia dicta p Jas. in l. edita: in. v. col. ver. ego te neo et c. s. de edē. et dicit Bal. in l. lictus fustitū: in vlti. col. ff. de his q 33 no. infa. qd tñ ille dicit capī i delicto q capī post delictū arrepta fuga et sic incotinēti. alleg. tex. in l. qd ait lex. s. ff. de adul. et sic p ista dicit intelligi tex. nō in aggresso q incotinēti in ipsa rixa occidit aggressorē se defendēdo: secus si hoc faceret ex intervallo qz potī dicereť

34 hoc fecisse ad vindictā q ad defensam. C. Alteri pro cōplemēto hui. l. queri posset an aggressus teneat potius fugere quā occidere aggressorē in quo me aliter nō extēdo. de hoc plene satis dixi in practica mea causaz criminaliū in. s. qm. nu. lxxvi. et lxxvii. cū seq. C. Et p ista sint expedita textualia igit venio ad gl. Et prima gl. est clara mā dicit qd aliq intelligit hoc verbū aggressorē de nocturno depopulatore vel de eo q itinera insidijs frequētat nā tales possunt impune occidi vt habet in l. j. s. qñ liceat vnicuiqz se sine iudi. vindi. et dicit gl. qd pōt intelligi in eo qui alium aggreditur et sic clara est. C. Capio aliā glo. in verbo alium: que glo. dicit qd iste tex. potest intelligi de aliquo qui esset cū aggressore: nam aggressus poterit etiam illuz pro defensione persone sue impune occidere: vel dicit gl. qd pōt etiam intelligi in eo q nō esset socius aggressoris dūmodo aggressus esset in periculo vite constitutus qd potest figurari in mediatore. ad qd alle. l. j. in s. ff. eo. et l. si quis fumo. s. j. ff. ad l. aquil. Et quibus redditur expedita. l. ista. Ideo sequitur. l. si quis percussorem. Hippolytus de Barb. J. A. D.

Summarium.

- 1 Defensio est probata si proba aliquē venisse contra me gladio euaginato.
- 2 Idem operatur in habitu potentia sicut in actu.
- 3 Confessio rei constituti in fortijs dicitur metu facta.
- 4 Tempus datum ad appellandum operatur ita sicut appellatio.
- 5 Mulier presumitur consentire metu mariti.
- 6 Non possum excipere contra testes quibus alis sum vsus.
- 7 Metus non purgatur durante causa metus.
- 8 Liber non dicitur qui de facili capi potest.
- 9 Ductus extra carcerem cum custode non dicitur liberatus.

Si quis percussorem. hoc intēdit fm Bal. q solus legit hāc. l. alij eaz nō legūt. Pōt qz gladio ppiā s. lūte defendere et repellere aggressores. h. d. Casus et c. Et hoc tex. aliqua no. non colligunt nisi dictuz in summa. Sz ego solus dico qd iste tex. probat dictū Bar. in l. j. si quā cūqz. in pn. ff. ad l. aq. l. vbi dixit qd eo ipso

- 1 qd pbo q aliq veniebat cōtra me cū gladio euaginato et ego euz occidi qd tūc probata est defensio mea. qd dictū optime pbat iste tex. Et mirū est qd Bar. nō alleget hūc tex. p illo dicto qd dictuz refert et sequit. d. Bartho. ceo. in cōsi. suo. xxi. inci. viso pcessu. in. v. col. q p illo dicto. alle. hūc tex. de quo dicto feci mētionē. s. in l. proxi. in. ij. col. post me. et illud dictū Bart. etiā refert et sequit Jo. de ana. in c. si perfodiēs. in vlti. col. de homi. de quo etiā dixi in l. j. in prin. in. v. col. ff. eo. de fca. C. Auto ego solus istū tex. ad vñū vcz qd idē operat potētia in habitu qd opat potētia in actu: ita optime pbat iste tex. hoc modo: nā licitū est occidere aggressorē ad suā defensionem: vt in l. prece. eodē modo licitū est occidere percussorē ad se seu cōtra se veniētē l3 nō aggrediať: tñ in potestate sua est aggredi: ergo idē operat hec potētia posse aggredi q est in habitu q operaret potētia in actu scz ipse aggressus. Et ista regula qd idē oparet potētia in habitu qd operat potentia in actu: probat in l. labeo. ff. de sta. lib. et in c. nō solū. de app. in. vi. ita dixit d. Pa. de pu. in trac. suo sūdi. in. lxx. char. in. ij. col. in ver. quidā fuit tortus et c. et ex quo dicit qd cōfessio rei constituti in fortijs iudicis dicit facta metu tormētōrū cū index semp habere potestātē et potentia in habitu torquēdi reū. Pro quo facit q dixi in practica mea causaz criminaliū: in. s. expedita. nu. xii. et in. s. attingaz. nu. xxv. et xxvi. et xxix. C. Sed egovltra. d. Bari. addo qd p hoc optime facit gl. et qd ibi voluit Bar. et alij in l. ex indiciorum. ff. de accu. q dixit qd idē operat tēpus datū ad appellandū qd operat ipsa appellatio: et illā gl. sequit Bal. et Imo. in l. q a latronibz. s. j. ff. de testa. et Bal. in l. furci. in. ij. col. ff. de his q no. infa. et Bald. in l. si is in. s. j. in. ij. col. s. si pē. ap. et Bal. in c. cōsideramus. de elec. et in c. qm. contra. in. xxiij. col. de proba. et Jo. de imo. in l. defuncto. ff. de pub. iu. et Ange. in l. si. C. si reus vel accu. et d. Mel. in trac. suo

bāni. in. iij. parte. j. tpis in. ij. q. de quo etiā per doct. in c. cōcertationi. de app. li. vi. et per Bal. in l. additos. post prin. s. de epis. au. vbi ad hoc etiā. alle. glo. similē in l. j. ff. nil noua. ap. pē. et hāc partē tenuit etiam Bald. in l. post rem. in. ij. col. ff. de trasac. et Barba. in cōsi. suo. viij. inci. visis dubijs elegāter circa pe. col. in. ij. vo. et Old. in 2 si. suo. xviij. inci. circa primū et circa me. vbi p hoc alle. bo. tex. in l. appellatione. C. de ap. et in l. j. ff. nil no. ap. pē. et c. nō solum. de app. in. vi. et idem dicit Alex. in l. ij. in. s. si seruus. in vlti. col. ff. de acqr. pos. et Corse. in no. suo. ij. in verbo apppellatio. et in ver. termi nus. in. j. no. et p pdictis optime faciūt no. verba Ang. in l. j. s. que onerande. ff. quaz rerū ac. nō dat. et p. d. Mel. in trac. suo banni. in iij. parte. j. tpis. in. ij. q. et facit etiā no. dictū Bar. in l. pe. in vlti. col. ff. de cōdi. ob tur. causam: vbi dicit qd si maritus bñ verberauerit vxorē suā qz illa nolebat psumit cōsentire p metū qz donec durat in mñimonio illi viri semp ille metus durare psumit: qz maritus h3 eadē ptatē in habitu pcutiēdi eā quā alis habuit in actu: et idē firmanit Ang. in d. l. j. s. q onerande. ff. quaz rerū ac. nō da. de quo latius p Jas. in. s. quadrupli. in. x. col. insti. de act. et p. d. Ant. in c. causaz matri. in. ij. col. de offi. dele. C. Et facit ad pdicta qd dixit Alex. in 2 si. xxi. inci. visis et c. in. viij. vol. vbi ponit no. verbū dices qd sicut ille q vsus est testibz p se si illi cōtra eū pducant nō pōt cōtra psonaseor excipere p. l. si qz testibz. s. de testi. et iij. q. ij. c. si qz testibz: tñ dicit qd idē erit si illis testibz vsus nō fuerit cū habuerit ptatē tēdi illis. ad qd alle. plures doc. de qb ibi p eū. C. Et facit etiā ad pdicta qd voluit Bal. in l. ij. C. qd me. cā: in. ij. col. vbi dicit qd post metū illatū ex aliquo actu sequēti etiā ex intervallo nūq metus purgat eadē cā metus durate et subsistente. qd dictū refert et sequit Alex. in 2 si. cxxij. inci. qm p excellētissimū et c. in pe. col. et Barba. in cōsi. liij. in. xiiij. col. in. j. vol. et facit qd voluit Ly. in d. l. ij. s. q me. cā: in vlti. col. vbi dicit qd debitor q fuit carceratus et coactus de pstando cautionē de soluēdo cōitati illud qd debebat creditori suo l3 postea liberatus fuerit a carceribz et cū intervallo solutionē fecerit excusat tñ ppter metū qz nisi soluisset potuisset iterū a cōitate carcerari et seueri tractari: et sic qz cōitas in habitu habebat ptatē in actu itez carceradi: idē dicēdū est nisi in actu fecisset illū carcerari: et hoc idē dicit Ang. i. l. q in aliena. s. celsus. ff. de acqr. here. C. Et facit etiā ad pdicta qd voluit Abba. in c. accedēs. de pecu. in. ij. no. vbi dixit qd ille q tenet aliquē reponere in libertate nō liberat illū simpliciter relaxādo in ei territorio cum posset de facili illū iterū detineri. alle. c. si. de resti. spo. et l. liberatio nis cū. l. seq. ff. de ver. sig. et Bar. in l. q in carcerē. ff. qd me. cā: vbi dicit qd q non sufficit aliquē ducere extra carcerem vt dicatur in libertate: qz donec h3 custodē et nō pōt ire quo velit d3 esse in carcerē. l. q neqz. ff. de ver. sig. de quibz vide. d. Pbi. deci. latins loquētz et predictaz alia plura adducētē in cōsi. suo. cxxij. inci. viso pūcto et c. in. ij. et iij. col. et vide q latius dixi in practica causaz criminaliū: in. s. attingā. nu. xxiij. et xxi. et vide etiā in materia illius regule vcz qd idē opat potētia in habitu qd operat potētia i actu que ego dixi in l. pe. in. iij. col. ff. de qd. et vide in dicta materia. d. Barth. soci. in 2 si. suo. xliij. inci. in pñti et c. post prin. in. j. vol. vbi ponit no. verbū circa hanc materiā. Et ex istis reddit expedita. l. ista et gl. est clara. Ideo sequit. l. si vt allegas. Hippo. de Barb. et c.

Summarium.

- 1 Latronem telo resistentem licet occidere.
- 2 Furem an liceat occidere pro defensione rerum.
- 3 Licet clericis occidere furem.
- 4 Metus amissionis omnium bonorum metui mortis equiparatur.
- 5 Pecunia dicitur vita hominis.
- 6 Adinima non sunt in consideratione.
- 7 Vulnusculum non est in consideratione.
- 8 Sindici non tenentur denuntiare paruas percussiones.
- 9 Volenti capere debitorē l3 telo resistentē occidere et eius procuratori.

Vt allegas. Et hoc intēdit: l3 cet occidere latronē telo resistentē. h. d. fm Bal. et alios. Casus et c. C. Auto dictū in summa vcz qd licitū est occidere latronem telo resistentē: de quo etiā habet in l. furē. ff. eo. et in l. si pignore. s. furem. ff. de fur. et in c. ij. extra de homi. et habes etiā similem tex. in l. itaqz. ff. ad l. aquil. et in l. ibi sequenti: sed pro maiori intelligen tia huius. l. et glos. et totius materie generaliter loquendo an et qñ liceat occidere furē: dicas qd aut loquimur in fure nocturno: aut in fure diurno: si loquimur in fure nocturno dicas qd licet eū occidere si absqz occasione persona dñi: aut res salua esse non potest: ita probat tex. in l. furē. ff. eo. de fca. et habet in dictis iuribz. si aut loquimur in fure diurno dicas qd si te lo se defendat et aliter non possum res meas euadere possum eū occidere fm Bar. et Ang. in d. l. furez et doc. hic et in d. l. itaqz et in c. ij. de homi. Predicta tamē

I. Eum qui.

in fure nocturno et diurno: limitat Bar. et Ang. in d. l. fure proce-
dere ubi fur non cognoscitur: sed secus si cognoscitur: ut puta quod luna
luceret quod tunc non liceret eum interficere cum si cognoscitur posset sub-
neniri ipsi domino per viam iuris agendo contra eum iuridice: et subdit etiam
Bar. et Ang. ubi. s. quod illud quod dicitur de fure nocturno quod potest interfici si
telo se defendat et non possit danti passus aliter recuperare rem suam
nisi illi interficiat. Quod hoc etiam potest procedere si telo se non defendat
sed non possit aliter recuperare rem ablata nisi illi interficiat et. quod
etiam potest procedere si telo se non defendat cum sit incognitus quod non possit
agere contra tale incognitum via iuris. Ideo licet se non defendat telo
possum eum interficere si aliter non potest recuperare res ablata. Et circa
hoc ut dixi in d. l. fure. ff. e. mihi ubi quod nec Bar. nec Ang. ibi ubi lo-
quuntur in quantum dicitur quod si dominus rerum cognoscit furem nocturnum non potest
eum interficere quod potest sibi consulere via iuris: quod istud est falsum quia
dominus cognoscit furem: tamen non potest via iuris recuperare res suas sibi abla-
tas: et ideo est quod fures nocturni quanto cautius possunt committere furta
sine testibus: et sicut dominus illo instanti illo tempore quo inuenit furem exportat
terres suas non habet secum testes quam raro homines de nocte ducunt secum te-
stes: et ideo licet dominus cognoscat furem non sequitur per hoc quod possit via iu-
ris recuperare res suas: quod si citaret furem ad iudicium et peteret rem sibi
furto subtractam nemini dubium quod fur negaret et dominus hoc non posset
probare et sic succumberet per regulam illam quod actor non probat et. l. q. accu-
sare. s. de eden. cum si. et sic dominus remaneret lesus nec posset se innuare
ad recuperandum res suas: ubi fateor quod si dominus haberet testes secum qui
cognoscerent furem non posset eum interficere: quod posset sibi succurrere
via iuris: sed secus quam non adsunt testes ut dixi. Et circa predictam
etiam materiam potest quiri an sicut per defensionem persone licitum est homines occi-
dere an eodem modo per defensionem rerum liceat occidere hominem in quo
Bar. in d. l. fure. ff. eo. dicit quod si danti rerum est irrecuperabile quod tunc
licitum est homines occidere: et alibi. rone de qua ibi per eum. et Bar. extendit
cle. j. de homi. q. loquitur de periculo persone ad periculum rerum irrecu-
perabile. Ego autem dubito quod hoc dictum non sit verum quod per defensionem
rerum etiam si danti sit irrecuperabile licitum sit occidere hominem quam non
reperi alius textus. q. hoc dicitur: et ideo Jo. de ana. in c. si pfodis in
iij. col. de homi. dicit quod Bar. hoc non ubi loquitur in d. l. fure: et hac
parte etiam t. Abb. in c. si. et ibi Jo. de ana. de homi. et per hoc ponde-
rat illi textus in quantum loquitur copulative ibi te tuas et. ergo non suffi-
cit alterum tamen et sic non sufficit periculum bonorum tamen. Et per hac opi-
cit textus in c. suscepimus. de homi. ubi textus dicit quod potest quod dicitur amittit
tere tunicam et pallium et sustinere iacturam ipsorum quod occidere hominem.
Nec ob. textus in l. itaq. ff. ad l. ag. ubi dicitur quod possunt interficere latro-
nem mihi insidiatorem: potest igitur illud verbum mihi quod non dicit rebus
meis: et sic ubi quod per rebus non possit occidere hominem seu latroem subdit ille
textus in d. l. itaq. quod naturalis ratio permittit adversus periculum se defen-
dere et. Quod dicitur est illud verbum se: quod non dicit bona sua: sed loquitur
tamen de persona et non de rebus. Et per hac parte facit textus in l. sed si
quacumque in prin. ff. ad l. agl. ubi dicitur quod quod metu mortis furem occidit
licite facit: ecce ergo quod ille textus non dicit metu bonorum. Et per hoc
traria parte videtur quod etiam liceat per exportationem seu per defensionem rerum seu
bonorum occidere furem probat textus in c. verum in ver. per vitam et rebus extra
de iure in et ibi dicitur per hoc quod iustus metus dicitur sine interveniat peri-
culum vite sine amissionis bonorum: per ea quod habent in c. abbas quod me.
ca. 2. in c. frequens de restit. spo. in vi. Et per hac partem t. Ang. in
l. quam multa. s. ad l. in l. de vi. ubi post Innocentium in c. olim. de restit. spo. di-
cit quod non solum laicis licitum est occidere offenditorem per defensionem rerum
sed etiam hoc licet clericis per rapinam evitanda: dummodo non excedat modus.
Et ista omnia refert Jo. de ana. in c. h. de homi. Et per hoc ultra eum per hac
opini. quam etiam t. Bar. in d. l. fure: facit quod dicit Bar. l. i. pe. i. pe. col.
ff. de codi. ob. tur. cau. ubi dicitur quod metu perditionis omnium bonorum
equiparat metu mortis: et dicit etiam Bar. in l. certa forma. C. de in.
fi. li. x. quod maior et quasi maior est pena amissionis omnium bonorum quam
pena mortis. Et facit glo. in c. i. in l. aduocati. s. de aduo.
di. in. q. dicit quod pecunia dicitur vita hominis. quod etiam dicit Bar. l. i. in tuis
s. de ope. li. x. facit carmen illud videtur. In primo principio nunc est dat celsus ho-
mines et. et faciunt alia plura quod adduxi in l. i. in. s. pterea: in v. col. ff.
de qoni. fateor tamen quod non possit occidere fur nocturnus vel diurnus per
exportationem parue vel vilis rei: quod per tali minima re non possit dominus
occidere illum furem: casus est non in l. si ex plagis in. s. tabernari. ff.
ad l. agl. quem textus ad hoc alibi. Ang. de are. in trac. suo malef. in ver.
et veste celestis et. in ij. char. in ver. et not. b. n. et. d. Alex. in d. l. fure.
ff. e. ubi subdit quod dicit potest res vilis a duobus aureis. Et dicit quod si
parciat fame homines pro re vilis ut in l. si oleum. s. si. cu. l. seq. ff. de dolo:
ergo multo magis parcendum est vite. ad quod alibi. l. si adulterium. s. li-
berto. ff. de adul. et dicit quod istud fuit dictum a Mathe. in no. suo. cel.
inci. no. quod leges et. et Bald. in l. i. s. loca. et Ang. de are. in sti. de ac.
in. s. i. als. si. sed ultra. d. Alex. an. dicas quod hoc etiam voluit expresse
Ange. in l. i. s. ubi videtur Bar. in l. i. s. loca. et Jas. eum referens in l. vt
vini in. vj. col. ff. de inst. et in. Et per hoc dicas quod per ista limitationem
facit regula videtur quod minima non sunt in consideratione ut habet in
l. seio. ff. de in integ. resti. et in l. oino. ff. de imp. et. probat in c. l. cau-
sam in ver. nulla vel modica. extra de proba. et textus in sti. ad l. fal. in

Hippoly. de Marfi.

prin. in ver. pro nullo aut modico et. et instit. de fideic. here. in. s.
sed quod in ver. ob nullum vel minimum. et facit gl. in aut. de instru. cau.
et si. in. s. pars. q. dicit quod parum scire et nihil scire equiparant. Et facit
etiam nam parum vulnus non est in consideratione. textus est in l. pro
inde. ff. de edi. edic. et ideo statutum puniens vulneratum non comprehendit
faciendum vulnusculum secundum Bald. in l. si. s. de edil. ac. in. j. col. ubi etiam di-
cit quod si statutum dicit quod si iudici teneant denuntiare percussiones san-
guinolentas quod non tenent denuntiare percussiones ubi est levis cutis
fissura. alle. d. s. pronde. et. l. euides. ff. de edi. edic. et facit. l. questum.
ff. de re iudi. ubi dicitur quod appellatione febris non venit levis febricu-
la. et facit no. verbum Bald. l. observare in. j. col. s. quorum app. non reci.
ubi dicitur quod levis seu modica tortura non dicitur tortura. pro quibus fa-
ciunt etiam dicta per d. Pau. oria. in repe. l. i. ff. de officio ei. in. l. i. col.
et faciunt plura alia quod adduxi in d. l. fure. in. iij. col. ff. eo. ubi plura et
plura alia non in hac materia adduxi faciendum et alia ad materiam hu-
ius. l. vide per me. in d. l. fure. Et teneas mentem no. verbum Bald.
hic qui dicit quod sicut licet occidere furem se telo defendente ita etiam
licitum est creditori volenti capere debitorem fugientem se telo defendente
tem et resistentem eum occidere quod est non. Et hoc extendas etiam ad pro-
curatorem creditoris cui etiam licet capere debitorem domini fugientem secundum
gl. no. in. l. i. s. ubi quod decuri. vel coarta. quam ad hoc refert et sequitur
Jas. in sti. de act. in prin. de quo latius dixi in sin. meo. c. c. l. i. inci.
satis notum et. et idem dicit Ang. in l. generali. j. de decu. li. x. que res
fert et sequitur Alex. in c. si. c. xxiij. inci. circa executionem in. j. col.
in. vj. vo. et ex istis restat expedita. l. ista nec aliter insto circa gl. quod
ex his que dixi restat satis declarata. Ideo sequitur. l. Eum qui.

Eum qui. Et hoc intendit secundum
Bar. homicidium casu
committitur non puniuntur. h. d. Vel sic. non presumunt
quod ille qui cum calce solo percussit alio occidendi
percussit. si ipse hoc allegat quod non alio occi-
dendi percussit. h. d. s. Bal. vel sic. q. non occi-
dit ex proposito non puniuntur de homicidio: si
tamen citatus non venit bona sua annotantur quod
recuperat veniens infra annum non postea
nisi principis indulgentia. h. d. secundum Sali. casus et. Nota ex hoc
textus dictum in sumario, alia not. non colliguntur. Et ego super hac
l. non instabo cum plene tractaverim et examinaverim eius mate-
riam in l. i. s. in hoc tit. Ideo sequitur. l. Si quis te.

Summarium.

- 1 Etas diminuit penam.
- 2 Adhuc mitius punitur quam maior.
- 3 Infans doli capax an de homicidio puniatur.
- 4 Adhuc etatem supplet.
- 5 Queri delinquere non possunt in delicto carnis.
- 6 Adhuc an possit puniri de delicto commissio in minori etate.
- 7 Adhuc excusat de delicto commissio in negligendo, secus in faciendo.
- 8 Adhuc per contumaciam banniri non potest.

Quiste. Et hoc intendit. adultus
homicidium tenet pena. l.
cor. de fca. h. d. secundum Bal. Vel sic. etas adulta
non excusat ab homicidio. h. d. secundum Sali. Ca-
sus et. Et nota dictum in sumario quod delin-
quens non excusat per textum etatis. sed licet non excu-
set a delicto tamen minorat pena. ita habet in l. au-
xiliu in. s. in delictis. ff. de mino. et habet etiam per
scrib. et ibi dixi in l. infans. ff. eo. de fca. et in
l. i. s. impubes. et in l. excipiunt. ff. ad sille. et Bal. et alios in l. admi-
nistrates. s. q. corporis. ff. de excu. tu. et in aut. sacramenta puberum. in
pe. col. s. si aduer. v. et in l. si si quicquid. s. iniuria. ff. ad l. agl. et in l. et si
senior in. ij. col. s. ex q. cau. in fa. irro. et in l. si arrogat. ff. de tut. de
quo etiam dixi in l. i. in prin. in. xvij. limita. ff. eo. de fca. et habet etiam
in c. si. extra de sen. excu. et vide Raph. cu. in. s. i. x. inci. Christo-
forus et. in si. ubi dicitur quod mitius puniuntur minor delinquentes quam ma-
ior. et idem dicit Raph. fulg. in. s. i. clv. inci. supposito et. in. ij. col.
post me. Et adhuc quod potest. l. nra loquitur in adulto seu ipubere. et sic in
maiore. xiiij. annorum tamen minori. xv. annorum. sed quod potest quod in infante doli
capace an si committit homicidium puniatur pena. l. cor. de fca. in quo
videtur dicendum quod non. quod in tali etate usque ad xv. annos non est in etate
perfecta. immo quod videtur ignorat ut dicit textus in l. i. j. de fal. mone.
sed in contrarium facit gl. in c. si. de sen. excu. Et faciunt etiam dicta per
Jo. de ana. in rub. de delic. pue. in si. ubi dicit quod industria. sapientia.
fragilitas prudenter malitia supplet etatem excludit presumptionem
fragilitatis etatis. ad quod allegat l. y. Bar. et Bal. l. i. s. q. et aduer.
quos. ad quod etiam poterat allegare textus in l. si alteri. s. si mi. se maio.
di. ubi dicit textus quod malitia supplet etatem. Et dicit Abb. in c. j. de
delic. pue. quod potest limitari cle. unica de huiusmodi. in quantum loquitur de
infante quod non puniuntur de homicidio quod hoc est verum nisi sit doli ca-
pax quod tunc non pcederet ille textus. ita indistincte. quod dictum ibi refert et
sequitur Jo. de ana. Et per hac parte facit textus. l. d. c. j. de delic. pue.
ubi dicit

vbi dicitur quod pueri pter in delicto carnis delinquere possunt. Et vere hac etate hoc tpe cōter infantes sūt doli capaces et magis cognoscūt vitia q̄ cognoscūt maiores: et meli' sciūt ludere ad azardū decipe ludētes secū q̄ sciāt maiores: et hoc nō eget p̄batione, q̄ exp̄ctia rex magis hoc docet. ¶ Alteri' scias qd si infans seu minor mittit delictū de q̄ vel ppter minore etate vel ex aliq̄ cā nō pōt tūc pūiri nec etiā de tali delicto poterit pūiri cū erit effect' maior. ita subdit gl. quā ibi sequunt' doc. in l. sciāt. s. de legi. here. ¶ Itē scias etiā circa materiā minor qd l' infans et pupill' doli capax nō excuset a delicto ppter etatē. s. dixi. Istō est verū i delicto cōmissio in faciēdo, s. sec' est i delicto cōmissio i omittēdo vel negligēdo: q̄ in tali delicto excusant siue sint doli capaces siue nō. ita dicit Dy. in l. i. s. ipubes. ff. ad sylle. et l. y. et Sali. i. l. i. s. de sal. mo. Ex q̄ infert Sali. ibi, qd si statuto canes qd glibet teneat ponere bona sua i castro vel estimo et describere qd qd sibi ab alio debet, als si nō descripterit debito priuē et occurrat qd pupill' sibi debitu' describi nō fecit qd nō ppter ea debito priuabit. et istud dictū refert Jo. de ana. in d. c. j. de delic. pue. in pe. col. ¶ Itē tene etiā mēti qd minor ppter cōtūmāciā de iure cōi nō pōt bāniri nec ad mortē p̄dēnari. ita dicit Bal. in l. clarū. s. de aut. p̄st. qd dicit esse verū nisi alr a statuto disponat, de quo etiā dixi in l. de minore. in p̄n. in vl. col. ff. de qōni. Et ex istis remanēt expedita textualia hui' legis et glo. vnica est: nā dicit qd minores tenent de delicto cōmissio. et allat plures cōcordātiās, et sic est clara: ideo sequit' notabilis. l. Is q̄ cū telo.

Summarium.

- 1 Pena est commensuranda delicto.
- 2 Culpa vbi maior, ibi pena maior.
- 3 Receptator rerū furto subtractarū punitur pena furti et quādo.
- 4 Receptans furem scienter punitur pena mortis.
- 5 Receptans furta punitur.
- 6 Receptans furem non punitur sicut fur.
- 7 Aditius punitur sanens malefactori q̄ malefactor.
- 8 Stante statuto qd fauēs maleficio punitur sicut principalis attamen mitius pūiri debet.
- 9 Adit' punit' q passus fuit aliqd ihonestū i domo sua quā faciēs.
- 10 Agentes et consentientes pari pena puniuntur.
- 11 Durius punitur fabricans falsum q̄ vtens.
- 12 Acceptor rem furatam non est fur.
- 13 Statutum dicens si quis occiderit intelligitur morte secuta.
- 14 Legibus derogatum est punientibus conatum. nu. 32.
- 15 Affectus punitur non secuto effectu.
- 16 Casus in quibus affectus punitur effectu non secuto.
- 17 Qui voluit corrumpere iudicem punitur ac si corrupisset.
- 18 Admenans sine percussione punitur ac si percussisset.
- 19 Admenantem si quis occidit pena mortis non tenetur.
- 20 Affectus punitur nō secuto effectu in crimine lese maiestatis.
- 21 Adine pacem rumpunt.
- 22 Affectus in crimine symonie punitur.
- 23 Affectus in crimine parricidij punitur.
- 24 Casus in quibus affectus non punitur.
- 25 Falsitas nō punitur q̄ cōmittitur circa id qd de se non probat.
- 26 Affectus non punitur quando pene ipso iure imponuntur.
- 27 In delictis non atrocioribus affectus non punitur.
- 28 In censuris ecclesiasticis non punitur affectus.
- 29 Conatus percutere clericum nō excōmunicat si nō percussit.
- 30 In civilibus causis conatus solus non punitur.
- 31 Affectus solus in statutis non punitur.
- 33 Statutum puniens intrantem palatium nō cōprehendit illum quem testes dicunt vidisse intrare.
- 34 Statutū puniens exportantem frumētū nō cōprehendit reperiunt in via cum frumento.
- 35 Statutum puniens declinantem iurisdictionem non cōprehendit opponentem illum super qua non sit pronuntiatum.
- 36 Statutum puniens portantem vestem certi valoris non cōprehendit qui fecit vestem fieri et non portauit.
- 37 Pena q̄ imponit ppter violentiam requirit actum cōsummatū.
- 38 Statutum puniens exportantē nō cōprehendit in via repertū.
- 39 Pena imposita contrahentibus incestas nuptias non cōprehendit contrahentem sponsalia.
- 40 Emphytheota non cadit a iure suo si alienat saluo iure dñi.
- 41 Ad trāsies ad scōa vota nō p̄dit tutelā si nō sequat' m̄imoniz.
- 42 Vsa in q̄ me debitorē p̄fiteor si post mortē meā p̄ntet qd opabit.
- 43 Verba debent intelligi cum effectu. nu. 52.
- 44 Statutū p̄mās capientē bānitū intelligit si effectualiter capiat.
- 45 Statutū puniens inuentum cū armis intelligitur et captus sit.
- 46 Dicere non sufficit nisi probetur.
- 47 Statutū dans premiū accusantī nō contentat' sola accusatione.
- 48 Statutum puniens nō p̄bantem in accusatione contenta cōprehendit illum qui dñtarat probauit vnum capitulum.
- 49 Statutum puniens petentem executionem nō habet locū in eo

- qui non produxit ad finem. et nu. seq.
- 51 Heres intelligitur post additionem.
 - 53 Factum non dicitur si non durat factum.
 - 53 Non dicitur fugisse qui reuersus est.
 - 54 Statutum dans premiū capienti bānitū non cōprehendit illum qui cepit et captus aufugit.
 - 56 Mandatum factum alicui vt exeat domum non verificatur si ille exeat et reuertatur.
 - 57 Legatum factum ecclesie vt emat fundum nō verificatur si emat et postea vendatur.
 - 58 Bānitus prohibet stare in vno loco nō phibet per illum trāsire.
 - 59 Facta pace qd vnus in ciuitate venire non possit ille nō prohibetur per ciuitatem trāsire.
 - 60 Compromissum si fiat ex forma statuti et expiret iterum compromittitur de veritate. et nu. 61.
 - 62 Statutum cogens accipientē rem in solutū ad solutionē gabelle non habebit locum in illo cui postea res fuit euicta.
 - 63 Citatus nō dicit' cuius ostio fuit affixa schedula et statim euenata.
 - 64 Iterum est satisfandū q̄ fideiussores efficiuntur non idonei.
 - 65 Legatū factū si studuerit intelligit' et ad doctoratum peruenerit.
 - 66 Verba non sufficiunt vbi facto opus est.
 - 67 Oblatio verbalis nihil operatur.
 - 68 Delinquens non punitur q̄ fuit effectus bonus post delictum.
 - 69 Affectus an in atrocioribus puniatur.
 - 70 Affectus punitur in assassinatu.
 - 71 Affectus in mandātē fieri homicidij, an et quādo puniatur.
 - 72 Sufficit solus tractatus in delictis enormibus vt quis puniatur.
 - 73 Reges transgredimur propter enormitatem delicti.
 - 74 Assassinus tenetur in iudicio nominare mandantem.
 - 75 Crimen assassinatus non transit ad heredem.
 - 76 Crimen falsi habet multa specialia.
 - 77 In crimine falsi non habet locum illa regula qd paria delicta cōpensatione tolluntur.
 - 78 Affectus in crimine falsi non punitur.
 - 79 Affectus in raptu virginum non punitur.
 - 80 Crimen symonie est enormissimum.
 - 81 Affectus in enormibus quando puniatur.
 - 82 Delictum attentatum non ita punitur sicut consummatum.
 - 83 Cleric' si voluit facere homicidij nō fecit, tñ efficit irregularis.

- Is qui cū telo.** Et hoc itēdit. Qui ad actū occidēdi peruenerit l' non occiderit pena l. cor. de sica. punit' ac si occidisset. h. d. fm Bart. Vel sic. insult' cū telo fact' aīo occidēdi punit' pena homicidij. h. d. fm Bal. vel sic. Ambulās cū telo cā occidēdi, et ad actū primū veniēs punit' l. cor. de sica. h. d. fm Ange. vel sic. Affectus ad actū primū deduct' punit' ac si sequit' fuerit effect'. h. d. fm Saly. Casus etc.
- ¶ Nota primo ex isto tex. qd in delictis magis attēdit animus q̄ factū de quo late dixi. s. in l. i. in hoc tit. et i. sing. meo. clxxvj. incip. volūtas et ppositū etc. Itē no. ex ver. sicut is etc. qd ita punit' malefactū sicut volūtas malefaciēdi et cōuerso. Ex quo v' qd iste tex. careat rōne, nā ita punit' min' delictū sicut maius delictū qd p̄t, nā negari nō pōt qd ille qui effectualiter aliquē occidit nō magis delinquit q̄ ille q̄ habuit aīum delinquēdi nō tñ deliquit, et sic habuit animū occidēdi nō tñ occidit q̄ ille q̄ occidit peccauit tñ aīo et in ope, ille aut' q̄ voluit occidere et nō occidit peccauit tñ i aīo et non in opere, et ille q̄ occidit punit' tñ pena mortis, ergo ille q̄ habuit aīum occidēdi et nō occidit nō d' pūiri pena mortis q̄ pena est cōmēsurāda delicto vt dicit tex. i. aut. oēs peregrini. s. cōia de suc. l. i. s. et q. ff. de abige. s. si q̄s aut' p donationē. i. aut. de nō alie. c. fe l. i. s. et q. ff. de pe. i. vi. c. q̄s iuit. de his q̄ si. a ma. parte ca. et vbi ē maior culpa ibi d' esse maior pena, vt dicit Saly. i. l. vni. in. viij. col. j. de rap. vir. Et ideo dici pōt de isto tex. vt dixit Bal. in l. i. s. de si deico. li. vbi dicit qd tex. i. l. posthu. i. s. si q̄s ex his. ff. de iof. test. ca. ret spū rōnis, ita v' qd iste tex. volēs qd tñ punit' mala volūtas sicut malū factū caret spū rōnis. ¶ Et istū text. qd male loquat' facit optie. ¶ Itā l' de iure habeam' qd fur et receptator rex furto subtractar' pari pena punit', vt dicit tex. in l. eos. s. de fur. p quē tex. dicit ibi Bal. qd tpe suo fuit suspēsa qdā mulier q̄ sciēter recepitauerat res furatas, qd dicit et pcedere i feneratorib' recipiētibus res furatas pignori sciēter. quā doctrinā ibi approbat Pau. de ca. et Saly. qd et pbat optie tex. i. l. j. ff. de rece. et i. l. iij. s. nō tñ. ff. de icē. rui. nau. et i. l. j. s. de his q̄ latro et i. l. callitati. j. de adul. et in l. crimē. s. ad. l. iul. de vi. et i. l. si q̄s seruū. C. de plagia. Et hāc p̄tē firmit exp̄sse Ange. de arc. i. trac. mal. i. x. et velle celestē. i. vi. char. i. x.
- ¶ qd si rē furatā. ¶ Et facit optie dictū R. aid. i. l. data opera. i. v. col. i. s. q̄ accu. nō pos. vbi dicit qd receptatores furū debēt pūiri pena mortis. qd et voluit gl. i. c. aut facta. de peni. dis. j. ¶ Et dicit Bal. i. l. pe. pilli tex. s. ad. l. iul. dvi pub. qd illi q̄ receptat furta de-

bet puniri sicut latrones. **¶** Et tñ pñctis nō ob. receptator rex furto subtractar sciēter nō dñ puniri pena furti vt puniēdū ē fur. et voluit Sādū. i. trac. suo malef. sub rub. de fu. z latro. i. v. col. i. x. restat videre zc. circa me. vbi dñ qd lz malefactores z receptatores pariter puniant qd hoc verbū pariter nō itelligit sñ vel eqli pena lz itelligit pariter. i. abo puniunt lz diuersa pena. ad qd alle. tex. in l. fi. ff. de abi. vbi dñ qd receptator Abigei exulat a sua terra p. x. annos. z tñ ipse Abigeus puniit pena mortis. l. i. j. rñso. ff. de abi. alle.

7 etiā i. ar. l. custodiā. ff. de pic. z cō. reiyē. **¶** Itē alle. etiā dicta pñ in. d. suo trac. in ti. de hōi. i. x. itē pone qd Titus zc. vbi dixit qd mi tins puniit q opē malefactori pñstat q ipse malefactor. et subdit ipse Sādū. vbi. s. qd hāc opī. s. qd mīorī pena pñniat receptator malef. cū q ipse malefactor. vñ sentire gl. or. in. l. j. ff. de recep. Et hāc opī. Sādū. refert z seqt d. Aug. de ari. i. tra. Ang. de are. sup. malef. i. x. et dicto maleficio semp asstitit. i. vl. char. i. vl. addi. z i. eo. x. in addi. magna. inci. tu aut i hac materia adde qd canoniste zc. p. qb. etiā faciūt dicta p Mel. i. tra. bāni. i. iij. parte. ii. tēp. q. lit. vbi videas. itē qd magis puniāt fur q receptator. voluit expñse gl. i. l. crimē. s. ad leg. in. de vi pub. **¶** Et facit ad pñdicta no. verbū Sal. i. l. vni. s. de rap. vir. quē refert z seqt d. Bar. cepo. i. pñ. 27. inci. regit. i. vl. col. vbi dixerūt qd stāte lege vel statuto qd pñctes auxiliū cōsiliū vel fa uorē maleficio puniant eadē pena q puniri dñ pñcipalis deliquēs attñ sigs pñstiterit opē/auxiliū/vel fauorē maleficio nō debebit pu niri eadē pena. lz debebit mīti. pñiri. **¶** Itē dñ qua doctria facit no. verbū Bal. i. l. cū ancillas. i. j. col. in. x. itē no. ex hac. l. s. de ince. nup. vbi dicit qd mīti. puniit ille in cui. domū sit aliqd pñbitū eo

10 patiēte q ipse deliquēs pñcipalis. lz habeam. de iure. qd t agētes et cōsentiētes pari pena puniunt. vt est tex. i. l. i. ubem. s. sane. i. x. fieri passus fuerit. s. de sa. san. ec. z ibi Bar. et hf in. l. j. de fal. mo. cū fi. **¶** Et facit etiā. nā lz fabricās falsuz instm z illo vtēs sciēter pariter puniant. vt hf i. l. j. s. de fi. instr. z in. l. si falsos. s. de fal. z i. c.

11 ad falsarioz. de criē fal. tñ t ille q illō fabricauit acrit. z dñri. puniit quā ille q eo vtif. ita dicit Cy. i. d. l. j. s. de fi. instr. vbi dixit q ille q fabricauit falsuz instm tenet directa pena. l. cor. de fal. de qua i. l. j. s. fi. ff. de fal. s. illū q solū vtif nō est directa pulsatio. l. cor. de fal. sed qdā alia q nō hz tñ effectū. vt i. l. falsi. in. s. ordine. ff. de fal. vbi expñse habet qd mīti. puniit ille q vtif falso q ipse fabricauit ipz falsuz. quā doctria Cy. refert seqt Jo. de ana. i. d. c. ad falsarioz. in pñ. iij. col. et faciūt q dixi in sing. meo. xv. inci. statuta cōiter. vbi

12 etiā alia adduxi i pposito. **¶** Et faciūt etiā dicta p An. de are. in trac. malef. i. d. ver. z vestē celestē. i. d. ver. z qd si furatā zc. vbi dicit qd receptas rē furatā sciēter nō dñ pprie furet nō tenet pprie acfi furtū cōmississet. lz tenet acfi furto opē pñstisset. qd dicit esse no. p intellectū. d. l. eos. s. de fur. de quo etiā lati. ibi p eñ. q oia adduxi in. l. fi. i. j. col. ff. de sic. Ex qb. mīhi vñ qd lex nñā nō bñ loquat volēs q ille q ambulauerit cū gladio cā occideñ. puniāt sicut ille q occi disse. qm deberet esse differētia iter istos cū vñ magis deliquit q

13 ali. **¶** Et iō dñi terrarū seu pñcipes cognoscētes dispōnē hui. legis esse nimis rigorosaz faciūt statuta disponētia q sigs hoiez dolose occiderit puniāt pena mortis q statuta intelligunt secuta morte effectuali tñ z nō ali. vt voluit hic Bar. et ceteri scribētes. z Bal. et ali. i. l. si qs seruo. s. de fur. z i. aut. s. nouo iure. eo. ti. z Bar. i. l. j. s. diu. ff. eo. z Jo. de imo. i. c. j. de pñsum. q statuta regrūt casū verū et nō fictū. l. iij. s. hec verba. z ibi Bar. ff. de neg. ge. z iō cū attētare sit fice facere nō satisfat statuto p conatū. z iō dñ Bar. i. d. s. diuus. q ista est rō quare p totā Italiā nō puniit conatus. qz delicta pu niunt fm statuta. z alle. Spe. i. ti. de accu. i. j. parte. i. s. j. x. qd si pri

14 mo zc. vbi dicit t qd oib. legib. volētib. conatū puniri derogatū esse hodie p dñā cōsuetudinē. q verba multū no. Ang. z Pau. de ca. i. l. j. s. fi. ff. qd qsq. iur. z Lu. ro. i. l. dāni. i. s. sabini. ff. de dā. infec. Et hāc partē tenuit Alex. i. pñ. xv. inci. viso pcessu zc. in. iij. col. i. j. vol. vbi ad hoc alle. Bar. i. l. fi. ff. eo. de sic. z in. l. j. s. diu. eo. tit. de quo ibi lati. p eñ. de quo lati. dixi in cōsi. meo. i. o. s. inci. cordi meo spm sapiētie ifunde dñe zc. **¶** Alteri. cōtra asperitatē z rigorosi tatē hui. legis. dico qd dispō hui. legis nō est tenēda. eo qz nō dñ haberi p lege. nā lex dñ esse honesta z iusta. vt in. c. erit aut lex. iij. dist. Sz iniustū est apō deñ z hoiesq. aliqs puniāt de homicidio si homicidiū nō cōmissit puniāt de delicto. qd si nō fecit sicut si illō fecisset. hoc de se ptz. ergo nō dñ haberi p lege. **¶** Itē dico qd lex cōtinet duas inigtates. pma est quā dixi. s. qd qs puniāt p delicto qd nō fecit. Alia est qz iuitat hoies ad delinquēdū. ptz. nā si qs dñ puniri de homicidio solū. qz ambulauit cū teloverfus aliqd talis puniēdus dicit a se oīno debeo puniri de homicidio. lz illud non fecerim. iō ne patiar penā p nihilo nō ambulo cū gladio xñsus aliqd inimicū meū lz poti. occidā eū z satisfaciā voto z desiderio meo. z als ego hoc vidi i facto in ciuitate Mediolani. Et de istis dñs ad istū tex. nō video oīno tutū rñsum. iō cogita rogo p solu.

15 **¶** Alteri. no. ex hac lege qd affect. puniit lz nō sequat effect. cō cordat. l. diu. ff. eo. z l. pe. j. in hoc tit. et facit. l. j. s. diu. ff. eo. et. l. q iniurie. ff. de fur. cū multis si. in gl. dictoz iuriū alle. **¶** Sz tu circa hāc materiā aduertat diligēter qm i materia ista iudicio meo nō

pōt dari certa z firma regula seu firma doctrina. nā in aliqb. casib. puniit affectus nō secuto effectū. et in aliqb. nō puniit affect. nō secuto effectū. et circa vtrūq. adducā iura z exēpla. **¶** Et primo puniit affect. nō secuto effectū qñ lex cōsiderat solū affectū. vt ha bet in. l. et gñalr. in. s. si igit. et ita ibi volūt doc. ff. de calū. Itē pu nitur affect. nō secuto effectū in cōmodāte domū ad cōmittendū adulteriū. nā lz tali casu nō sequat adulteriū tñ talis cōmodas pu nitur. tex. est in. l. et si amicis. ff. de adult. et in. l. j. ff. de extraor. cri. Itē puniit affectus nō secuto effectū in illo q locauit opera sua ad pugnandū cū aialibus feris. nā facta tali locatione siue pugnaue rit siue nō. tamen puniit. tex. est in. l. j. s. remouet. ff. de postu. et ibi glo. z doc. Itē puniit affect. nō secuto effectū in illo q tētauit cor rūpere seruū alienū vt furtū cōmitteret. tñ lz talis seruus nō cō miserit furtū. tñ talis tentās corrumpere dictū seruū puniit pena serui corrupti. tex. est no. in. l. si qs seruo. C. de fur. z ibi doc. Itē pu nitur affectus non secuto effectū in casu. l. si a seruo. ff. de cōdi. ob tur. cām. Itē etiā puniit affectus non secuto effectū in casu. l. iij. in pñ. ff. qd qsq. iur. vbi dñ q ipetrans ius iniquū ipse eodē iure vtif et fleo vsus nō fuerit. de quo ibi p doc. **¶** Itē q conatus est cor rūpere iudicē puniit etiā si eñ nō corrumpit. fm Bal. in an. nouo iure. C. de pena in. q male in. p tex. in. l. impator seuerns. in ver. ten taut. ff. de iur. sis. p quo facit tex. in. l. j. s. de his q ad ec. pñ. in ver. tētauerit. **¶** Itē est etiā ali. casus in quo puniit affect. nō secuto effectū. vñ si aliqs elenauit manū cū pugno vel cū ense vt aliqnez pcuteret et eñ non pcutit nec tetigit. tñ ex tali sola admenatione tenet actiōe iniuriarū z nō secuto effectū puniit ppter talē affectū. ita pba tex. no. in. l. itē apō labeonē. in. s. si qs pulsar. ff. de iniur. quē tex. dixit ibi Bar. sing. z dicit se nescire in iure inuenire similē. et illū tex. etiā dixit sing. Ang. ibi. et Ang. de are. in trac. malef. in ver. admenauit. i. pñ. z Jas. in. l. j. s. hec aut verba. circa fi. ff. qd qsq. in. et si is est tex. in. c. sigs pulsar. de pe. di. i. **¶** Et vltra pñdictos doc. ego incidēter dico vñā circa talē admenantē cōtra aliqd. vñ q talis admenās de quo in. d. s. si qs pulsar. vltra penā iniuriarū puniit etiā alia maiori pena si hz arma qñ facit talē admenationē. nā tñc ille cōtra quē talr admenauit. lz nō tetigerit occidat ipsum admenantē nō puniit pena mortis sed alia leuiori pena. qz dñ tali casu fecisse ad suā defensionē. z excusat a pena mortis. ita no. dixit Bar. i. l. si ex plagis. i. s. tabernari. ff. ad leg. aquil. qd refert z seqt Ang. de are. in. s. iniuria. in. j. col. in fi. insti. ad leg. aql. vbi di xerūt qd si pcutio te ante q tu pcutias me dñ tu es i actu pcutiēdi me q tñc dico fecisse ad meā defensionē. qd etiā voluit Ang. in. l. quēadmodū. ff. de inoffi. tēst. quē refert z sequit. d. An. cor. in not. suis no. j. in verbo met. et idē etiā dixit Ang. de are. in tracta. suo malef. in verbo. et dicit Titus se defendēdo. in. j. char. in vl. x. circa me. vbi alle. Bar. in. d. s. tabernari. et Bal. in. l. j. C. vñ vi. et tēd in effectū dixit etiā do. Alex. i. cōsi. cccxiiij. icip. i casu pñdicto. i. iij. col. ver. circa scōm. **¶** Sed vltra hos pñes ego dico qd de hoc est text. apert. in. l. iij. s. in hoc ti. quē tex. miroz qd doc. nō allegauerint. et hoc etiā firmat expñse Ang. in. l. j. circa fi. C. vñ vi. vbi no. loquit de quo lati. locutus sum in. l. j. i. iij. z iij. col. ff. de qōni. z in. l. q falsaz. in. j. col. ff. de fal. **¶** Alidō redēdo ad materiā affect. nō secuto effe ctu scias qd ali. est casus in quo puniit affectus nō secuto effectū.

20 vñ tñ in faciēte aliqd tractatū z tra pñcipē vel s. rēpu. tñc ad hoc vt talis puniāt p tali tractatū nō requirit cōsummatio delicti. fm Abb. in. c. tua nup. de his q fi. a pla. sine cōsen. ca. p tex. z glo. ibi. qd etiā voluit Bal. in. l. aduersus. C. de fur. etiam eos refert z sequit Alex. i. l. vtrū. ff. de parri. Itē est etiā ali. casus i quo puniit affect. nō secuto effectū. vñ in illo q minat aliqd mali facere. nam lz non adimpleat minas z nō puniāt p dictis minis. attñ si talis minans fecerit paces cū illo quē minat. est puniit in pena pacis rupte. qm mine rūpūt pacē. s. z Ang. i. l. si cū exceptiōe. in. s. satis. ff. qd me. cā.

22 quē retuli in. l. j. in pñ. x. col. i. fi. ff. de qōni. **¶** Itē in symonia pu nitur affect. nō secuto effectū i detestationē criminis. ita dixit gl. in cōsi. suo. cxiij. inci. cec. cōfecit venenū. in. v. vol. z vide Lu. ro. no. loquētē i pñ. suo. i. 83. inci. saluatoris zc. i. fi. fi. col. Itē vltra pñdictos casus. d. s. eli. i. tra. suo de conatu quē posuit post tit. de app. ponit quatuor casus i qb. volūtas habet p facto. de qb. ibi p eñ. q casus magis ptinet ad forū poli q ad forū fori. quos nō refero breuita tis cā. Et isti sunt oēs casus quos repio. in qb. puniit affectus nō secuto effectū zc. **¶** Alidō dico q sunt aliq casus in quib. nō puniit affect. nō secuto effectū. **¶** Primus casus est qñ conatus cū actu ppiquo nō venit ad pñsumationē. vt qz agēs nō ipedit. ipeditmēto facti desistit agere penitēs incepti. talis em nō puniit. vt est tex. i. l. q falsaz. ff. de fal. z habet i. l. q ea mēte. ff. de fur. z no. Semi. i. c. gñā. in vl. col. j. q. z idē dicas si ipse agēs est ipedit. facto extrinseco qd pōt esse iuris. vt in casu. l. inter oēs. s. fi. ff. de fur. vt qz qdam vole bat mīhi furari libzū z ego eñ sibi donari. hoc casu nō puniit talis affect. cū nō fuerit secur. effect. ita dicit Car. l. c. j. in. vj. col. de eo q mīt. in pos. cā rei ser. **¶** Scōs est casus vbi conatus alicuius rei pñbit

prohibite etiā si habuisset effectū nemini nocuisset. q̄ pbat ex eo
 25 qd no. gl. i. c. q̄to. de iureiu. ex qua dicit ibi doc. t̄ q̄ qñ falsitas cō
 mittit circa id qd de se nō pbat/non nocet. qd dicit ibi Jmo. esse
 mēti tenendū. et iō Jo. de ana. in. c. j. in. ix. col. de crie fal. reprobāt
 gl. ibi simplr dicētē q̄ in crie falsi punit conat⁹ sine effectu. et alle.
 gl. Bal. et Sali. in. l. dam⁹. j. de fal. et Bal. in. l. q̄ veluti. eo. ti. et Bal.
 in rub. C. de si. instru. in. x. col. in ver. sz q̄ro si qs scripsit. et tex. et gl.
 in. l. fundū. in. ff. de eue. p quib⁹ facit qd no. Jo. de imol. in. l. j. in
 ff. col. ff. de pub. in. De quo arti. an t̄ qñ falsitas q̄ nemini nocet pu
 nias dicit late in. c. j. circa me. de cri. fal. Tertius est casus in quo
 nō punit affect⁹ nō secuto effectu. vcz qñ affect⁹ seu conat⁹ nō ha
 buit actū exteriorē sed stetit in sola volūtate: nā talis affectus nō
 punit. l. cogitatiois. ff. de pe. et not. Albe. de ro. in. ff. parte statu. q.
 elxvii. inci. Lyn⁹ q̄rit et Sal. hic. et Car. in. cle. j. in. pn. in. iij. q. de
 vsur. et iō videm⁹ qd sola volūtas in symonia nō punit. vt in. c. cō
 sulere. cū gl. h. de symo. Quart⁹ est casus i quo nō punit affect⁹
 26 nō secuto effectu. vcz t̄ qñ iponit pena ipso iure: qz ad eā incurrē
 dā nō sufficit conat⁹ qualiscūqz fuerit. vt pbat in. c. cū in cūctis. ff.
 pe. de elec. in. c. c. ppetue. eo. tit. in. vi. p q̄ iura ita tenet Jo. an. i. d.
 c. ppetue. et in reg. i penis. in mercu. et sequit⁹ Dñicus in. d. c. ppe
 tue. in. ff. col. vbi dicit hoc esse dictū Bal. sz dicit vbi. sz dicit. d.
 Feli. in. d. suo trac. de conatu. qd hoc fuit dictū Bal. in. l. siqs non
 dicā rape. in. ff. col. C. de epif. et cle. et idē no. Jo. de ana. in. c. j. in. iij.
 no. de adul. et Dñi. in. c. h. j. de iudi. in. vi. et Abb. in. d. c. cū in cū
 ctis. in. ff. pe. in. j. col. et in. c. j. in. v. col. ver. ex p̄dictis. de eo q̄ mit. in
 pos. et Car. in. cle. j. ff. si qs. in. ff. qd. de re. ec. nō alie. Et ex istis dicit
 do. Feli. in. tra. suo de conatu qd pena. d. cle. j. non hz locū in plato
 faciēte oēs conatū vt alienet⁹ formā de qua ibi. cū ibi iponat⁹ pēa
 ipso iure. ad q̄ etiā vide Car. in. cle. ne in agro. in. ff. qz. in. pe. q. et ibi
 gl. in verbo. ipso facto. de sta. mōa. Et de hac dictione ipso iure seu
 ipso facto vide q̄ ego dixi i repe. l. vnice. s. de rap. vir. in. nu. 66. per
 27 totū. Quint⁹ casus in quo nō punit affect⁹ nō secuto effectu
 est i delictis nō atrociorib⁹. qz conat⁹ in ipfis nō punit nō secuto
 effectu. fm Bal. in. l. siqs nō dicā rape. s. de epif. et cle. et Car. i. c. j. de
 eo q̄ mit. in pos. cā rei ser. et Semi. in. d. c. gfa. j. q. j. in quibus locis
 dicit qd iura punitia conatū loquunt⁹ in atrociorib⁹. qd etiā sen
 tit gl. fm. d. Feli. in. d. suo tra. de conatu. l. l. pñti. in ver. cogitatioe.
 28 s. de his qui ad ec. cōfu. Sext⁹ casus est in excōicatione et in
 alijs cēsuris ecclīasticis: qz ad eas incurrēdas requir⁹ factū cōsum
 matū. fm Car. i. c. p̄te rea requisiti. ad si. extra de app. in illa qdne qñ
 excōicat⁹ qs si appellauerit an tūc incurrat excōicationē qñ se ppa
 rat ad appelladū. an vero qñ appellauit. ita dicit do. Feli. i. d. suo
 tra. de conatu. vbi etiā alleg. hoc voluisse Archi. i. s. si ergo. xvij. q.
 29 iij. et Bar. in. l. filiūssa. s. diui. ff. de leg. j. t̄ Et dicit etiā ipe. d. Feli.
 in. d. suo trac. q̄ hic est qd siqs conat⁹ p̄ncere clericū l3 faciat q̄tuz
 in se est vt pcutiat. tñ nō est excōicat⁹ si nō pcutit. alle. gl. iij. in. c. in
 audiētia. de sen. excōi. et gl. j. in. c. si vero. le. ff. eo. tit. et dicit qd hac
 fallentiā seu hūc casum ponit Car. in. cle. j. ff. si qs. in. ff. q. de re. ec.
 nō alie. p illū text. in ver. fecerit. Septim⁹ casus fm Feli. vbi. s.
 30 est qñ agit ciuili. t̄ qñ i factis ciuilib⁹ cōar⁹ nō punit p effectu. vt
 sentit gl. parna. et ibi exp̄sse Bal. in. l. si cōstitit. s. si. regū. et dicit
 q̄ ita etiā pōt intelligi tex. in. d. l. j. ff. qd quisqz iur. teste Bal. i. d. l.
 siqs nō dicā rapere. in. ff. col. p quo fm eū facit. c. si. de spō. et idē
 tenet Sali. in hac. l. Et adducit etiā ipe Feli. i. fili. d. An. in. c. pasto
 ralis. in. vij. col. in ver. sed est dubiū. de cāpos. et pprie. vbi dicit qd
 p vnicū actū cōtrariū priuilegio nō p̄dī priuilegiū qñ ille act⁹ nō
 habuit effectū. ad quē etiā adducit aliqua alia de quib⁹ ibi p eum.
 31 Octauus et vltim⁹ casus fm do. Feli. in. d. trac. in quo nō pu
 nitur affect⁹ nō secuto effectu est in statutis punitib⁹ delicta: qz
 semp intelligunt⁹ de delictis cōsummat⁹ et nō attētatis. ita voluit
 Bar. in. l. j. ff. ad leg. cor. de fca. et Jmo. in. c. j. de presum. qz statuta
 requirūt casum verū et nō fictum. l. iij. ff. hec verba. et ibi Bar. ff. de
 neg. ge. et ideo cū attētare sit fice facere nō satisfat statuto p cona
 tum. t̄ Et iō dixit Bar. in. d. l. j. ff. de fca. q̄ ista est rō quare per
 totā Italiā nō punit conatus. qz delicta punit⁹ fm statuta q̄ vt
 dixi requirūt actū pfectū et cōsummatū. et ita modificat verba Spe.
 in ti. de accu. in. j. parte. in. ff. j. ver. qd si p̄rio et in. ff. dū dicit oibus
 legib⁹ volētib⁹ conatū puniri derogatū esse hodie p Dñi cōsuetu
 dinē. q̄ verba multū no. Ang. et Pau. de cast. in. d. l. j. ff. qd qsqz in.
 et Lu. ro. in. l. dāni. s. sabini. ff. de dā. infec. et voluit Alex. cōsi. xv.
 inci. viso p̄cessu inquisi. in. iij. col. in. j. vol. vbi ad hoc alleg. Bar. in
 d. s. diuus. et in. l. si in rixa. eo. ti. et pbat fm eū in. l. si certus sit per
 cussor. s. si. cū. l. seq. ff. ad sylle. et dicit qd illū tex. ibi pōderat Bal.
 in. l. j. ff. hec verba. et ibi Ang. ff. qd qsqz iur. et Bar. in. d. l. dāni. s.
 sabini. ff. de dā. infec. et Bal. in. d. l. si qs non dicā rapere. et in. c. j. s.
 iniuria. de pace iur. fir. et i. l. data opa. C. qui ac. nō pos. et in. l. si fugi.
 C. de ser. fu. et Ly. hic. Itē hanc partē fm do. Feli. in. d. suo tracta.
 tenet Ab. in. c. mulieres. de sen. excōi. et in. c. inter sollicitu. de pur.
 ca. et Bar. in. s. item lex cor. in. ff. de pu. in. et Jmo. in. l. j. ff. de pub.
 ind. ad qd vide tu etiā Ang. in trac. malef. in ver. et vestē celestem
 abst. in. xxxij. col. in ver. q̄ro aliqs accessit ad bāchū et ibi Aug.

in addi. Itē p̄dicta etiā ampliat Feli in pe. col. etiā si extet sta. qd
 occidēs occidat⁹ et vulnerās alr puniat⁹: deinde cōtingat qd vn⁹ aio
 occidēdi inferat vuln⁹ ex quo tñ nō sequit⁹ mors put vulnerās in
 tēdebat nō puniet⁹ de morte quasi iste casus a statuto omīssus re
 māserit in dispositiōe iuris cōis: qz statutū voluit corrigere leges
 de conatu loquētes. ita dixit Sali. afferens se hūc casum habuisse
 de facto in hac. l. in vlt. q. Quib⁹ addit Bar. in. l. si. ff. de rerū di. vbi
 dicit q̄ si statutū dicit qd si qs voluerit monialē corrūpere puniat⁹
 tali pena qd exponit. i. volūtarie corrūperit. p quo fm ipsum do.
 33 Feli. vbi. s. est text. singu. in. c. cōsulere. cū glo. de symo. t̄ Item
 adducit etiā Bal. in. l. arborib⁹. s. iuli. ff. de vsuf. vbi dicit qd si sta
 tutū punit magnatē intrantē palatiū nō sufficit qd testes dicāt se
 vidisse eū intrare nisi dicāt qd viderūt eū intrasse vt denotēt actū
 cōsummatū. Et idē dicit de statuto punitē extrahentē frumētuz
 de districtu. dūmodo vtaf verbo extraxerit: secus si puniret inuen
 tum portare. adducit etiā Bal. in. l. si fugitiui. in. ff. col. s. de ser. fu.
 vbi dicit qd etiā in casu statuti attentās delictū poterit puniri ex
 34 traordinarie. t̄ Et dicit qd statutū punitē eū qui portauerit extra
 territoriū nō hz locū in reperto in via ante exitū district⁹. nisi cōfi
 teat⁹ qd portabat extra. vel nisi capiat⁹ in limine district⁹. vt latius
 p eum ibi. et in. l. cū pponas. vbi etiā Sali. s. de nau. fe. et p Jo. de
 ana. in. c. significauit. de iude. vbi etiā habet qd si talis reperit i via
 suspecta. punit arbitrio iudi: de quo etiā p Bal. in. l. cū inter. s. de
 do. an nup. et p Jmo. in. c. h. ppe si. de cōsti. et p Bal. in. l. nō dubiū.
 35 s. de legi. t̄ Adducit etiā Feli. in tra. de conatu no. p Bar. in. l.
 eū q. ff. de in. pa. et Bal. in. l. si qs in suo. s. de inoffi. te. vbi dicit qd
 stante sta. qd declinās iuris. ptātis possit ipune offendī. et reperiat⁹
 qd aliqs opposuerit excep. declina. sup qua nō fuit pnuntiātum:
 certe hoc casu non poterit ipune offendī. qz conat⁹ caruit effectu.
 36 t̄ Adducit etiā Dñi. in. c. auaritie. in vlt. col. de elect. in. vi. vbi
 ppter gl. ibi. dicit qd si statutū punit portātes vestes certi valoris
 et aliqua mulier fecerit fieri talē vestē. tñ eā nō portauit nō cadit
 in penā statuti. Adducit etiā Bal. in. sua dis. inci. accusatus de vi
 turbatiua. in fine. vbi dicit qd si statutū punit accedentē ad capiē
 dam possessionē bñficij sine certa licētia nō punit ille q sine licētia
 accessit vsqz vlt ppe ecclesiā et timore armator⁹ qui ibi erāt retro
 37 cessit: qz t̄ ois pena q̄ iponit p violētia regrit actū cōsummatum.
 ita dicit Feli. in tra. de conatu. referēs oia p̄dicta. q̄ oia ad literam
 retuli ego in. l. qui falsam. in. j. ff. iij. et iij. col. ff. de fal. t̄ Sed ego
 post eum in. d. l. q falsam. in. v. col. dicebā qd illā doctri. Bal. i. d. l.
 38 si fug. s. de ser. fug. in. ff. col. in q̄tū t̄ dicit qd sta. punit eū q porta
 uerit extra territo. nō hz locū in repto in via an exitū district⁹ et
 q̄ hac doc. etiā refert et sequit⁹ Jas. in. l. j. in. ff. hec aut verba. i. j. col.
 ff. qd qsqz in. de qua. q. vide etiā Jo. an. latius et meli⁹ loquentē in
 addi. Spe. i ti. de cōsti. in. ff. j. i addi. inci. sz incidit hic et. et Albe. de
 ro. in. ff. parte sta. q. 168. inci. Ly. q̄rit et. et Bar. in. l. vulgaris. s. qui
 furti. ff. de fur. et Aug. de are. i tra. male. in verbo. et vestē celestē. in
 ver. q̄ro aliqs accessit ad bāchū et t̄ ibi in addi. et Bal. i. s. 244.
 inci. ad enidentia. in. iij. vol. t̄ Itē etiā vltra Feli. in. d. trac. de co
 natu. dico ego qd alij sunt casus i quib⁹ nō punit affect⁹ nō secuto
 effectu. An⁹ est in. l. sequit⁹. s. itē labeo ait. ff. de vsuf. vbi dicit qd si rez
 meā apud te deposuerā et tu eā vēdideris luci faciendi cā. deinde
 ex pnia redemeris: et in eodē statu reuerfa est qd ego s̄ te agere nō
 possum: sz si eā nō redemisses. potuisses s̄ te agere. t̄ Ali⁹ est etiā
 39 casus in quo nō punit affectus non secuto effectu. vcz t̄ qz pena q̄
 imponit Dñenti icesas nuptias nō hz locū in Dñente spōsalia. ita
 dixit gl. no. in. cle. j. in ver. Dñere. de cōsan. et affi. quā gl. refert et seq̄
 do. Dñi. deci. i cōsi. s. no. 256. inci. in cā inquisitiōis et. in pe. col. de
 40 qua gl. vide etiā Jas. in. l. quomin⁹. in. iij. col. ff. de stu. t̄ Alius
 est etiā casus. vcz in emphytheota: nā vt clarū est si ipse emphy
 theota alienat rē emphytheotica irrequisito dñō cadit a iure suo.
 vt habet in. l. si. s. de iure emphy. et in. l. si. eo. ti. et in. c. potuit. de lo
 cato. attñ si talis emphytheota alienauit rē emphy. et in tali alie
 natione apposuit verba: si dñō placuerit. vel verba: saluo iure dñi
 nō cadit a iure suo. qz p illa verba tollit effectus conatui. ita dixit
 Albe. de ro. in. d. l. si. in vlt. col. C. de iure emphy. et Bal. in. c. j. s. hoc
 quoqz. in pe. col. de succes. seu. et Ja. alua. in. c. j. in pn. in pe. col. de
 phi. seu. ali. p se. et Bal. in. c. j. s. donare. in vlti. col. in tit. qualiter
 olim feuda alie. po. et Bal. i. d. l. si. s. de iur. emph. et i. c. j. in x. linella
 rie. in pn. de pa. cōstā. de quo tñ lati⁹ p Dñi. de. in cōsi. 160. inci. in
 cā monasterij. in. iij. col. et p Jas. in. l. iij. in. xliij. col. s. de iur. emphy.
 41 t̄ Ali⁹ est etiā casus i quo nō punit affect⁹ nō secuto effectu: q
 casus est i mfe tutrice q̄ l3 Dñat mfi. p verba de su. tñ non p̄dit tu
 telā filioz si nō sequat m̄imoniū p verba de pñti. vel copula carna
 lis. ita dixit Spe. i ti. de tuto. s. nūc dicēdū. in ver. qd si tutela ha
 beat et. qd dictū refert et seq̄ Lu. ro. i sing. suo. 222. inci. tu habes
 42 qd mater et. t̄ Itē vltra p̄dictos teneas etiā mēti vnū no. x. bñ
 in materia ista. vcz q si ego volēs me obligare tibi scribo vnā l3az
 in qua cōfiteor me esse debitorē tuū in mille vel in alia summa: sed
 anteq̄ ista l3a tibi pñtet ego moriar. hoc casu talis l3a nō nocebit
 nec p̄iudicabit heredib⁹ meis. ita sing. dixit Jmo. in. c. cū dilect⁹.
 BBB h

de success. ab intest. qd dictu reputat sing. d. Ant. in. c. fi. in. v. col. de
 cōfess. z Barb. in. c. cū dilect. z in. c. post cessionē. de pbat. z in rub.
 extra de testa. in lec. in. h. col. et Corfe. in suis no. sub xbo. cōfessio.
 in no. inci. si scribo zc. Itē illud dictu Inn. refert etiā z seqt Ang.
 in. l. j. ff. de ptes. z do. Ant. in. c. p inquisitionē. de elec. z Jas. in repe. l.
 admonēdi. in. lxxij. col. ff. de iureiu. de quo dicto lati dixi in repet.
 mea rub. s. de pba. in. l. j. col. ante fi. in ver. et postq zc. et in. l. fi. i. vj.
 col. circa me. ver. et tene mēti. ff. de qōni. et in sing. meo. 373. incip.
 vt nosti zc. Et in materia ista conatus vide etiā Ban. in tra. male.
 sub rub. de homicidiariis. in ver. inci. sed pone qd ego dedi tibi pe
 cuniam zc. et d. De. Phi. cor. in cōfi. cclix. incip. l. j. in. j. vol. et do.
 Phi. dec. in cōfi. cclvj. inci. in cā inquisitionis. in pe. col. et vide oīno
 Bal. in cōfi. cxij. inci. cecus cōfecit zc. in. v. vol. et in cōfi. cccvj. inci.
 statuto Placētie cauet zc. in. iij. vol. z Alex. in cōfi. cxi. incip. videt
 in casu pposito. in. h. vol. Et scias qd rō pdictoy casu in quib⁹ nō
 pūit affect⁹ nō secuto effectu pōt esse duplex. primo illa quā assi
 gnat tex. in. l. j. in. fi. ff. qd quisq iur. vbi dicit tex. quid em obfuit co
 43 natus cū iniuria nullū habuerit effectū. † Scda pōt esse rō. vcz qz
 verba debent intelligi cū effectu. l. pe. s. pe. ff. ne quis en qui in ius
 voc. l. quoties. ff. q satisf. cog. c. fi. vbi gl. de spō. c. quatr. de pactis. c.
 platum. cū glo. de cle. nō res. l. fi. is qui. in. s. si tu titium. ff. de fur. l.
 aliud est capere. ff. de ver. sig. gl. in. c. sup qōnū. in. s. fi. in. x. nō pnt.
 de offi. dele. † Pro qua regula faciūt optime dicta p Jas. in. d. l. j.
 44 s. hec aut verba. ff. qd quisq iur. vbi † dicit qd si statutu dat pmiū
 capienti bānitū intelligit qn en apprehendit cū effectu z pntat
 supiori. alle. Sui. de cu. Alb. et Ang. ibi. p quo dicit facere. l. fi bar
 45 satorā. et ibi Ly. z Ang. s. de fideiu. † Quinimo forti⁹ dixit Bar.
 in. l. j. in. pnci. in. vj. col. ff. de acqui. pos. q si statutu disponit qd si
 aliquis fuerit ipūctus cū armis pūiat tanta pena qd hoc intelli
 gitur et captus fuerit. et en sequit Ang. in. l. q seruū. ff. de ver. obl.
 qd etiam dixit Bar. in. l. j. in. ver. deprehēsus. j. de pe. bo. sub. lib. x.
 quos refert Jas. in. d. l. j. s. hec aut verba. ff. qd qsq iur. vbi dicit qd
 cōtrariū tū tenuit Ang. Jo. de imo. z Adoder. in. d. l. j. in. pñ. z in. l.
 iij. s. neratius. ff. de acq. pos. et Sal. in. l. fi. barsatorā. de quo vide
 q circa hāc materiā dixi latius in practica mea cārū cūa. in. s. p cō
 46 plemēto. nu. 24. † Et facit † etiā ad pdictā regulā in arg. reglā
 illa. vcz qd nō sufficit dicere. sed qd dicit dz pbari fm glo. in. l. j. ff.
 si quadru. pau. fe. di. et gl. i. l. j. ff. de fer. zgl. in. l. magisputo. s. illō.
 ff. de reb⁹ eoz. z gl. in. c. sup eo. de app. et in cle. j. de in. te. ref. z in
 c. nō est de cōsue. lib. vj. z glo. in. l. ait ptoz. ff. vi. bo. rap. z in. l. j. ff. de
 incē. rui. nau. z ibi Bar. Pro qbus faciūt dicta p Ang. in. l. qcuq.
 s. fi. ff. de publi. et p Barba. in cōfi. lvi. incip. pposita mihi zc. in. fi.
 col. in. iij. vol. et in cōfi. lxxij. inci. viso pūcto zc. in. vj. col. in eo. vol.
 et ibi in cōfi. lxxvj. inci. viso pūcto. in. h. col. et ibi in cōfi. lxxvij.
 inci. in cōtingētia. in. v. col. et p do. s. eli. in. c. cū dilectus. in pe. col.
 de accu. vbi allegat alias glo. hoc dicentes. de quo etiaz p Abb. in
 47 cōfi. xxxij. inci. sup qōne mota. zc. in. h. col. post pnci. † Et p
 pdictis facit etiā: nā statutu dās premiū accusanti nō cōtentatur
 sola accusatione. sed intelligit si accusans pbauerit cōtēta in accu
 satione vera esse. ita dixit glo. in verbo. offēsum. in. c. j. de his q fūt
 a maiori parte ca. et pbat in. c. post electionē. z in. c. cū sup. de con
 ces. prebē. et no. glo. in. c. nō est. in ver. allegat de cōsue. lib. vj. z glo.
 in. l. si cui⁹ appellatio. ff. de app. reci. z in. l. j. in. glo. fi. s. qd me. cā. et
 voluit do. Alex. in cōfi. 296. inci. diuini numinis. in. h. col. z gl. i. c. j.
 ver. reū de. in. z Alex. in cōfi. lxxj. inci. diuini numinis. in. h. col. in
 48 v. vol. † Quinimo forti⁹ si statutu dicit qd qui nō pbauerit accu
 sationē suā pūiat in. x. modo aligs pduxit accusationē habentē
 plura capla et qdā pbauit et qdā non. hoc casu ita dz puniri in. x.
 sicut si in nullo pbasset. ita dixit Ang. in. l. vnica. s. de suffra. ad q
 49 etiā vide Bal. in fili in. l. minorib⁹. in. fi. s. de his q. vt indi. † Sa
 cit etiā ad pdicta: nā statutu dices si qs petierit executionē pūia
 tur certe dz intelligi petierit z ad finē pduxerit. als nō pūiet. ita
 firmat Dy. z Bar. in. l. ampl⁹ nō peti. ff. rē ratā ha. p. l. qui cū ma
 ior. s. accusasse. z i. l. seruutē. s. petijisse. ff. de lib. ho. exhi. z in. l. pa
 pinian⁹. s. meminisse. ff. de inoffi. test. z. l. alia. s. de his q. vt indig.
 et no. Bart. in. l. si libert⁹. z in. l. eū. ff. de iure pa. z in. l. in. criali. s. de
 de inris. om. iur. z Bar. in. l. si qs maior. s. de trāfac. z Bal. in. l. si qs
 in suo. s. de inoffi. testa. z do. Ant. in. c. si diligēti. de foro compe.
 50 † Et adeo pdicta sunt vera qd etiā si deuentū esset ad sniam et ab
 illa esset appellatu pendēte appellatione adhuc nō esset cōmissa
 pena legalis vel statutaria. qz petitio non esset ad finē reducta. vt
 declarat Bal. in. l. alia. s. de his qui. vt indig. de quo p Alexan. in
 cōfi. cccij. inci. viso ti. zc. in. fi. verbis. z aliqd p Ang. in. l. fi. barfa
 51 torā. s. de fideiu. † Itē ad pdicta etiā faciūt: nā hec verba. si talis
 heres erit nō itelligit simplr si fuerit heres institut⁹. sed post adi
 tionē hereditatis. tex. est quē ibi ad hoc pōderat Jo. de imol. in. l.
 seruū alienū. s. si qs ita. ff. de here. insti. p quo faciūt dicta p Bart.
 in. l. gerit. in. iij. col. ver. circa tertiū. ff. de acq. here. q vult qd qn in
 aliqua dispōne sit mētio de herede. intelligit de hē de post aditio
 nem hēditatis. de quo p Soci. i. cōfi. xcj. inci. visa. in. h. col. in. j. vol.
 52 † Itē vltra pdicta dico qd adeo est vera dicta reglā. vcz qd xba

debēt itelligi cū effectu. etiā ille effect⁹ dz durare. als non est satisf
 53 factū legi. eo qz † nō dz factū qd nō durat factū. l. itē. s. q si actor.
 ff. qd cuiusq vni. no. l. si p parte. s. xvi. ff. de i. rē ver. l. alia. s. de his
 54 q. vt indi. cū fi. † Et iō carcerat⁹ q fugit si reuertat nō dz fugisse fz
 Bal. in. l. j. in. iij. colū. C. de edi. act. et in. l. j. in. v. colū. s. de ser. fugi.
 55 † Pro qb⁹ faciūt no. verba Lu. ro. i. cōfi. 510. inci. quo ad pmiū.
 in. ix. col. ver. h. qz l. zc. et p Bar. i. repto. suo. i. verbo. bānit⁹. in ver.
 qd si bānit⁹ capiat zc. vbi dixi q stāte statuto qd capiens bānituz
 habeat certū pmiū: q si qs cepit bānitū q postea sibi aufugit non
 56 debet hē pmiū. † Et faciūt dicta p Bart. i. l. sicut. s. supna
 cūi. i. iij. col. i. ver. redeo ad ordinē zc. ff. q. mo. pig. vel hi. sol. vbi di
 xit q si index mādāt alicui sub pēa q exeat talē domū illā disgo
 bzet. q si talis cui ē factū tale mādātū exiuit domū et eā disgo bra
 uit. z postea leade reingressus est qd cadit i penā dicti pcepti sibi
 facti. qz nō dz factū qd nō durat factū: et non dz exiuisse postq est
 57 reigress⁹. † Et facit not. verbū Bal. in. l. si qs ita. s. de pac. inter
 emp. z ven. dixit q si testator reliq ecclie. c. vt emat fundū. ecclia
 emit fundū postea vult illū vēdere. an possit. et dicit qd nō: qz nō
 dicere emptū si nō duraret emptū. z faciūt dicta p Soci. i. cōfi. 76.
 inci. visa. in. h. col. i. j. vol. et in cōfi. cxxij. inci. pfecto. i. iij. col. post
 58 me. in eo. j. vol. † Et facit etiā singu. verbū. d. Melli in tract. suo
 bāni. in. j. parte. h. tps. q. lviij. vbi dixit q si ex forma statuti bāni
 tus nō potest stare vel habitare in tali loco vel in tali cinitate. als
 possit ibi capi z decapitari qd tale stat. nō hz locū i bānito trāseū
 te p talē cinitatē vel locū et comedēte in hospitio. qd est sing. not.
 59 † Pro quo faciūt optime dicta p Def. de an. in cōfi. 74. incip.
 viso diligēter zc. circa fi. vbi dixit qd si duo fecerūt pacē hoc pacto
 qd talis nō veniret in cinitatē q si ille venit trāseundo z steterit p
 tres vel quatuor dies sup hospitio q nō dicit rupta pax nec ptra
 factū esse paci. allegat plura de qb⁹ ibi p eū. et facit ad pdicta text.
 60 in. l. qcd calore iracūdie. de reg. in. † Et facit etiā ad pdicta: nā
 si extat statutu iter affines fiat cōpromissū z sit factū sz expirauit.
 q iterū debēt cōpromittere cū pmiū cōpromissū nō habuerit esse
 cū. ita dixit Bal. i. l. veluti. s. hecyox. ff. de edē. z Bal. i. l. fideicō. s.
 si qs. x. ff. de lega. iij. et Bal. z doc. in. l. qui p salutē. ff. de iureiurā. et
 Raph. cu. in. l. si cū dotē. s. j. ff. sol. ma. et Lu. ro. i. l. ptoz. s. hoc aut
 interdictū. ff. de ope. no. nū. quos refert z seqt Soci. in cōfi. cxxvj.
 incip. visa z diligēter. in. h. col. in. j. vol. et voluit alij doc. quos ego
 61 adduxi in sing. meo. 172. inci. habeo nūc vnā qd. zc. vbi † dixi hoc
 esse verū qn qs tenet facere cōpromissum ex dispōne legis vel sta
 tuti. sz sec⁹ est qn tenet facere cōpromissū ex ordiatiōe vlt⁹ dispōe
 hois: nā tūc sufficit qd semel tū sit. factū cōpromissū sz nō sit secu
 tum laudū: et adduxi plures doc. ibi. ad hoc quos nō refero cū sit
 62 ipertinēs ad materiā nostrā. † Et vltra pdicta faciunt dicta p
 Abb. in cōfi. suo. lxxix. inci. videt primo dicendū. in. fi. j. col. in. j. vol.
 vbi dixit qd statutu arctās ad solutionē gabelle accipientē rē inso
 lutum nō hz locū in accipiente rē insolutum. cū talis res est postea
 63 euicta: et nō durat talis datio. † Et faciūt dicta p d. s. eli. in. c.
 ex parte decani. in. iij. col. de rescri. vbi dixit qd si schedula citatio
 nis affigat ostio citati et statū eleuet qd nō dicit legitime citat⁹. ad
 qd alle. Bal. in. l. si pupillus. s. pscribere. ff. de insti. z d. Catal. in
 64 trac. syndi. in ver. 125. † Et facit etiā: nā si fideiussores q a pnci
 pio erāt idonei postea efficiunt nō idonei: tūc de nouo est satisfdā
 dū. vt habet in. l. si ab arbitro. ff. q satisf. cog. z in. l. ptoz. la. h. ff. de
 pto. stip. z i. l. litib⁹. in. x. renouet. z ibi Bar. in vlt. col. C. de agri. et
 cōfi. li. xj. z i. l. si is a quo. s. fi. ff. vt in pos. leg. Qd tū est itelligēdū qn
 qs tenebat fideiubere ex dispōne legis. sec⁹ qn tenebat ex dispōne
 65 hois. ita dixit Jas. i. d. l. si ab arbitro. in. fi. iij. col. † Et ad pdicta
 etiā faciūt dicta p Pau. de ca. i. l. i nūerationib⁹. ad fi. ff. de sol. z di
 xit. d. Phi. de. in cōfi. 177. inci. qd. s. zc. q si alicui factū sit legatuz
 sub cōditiōe si studuerit. qd ad hoc vt cōsequat legatū nō sufficit
 qd studuerit p aliq tps. sed opus est qd puerit ad doctoratuz.
 et subdit qd si marit⁹ instituit vxorē suā heredē si acciperet tertiū
 ordi. sancti francisci. q si accepit illū habitū z nō pserauerit in
 eo nō dz habere hēditatē. ad qd alle. Bal. in. l. si qs hēdē. s. de insti.
 et substi. sub cōdi. fa. † Ad dō ex istis ifero in pncipali pposito nō
 q nō soluz nō pūit affect⁹ nō secuto effectu. sz nec etiā dz puniri
 affect⁹ secuto effectu. si talis effect⁹ nō durat p pdicta. et vltra su
 pradiatas rōnes faciētes ad hoc vcz qd nō pūit affect⁹ nō secuto
 effectu. facit etiā alia rō: nā affect⁹ nihil aliud est nisi volūtas seu
 ppositū in aior: hoc de se ptz. sed sola volūtas seu anim⁹ de p se
 nihil aliud operat nisi quo ad legē diuinā. vt oib⁹ recti iudici ptz
 si aliud nō sequat. ergo affect⁹ sine effectu nō est punibilis. z iō dz
 66 qd † vbi op⁹ est facto verba nō sufficiūt. vt hē in. l. j. s. hec xba. ff.
 qd qf. i. u. z voluit gl. i. c. j. i. xbo. volūtatē. de eo q mit. i. pos. cā rei s.
 67 et gl. i. c. vt circa. in. x. pstito. de elec. i. vj. † Et videm⁹ etiā qd obla
 tio xbalis nihil operat. qz dz realr fieri seu actualr cū re debita in
 pntia z in ptoptu. vt habet in. l. q decē. ff. de sol. z in. l. seru⁹ q hēdi.
 in. fi. ff. de sta. lib. et voluit Bar. z alij i. l. ptoz. s. si rens parat⁹. ff. de
 ope. no. nū. et habet i. l. accep. s. de vsur. z p gl. i. c. pastoralis. de of.
 or. et. c. j. de cā pos. z pprie. z habet p Bal. in. c. j. s. l. j. in. ti. si de seu.
 fue. cōtro.

feu. 2tro. inter do. & agna. & p Alex. i. p. cccclxxvii. inci. in ca. in. v. col. & p Lu. ro. in p. clxiiij. inci. constitutio curie & in. fi. & in p. ccliiij. inci. p. discutienda in. ij. col. & in p. cclliij. inci. qrit primo & in. j. col. et p Bal. in. l. si ex cautione. s. de no nu. pecu. in ver. vij. qrit. et per Pet. de ancha. i. p. cccxxij. inci. visis diligenter in. j. col. & p Alex. in. l. si mora. ff. sol. ma. & p Bar. i. l. creditor. la. ij. ff. de distra. pig. Tene

68 meti p dicta in hac materia conat. Et teneas et meti vnu qd nolo omittere, vcz qd est dare casum in quo nedu no punit affectus no sequuto effectu: s3 et no punit affectu sequuto effectu qui casus est qm delinques post delictu pfectu & psummatu penitet se cisse illud & effectus bonu & pbu ho, ita no. dixit Spec. & ibi Jo. an. in ti. de accu. i. s. j. i. ix. col. i. ver. qd si aliqs iterfecit patre vel tutoru meum & vbi no. dixit qd si aliqs iterfecit ptem vel tutoru meum, & postea eu penitet & efficit bonu vir qd no possum vltari eu accusa re. allegat. c. accusasti. de accu. & c. odio. lxxvi. dist. Pro quo facit optime. c. qz diuinitatis. de pe. dist. j. vbi d3 nolo morte pctoris s3 vt quertat & vnuat. & facit illud cor cotritu & humiliatu de no despicies. Et faciut plura & plura q ego adduxi in practica mea cau saru cria. i. vl. s. i. pe. & vlti. char. Credo tñ qd in ptingetia facti hoc no seruare. Et vltra superi dicta restat diligenter examinare

69 vnu i hac materia conat seu effectus no sequuto effectu. vcz vt vtru in atrocioribus delictis punit affectus no sequuto effectu, in quo dicendu est qd sic. vt habet in cle. pastoralis. in ver. tractauerit, & ibi Car. de re iudi. & in. l. quisquis. s. ad. l. iul. maie. & in. s. veru. vj. q. j.

70 Et ideo videmus qd in crimine assassinatoris qd est crimine enor missimu affectus punit no sequuto effectu. tex. est in. c. j. s. fi. de ho

71 mi. li. vj. Et forti dicit ibi glo. in verbo madauerit. qd mandans hoiem talr occidi, lz postea reuocet madatu re integra tñ no euat tat pena: qz ia ipse ex parte sua pfectit delictu, & hoc et t3 do. Alex. in. l. vtru. in. ff. de parri. pro quo faciut dicta p Bal. in. l. s. hec verba. in. ff. qd qsqz iur. & p Bald. in. l. si qs no dica rapere. in. iij. col. s. de epis. & cle. & in. l. no ideo min. s. de accu. & p Ang. in. l. qui aut. ff. de his q no. in fa. & p Cano. maxime p do. An. in. c. ceter. in

72 v. col. de iud. in quibz locis tenet qd in enorribz delictis sufficit solus tractat vt qs punitat, lz no sequat effectus, & voluit Pau. de cast. in cōf. cccclxxix. inci. visa inquisitione & p totu maxime in vlti. col. & Bal. in. l. si qua. C. de oper. li. & in. l. aut facta. s. euere. ff. de pe. & i. aut. nouo iure. s. de pe. iudi. q male in. & in. c. si voluerit. de capi.

73 qui curi. v. & voluit do. Lu. bolo. i. p. s. vij. in. iij. co. Et p hac parte facit illud, vcz qd ppter enorritate delicti licitu est iura trans gredi vt dicit Inno. in. c. cu oes. de pstit. que oes ibi sequunt. & vo luit Bal. in. l. qd ergo. s. pena granior. in. iij. col. ff. de his q no. in fa. & in. c. j. in. vj. col. qui feu. dare pos. & in. l. & si seuerior. s. ex q. cau. in fa. irro. in. ij. col. de quo latius dixi in. l. j. in prin. in. vj. col. ff. de qoni. & lati etia dixi in repe. mea. l. s. de pba. i. lxxiiij. char. et in

74 sing. meo. cccliij. incip. tu scis. Et Pro quibz facit etia, na lz re gulariter socii criminis no sit interrogat de socio vt in. l. qm libe ri. s. de testi. & in. l. s. de accu. & in. l. j. s. diu. antonin. ff. de qoni. cum simili. tñ assassinus tenet noiare madatoru in iudicio & super hoc pot interrogari & torqueri. glo. est not. in. l. no ideo min. s. de accu. qua ibi no. Bal. & voluit Ang. de are. in trac. malefi. in verbo semproniu madatoru. in ver. & bñ no. & de quo etia p eudē Ange. de are. i. eo. trac. malefi. i. ver. fama publica in. xiiij. char. in ver. que ro aliquis & & p Ang. in. l. & si certus. ff. ad silla. & p Bal. in marga. sua in ver. p fessio in. ij. ver. & p flo. in. l. ait lex. s. iulian. el. ij. ff. ad leg. aquil. & p Jac. de belui. i. sua practica indicali caru criatu sub rub. de qoni. & qua. tor. in. xj. col. & p me in. d. l. repeti. in. vj. col. ff.

75 de qoni. & in. l. vnus. s. cognituru. in. xiiij. col. ff. de qoni. Et fa cit etia p p dicta opi. na lz als heres no teneat de delicto defuncti lite adhuc no p test. vt habet in. l. j. s. ne ex delic. defun. tñ hoc fal lit in herede assassini q oino tenet. tex. est cu glo. qua ibi pderat Ang. in. l. j. s. fi. ff. de eo p que fa. erit. de quo et p Lu. bolo. in. d. suo cōf. vij. in. iij. col. post prin. & sic p ista videf indubitater dicendu qd in delictis atrocioribz punit affectus no sequuto effectu. Et ta men p traria pars videf mihi verior, vcz qd et in atrocioribz deli ctis no punit affectus no sequuto effectu nisi pro adimplecto affectu processum sit ad aliquē actū exteriorē. Et ad hoc dicendu moueor pluribz iuribz rōnibz & doctrinis. Et primo moueor per tex. i. l. qui falsam. ff. de fal. vbi d3 qd ille q incepit fabricare falsam monetā si ea no pfectit ductus pnia no d3 puniri, ecce ergo qd etia in enorribz delicto no punit affectus no sequuto effectu, nam falsa moneta est crimine enorme & crimine lese maiestatis vt habet in. l. j. s. de fal. mone. & tñ no punit no sequuto effectu. vt in. d. l. q falsam.

76 Et tale crimine falsi propter enorritate sua h3 aliqua spalia vltra alia crimina. Et ideo dixit Bart. in. l. lucius. in. ff. ad turp. qd in gnali sermone remissionis delictoru nunq cōprehendit crimine fal si. & idē dixit Pet. de ancha. in repe. c. j. in. lxxvi. ver. inci. vñ si fia tutor & de cōsti. & Ang. in disp. sua inci. renouata guerra, & d. Hel.

77 in trac. banitoz i. iij. parte scōi tps. q. xli. Et tñ in tali crie pro pter ei enorritate no h3 locu regula illa, vcz qd paria delicta mu tua cōpensatione tollunt qz in isto crimine vna falsitas no cōpēfat

cū alia fm Bal. in rub. s. de fi. istr. v. icidēter et qro & c. Itē h3 hoc crimine falsi et aliq alia spalia vltra p dicta q ego retuli in rub. ff. de fal. in. iij. & iij. col. q no refero breuitatis ca, & in tato enorribz crime no punit affectus vt dixi no sequuto effectu, ergo no est veru il lud qd dicut p dicti doc. in locis supra alle. qd i enorribz criminibz

78 punit affectus no sequuto effectu. Et tñ qd in isto enorribz crime falsi no punit affectus no sequuto effectu ptz. Na testis hñs affectu & volutate nocēdi alicui, & p tra talē deponit falsum si eius dictu est inualidu aliq de ca adeo qd nocuit ei s3 quē deposuit, cer te talis testis no d3 puniri de falso eo qz ei affectus no habuit effe ctu, ita dixit glo in. l. diuus adrianus. ff. de fal. & not. docto. in. l. da mus. s. de fal. & not. Bald. in. l. j. s. fi. ff. de fal. & est de mēte glo. in. c. quāto. in glo. pe. de iureiu. & voluit Tācre. de cor. in cōpēdiosa sua sub rub. vij. q. ix. & Pet. de ancha. in p. clxiiij. inci. circa primum post pn. & do. Alex. in p. suo. lxx. inci. viso pcessu in vlti. col. & in cō. si. lxxiiij. inci. viso testō in. vj. col. in. j. vol. ridē tenet Ang. de are. in trac. malefi. in verbo falsario, in veru. qro quot modis ibi habeas tñ p fundamētoz & voluit Pau. de ca. i. p. cccxxij. inci. vñ dicēdu qd dicit pbyter de quo etia dixi. s. in ver. scōs casus & c. p qbz faciut q dixi in. l. j. s. pterea. i. iij. col. ff. de fca. & in. l. j. in. s. in rōnibz. post prin. ff. de fal. Et vltra p dicta qd et in enorribz criminibz non

79 punit affectus no sequuto effectu ptz. Na raptus virginu est cri men exceptu & enorribz vt ptz ex tex. l. vnice. s. de rap. virg. et ex. l. raptos. s. de epis. & cle. & vtrobiqz per doc. etia in tali crimie no punit affectus no sequuto effectu dato qd etia rapiēs pcesserit ad aliquē actū extrinsecu vt perueniret ad effectū. Et ideo si quis rapuerit virginē vt secū haberet rē seu copulā carnalē, attamē si postq eā rapuit illā carnalr non cognouit no debet puniri pe na rapti, ita dixit Jo. de ana. in. c. cū cā. in vlti. col. de raptō. et pro hoc alleg. qplura de qbus ibi p eū. & ibi dicit se als in hac ciuitate Bon. ita vidisse cōsultu & indicatu & liberatu a pena capitis quē dam comitatuū, & illā doctri. Jo. de an. refert & sequit do. Barto. cep. in cōf. lvij. incip. super querela in. ij. col. de quo ego latius dixi in repe. mea. d. l. vnice. s. de rap. virg. in pe. col. nu. 354. Item hanc partē qd in crimine raptus virginis no punit affectus nisi sequu to effectu dato qd pcessum sit aliquē actū exteriorē tenuit & cōsu luit Bal. in p. cccvj. inci. statuto Placētie cauet & c. in. iij. vol. vbi no. loquit. & Rapha. cu. in p. lix. inci. xpofoz & c. Et p hac opi. qd etia in delictis enorribz no punit affectus no sequuto effe ctu, ptz tñ crimine simonie est crimine exceptu & enorribz fm Spe. in ti. de accusato. i. j. parte. s. j. i. fi. vbi ad hoc alleg. c. ptz. i. q. vlt. vbi dicit tex. qd oia alia cria ad cōparationē symonie p nihilo reputant, ex quo infert qd mains delictu est symonia quā crimen assassinatoris, na ille tex. loqz gñat p verbu oia alia cria, & q oē dicit nihil excludit, ideo ille tex. icludit et crimine assassinatoris. Itē allegat etia Spe. ad hoc vbi. s. c. lz hely. & c. tāta est labes. de simo. & xv. q. iij. c. sane. vbi ad hoc est glo. nota. post text. ibi. & in. l. si quēq. s. de episco. & cle. & ad idē est tex. in. c. p tuas. de symonia. Sed in cri mine symonie no punit affectus no sequuto effectu vt dixit in. c. cōsulere. extra de symonia. & glo. in. c. fi. eq. titu. & vtrobiqz p docē. ergo clare ptz qd in enorribz criminibz no punit affectus no sequuto effectu. Pro qua opi. facit optime not. verbu Bald. in. l. no ideo min. in. vj. col. i. ver. vij. qrit. s. de accu. vbi dicit q illud qd dicit qd in delictis atrocioribz punit affectus no sequuto effectu est vcz qñ pcessus ē aliquē actū ordiatu ad ipm factu, secus aut qñ

80 no est processum ad aliquē actū, tñc solus tractat et i atrociori mis no punit. qd dictu refert & sequit do. Sely. in trac. suo de cona tu in. ij. col. versu. fallit tertio & c. & in eodē trac. in pe. col. post prin.

81 Et tñ p hac parte & opi. facit et, na delictu attētatū no ita atro citer punit sicut delictu psummatu, ita dixit Ly. in. d. l. si qs non dica rapere. s. de epis. & cle. quē refert & sequit Bal. in p. cclv. inci. p supponit qd qdā in fi. in. v. volu. & pro hac parte faciut optime q ego dixi in p. meo. cv. inci. cordi meo spm sapiētie infunde dñe & c. vbi oino videas qz pro hac parte p sului apud Adutina. Et ex su pradictis cogor mutare sniam & opi. quā tenui in. d. l. q falsam. ff. de fal. vbi approbau sniam glos. in. c. j. s. fi. de homi. in. vj. q dixit qd mādās fieri homicidiu p pecuniā, & sic p assassinatoru d3 puni ri etia si reitegra reuocauit mādātū, na melius cogitās nūc mihi videf indubitater qd illa glos. no bñ loquat sed rectius loquatur Ang. q tenet dñu in. l. itē apud labeonē. s. si curauerit p illu text. ff. de iniur. & ibi est glo. not. allegans plura iura pro hac parte. Et pro hac parte faciut etia dicta p Pau. de ca. in p. cccv. incip. vi sa inquisitione suprascripta & c. in pe. col. & in p. cccclxxix. inci. visa inquisitione & c. & p do. De. p. d. cor. in p. ccl. inci. s3 in hac & c. in. j. vol. Et qz negari no pōt qd materia ista no sit dubitabilis ppter varia iura & ppter varias doctrinas superius adductas, ideo no esset forte imptinēs pro p cordia dictoz iurū deuenire ad quādā distinctionē quā als in fñi feci in repe. mea. l. vnice. s. de rap. virg. in pe. col. q propter dico circa supradictā dubitationē, vcz an affectus solus no sequuto effectu in atrocioribz delictis punit qd diuingu pōt hoc moyez, qd aut iste q habuit affectu delinquēdi no potuit

I. Si quis necandi.

procedere ad delinquendum aut non proessit ad effectum delicti quia noluit
pena dicitur, pro casu quia fecit quod potuit ut delinqueret, et tunc habeat
locum dicta iuravolentia quod affectus puniat etiam non sequuto effectu.
Secundo autem casu qui non perfecit delictum: quia noluit tunc habeat locum alia
iura dicentia quod affectus non puniat non sequuto effectu, et hac distinc-
ctione in simili facit Barto. in d. l. qui falsam. ff. de fal. ad quod alleg.
dicta per doc. in d. l. si quis non dicat rapere, et dicta per eum in l. qui
ea mente. ff. de fur. Et pro hoc facit glossa in c. periculose. de pe.
dist. i. in glo. si. que dicit quod si clericus voluit facere homicidium quod
tunc non fecit quia non potuit, quod tunc est irregularis, et facit glo. in d. c. quia
periculose quod dicit quod ubi factum sequitur propositum seu intentione tunc
malus est delictum quod non sequitur factum, et faciunt alia plura quod adduxi
in d. re. mea. l. ynice. de rap. virg. in pe. et vlt. col. quod hic non refero
benignitatis causa, et ne idem per idem sepius repetam. Ex quibus remanet
expedita presens materia qui puniat affectus non sequuto effectu et
sicut lex ista. Ideo sequitur l. pe. quod incipit. Si quis necandi et Hippoly.

Summarium

- 1 Masculinum in delictis concipit femininum.
- 2 Masculinum proprie non concipit femininum.
- 3 Masculinum concipit femininum in materia indifferenti.
- 4 Constitutio penalis loquens in fratribus extendit ad moniales.
- 5 Mulieres ita ligantur statutis generaliter loquentibus sicut masculi.
- 6 Occidens infantem non natum ita puniatur sicut si iam natum occidisset.
- 7 Banniti de tali prosapia si oes sint non nati, non erunt banniti.

Si quis necandi. intendit
aggrederi infantem cum occideri puniatur ut ho-
micida. h. d. fm Bal. vel sic. quod necavit vel ne-
care voluit infantem puniatur pena mortis. h. d.
fm Ang. et Salic. Casus etc. C. No. primo ex
isto tex. fm Bal. quod mulier faciens insultum
aio occideri puniatur ea pena qua puniatur ma-
sculus, et hoc propter verbum aggressave. Et

- 1 sic iura loquentia in delictis comprehendunt tam feminam quam masculum, et
in istis masculinum concipit femininum. Sz hoc est tex. l. c. vbi quis.
de penis l. vj. et in l. i. q. quare. ff. de ven. in pos. mi. et in l. q. s. s. ad
l. iul. maie. et no. l. y. in l. q. c. s. de ser. fugi. et Jac. bu. et Bar. post
glo. in l. i. ff. de ver. sig. Bar. in l. i. in prin. in pe. col. ff. de pec. et Ar-
chi. in l. c. si quis suadente. xvij. q. iij. et Hosti. in c. raynal. de test. et facit
tex. in c. impudicas. xvij. q. i. vbi tex. noiat monachas et mona-
chos loquens in odiosis et in delictis. et voluit Alex. in q. si. c. xxv. in-
cip. circa primum in v. col. in j. vol. et in c. si. lxxv. inci. accurate l. h.
col. in vj. vol. et ibi in q. si. c. xxiij. inci. eterni et c. in j. col. in prin. et ibi
in c. si. c. lxxv. inci. vifis in pe. col. et ibi in c. si. c. xxiij. inci. puto in
h. col. et i. q. si. xvij. inci. circumspectis. in pe. col. in vj. vol. in q. b. locis
dicit quod statutum loquens in masculino noie si disponit aliquid in
2 cōno concipit femininum: quia masculinum concipit femininum non proprie
sed ex interpretatione extensiva quod non habet locum in statutis, et alleg. plu-
res doc. hoc tenentes et facit etiam. Nam statutum loquens de adultero
torquendo non habet locum in adultera fm Bal. in q. si. c. lxxi. inci. factum
tale est in iij. vol. Et per hac parte mihi vult iste text. l. Bal. colligat
no. in cōtrarium quod autem probet cōtrarium iste text. p. t. s. Nam si hoc verbum
si quis posuit in hoc tex. comprehendere et feminas imperator dixisset so-
lum si quis aggressus sit quia dicit et aggressave manifeste per quod non suffi-
ciebat illud verbum si quis, nec et illud verbum aggressus. Et per hoc facit i-
arg. l. p. n. i. s. de his quod ad ec. q. fu. vbi tex. volens imponere per certo deli-
cto de quo ibi pena mortis videtur quod verbum capitali pena de necessi-
tate non importat penam mortis adiungit verbum et vltimi supplicij, et sic
dici potest in casu nostro quia si masculinum comprehendisset femininum tex. non
posuisset verbum aggressus, et sic vult mihi quod Bal. non bene consideraverit
hunc tex. et quia materia ista est aliquantulum dubia propter diversas opi. doc.
3 adeo quod non potest quod tute i ea fudari. f. scias tu quod quia sum? i materia
indifferenti quod potest provenire utriusque sexui tunc masculinum concipit femini-
num et i penalis et odiosis, ita dicit Bar. i. l. iura. i. ff. de legi. et i. l.
q. c. s. de ser. fugi. et Bal. i. l. si p. st. s. ff. de leg. i. l. i. s. ff. de leg. i. l. i. s.
xv. ff. de pec. et Jo. de imol. in l. si ita scriptum. ff. de leg. i. l. i. s. et l. i. l. i. s.
in an. pe. q. s. quod sit longa consue. et Pet. de ancha. in c. in g. nali. in vj.
et Archi. in c. si quis suadente. xvij. q. iij. et Bald. i. suo trac. malef. sub
rub. de aliquibus. q. va. in malef. in j. col. et Alex. in q. si. c. xxv. incip.
circa primum in pe. col. et in l. i. ff. de ver. sig. et facit l. si quis in t. a. s.
v. v. vbi pena illi legis quod potest adaptari etiam feminis habet locum fm
glo. ibi et in muliere, et ideo dicit ibi Bal. quod quodam index fuit cōde-
nat? quia dicitur iudicavit. Pro quod et facit glo. in l. i. s. de rap. virg. in
verbo spōsuz quod voluit quod pena illi. l. loquentis in masculo rapiēte
mulierē habeat et locum i muliere rapiēte virū. et dicit ibi Ang. se vi-
disse in facto florētē quādam meretricē cōburi quod rapuerat quēdam
iuvenē, et illa glo. sequitur ibi Bal. ad hoc. et Bal. in l. raptōres. ad fi.
s. de epis. et cle. et in l. si ita. s. de iniusto te. et in c. cam m. f. in om. h. cir-
4 ca fi. de pba. et ad quod facit et tex. et glo. et ibi voluit Car. in vj. q. i. cle.
j. de reg. vbi constitutio penalis loquens in fratribus medicatibus exten-

Hippoly. de Marfi.

- 5 dicitur ad moniales medicantes. Et facit quod voluit Bal. in l. ne
passim. s. de iur. et fac. ign. vbi dicit quod mulieres ita ligantur statutis
terrarum generaliter loquentibus sicut masculi nisi specialiter inveniatur ex-
pressi. de q. b. oib. latius dixi in cōsi. meo. lxxv. incip. post reddi-
tum q. filii et c. in v. char. Et vltra predicta circa hac materiā an et quia
in q. b. casibus masculinum comprehendat femininum. vide Pet. de an-
cha. in q. si. suo. c. xj. incip. sup. st. et c. et Bald. i. trac. malef. sub rub. de
aliquibus q. o. n. i. va. in malef. in j. col. ver. quod talis insurgit et c. et Ange.
in q. si. c. xj. inci. sup. p. cto. in prin. et ibi in j. col. ver. expedito igi-
tur et c. et do. Mel. in suo trac. b. a. in j. parte scōi t. p. s. q. d. xxix. et q.
xli. et Soci. in q. si. l. v. inci. vifis cōsiliis in j. vol. et Jac. i. l. i. s. lxxvj.
col. s. de iure emphi. et Lepo. i. d. q. si. lxxvj. inci. magnifice et c. in pe.
col. Et Alteri? no. ex hoc tex. iuncta glo. j. fm Ange. quod ita puniatur
6 occidens infantem non natum sicut occidens iam natum, ex quo infert Jaco.
but. fm Ang. quod si quis dolose percussit mulierem p. gnate quod ex percussione
fecit abortivum d. z. puniri. l. cor. de sica. ut in hac l. c. i. gl. Dicit tunc quod
de iure municipaliquo cauet quod quod hominem occiderit occidatur an tunc
percutiens mulierem p. gnate taliter quod pariat abortivum an tali casu
puniat. l. cor. de sica. dicit dubitatum fuisse quia ille qui est in ventre
non dicitur homo in re s. in spe. ut ff. de mor. i. se. l. negat. et i. l. pe. s. de post.
heredi. et minus dicitur esse illud quod est in spe quod illud quod est in re ut in
l. minus. ff. de reg. iur. et sic statutum non videtur habere locum. postea videtur
dicere quod aliqui dixerunt quod si tunc erat. xl. dierum, et sic auctus fm medi-
cos et p. hos quod puniatur pena statuti non attento an habuerit animam
occidendi necne, quia statutum non exigit dolus. Si autem non erat. xl. dierum
iudicio medicorum non puniatur sed dicit Ang. sibi videri in hoc recur-
rendum esse an materiā quia quod delictum vltra cogitatum de quo ipse di-
xit in l. q. multa facinora. s. ad l. iul. de vi pub. et dicit quod non ob-
li. sta. quia hic sciebat mulierem esse p. gnate et animam habebat occide-
di ventrem, ita residet hic Ange. et Salice. post eum. Tu autem vltra hos
pres. circa hac materiā i. fatis iam non nati s. existētis in utero vide quod
7 habent i. l. q. i. vtero. ff. de statu ho. et vide Bal. i. l. c. i. inter. s. de fi-
deicō. l. i. vbi dicit quod si bannitus oes de tali prosapia vel de tali p. ge-
nie quod non comprehendit exites i vtero, et dicit et ipse Bal. i. l. i. s. de
li. c. a. quod bannita muliere p. gnate nat? postea non ē bannit? quod duo dē
refert et seq. d. Mel. i. d. suo trac. bannitor. i. j. pte scōi t. p. s. q. ix. cir-
ca mediu. Et ex istis remanet expedita l. ista. Ideo seq. l. si. l. i. s. l. i. s. l. i. s.

Summarium.

- 1 Crimen quando regulariter probari non potest irregularis
pro bono admittitur.
- 2 Probatio quia est difficilis admittitur probatio per coniecturas.
- 3 Evidenter apparet quod ex coniecturis apparet.
- 4 Appellatione probationis venit probatio per coniecturas.
- 5 Illud quod clare probari non potest admittitur probatio per coniecturas.
- 6 Ex solis indicibus quicquid denenitur ad condemnationem.
- 7 Veritas quando aliter sciri non potest receditur a regulis iuris.
- 8 Compelluntur quandoque ad testificandum qui non compellerentur.
- 9 Minor in criminalibus quandoque admittitur in testem.
- 10 Mulier quandoque testificatur in criminalibus.
- 11 Laici in criminalibus quandoque contra clericos testificantur.
- 12 Domestici quandoque testificantur.
- 13 Impuberes quandoque delictum probant.
- 14 Inhabiles quandoque testificantur de veritate. et nu. 17.
- 15 Socius criminis quia admittatur in testem contra socium. et nu. 16.
- 16 Inhabiles quando admittantur ad testificandum.
- 17 Qui incumbat probare veritatem aliter haberi non posse.
- 18 Regula quod probationes de domo rei non sumuntur limitatur.
- 19 Uxor potest recedere a marito quando maritus insidiat eius vite.
- 20 Dos debet statim restitui quando fit divorcium culpa mariti.
- 21 Dos non est statim restituenda quia matrimonium soluit morte viri.

Forte mulier. Et hoc intē-
dit quod vir uxorem voluit occidere vel contra
serui utriusque sunt torquendi. hoc dicit. fm
Salice. quia alij docto. non summant hac
l. c. Mot. fm Salic. quod per eos qui do-
mi sunt crimina commissa in domo presu-
muntur sciri. et ideo per eos probantur. con-
cordat. l. cōsen. circa med. s. de rep. et l. iij. s.

- 1 de adul. Et Mo. et fm Bald. ex hac l. quod quia crimine non potest probari
regulariter modum probandi p. cedit probatio quodammodo irregularis. et hoc
2 contingit sepe i facto. Et ideo dicim? quod quia res est difficilis proba-
tionis admittuntur probatioes per coniecturas ut h. i. c. p. terea. de test. et
voluit Bar. i. l. in illa stipulatione si calēdis. ff. de x. ob. et i. l. de pu-
pillo. s. si quis ipsi p. tōri. i. vj. col. ff. de oper. noui nūti. et Fed. de se. in
cōsi. c. xix. inci. nulli dubium. vbi plura iura ad hoc allegat et Jac. in l. i.
cū ea. i. h. col. s. de trasac. et Alex. i. q. si. c. lxxvj. inci. viso themate. in vj.
col. et ibi in q. si. c. lxxix. inci. i. c. a. et lite. i. h. col. et voluit doc. i pluribus
alijs locis quos ego retuli in repe. mea rub. s. de pba. lxxij. col. in
3 prin. Et talis probatio quia fit per coniecturas seu per presumptiones
dicitur

- dicat euidēs pbatio r illud dē euidēter apparere qd apparet ex cō
lecturis seu ex presumptionib⁹. tex. est r hoc ibi no. expresse Bar.
in. l. l. imperator. ff. de leg. i. in ver. euidēs diuersa volūtas r. r. p.
bat in. l. si quis locuplex. ff. de manu. testō. r habet in. l. si creditor.
s. de pig. acf. r in. l. si tutor petitus. C. de pericu. tut. r voluit Lud.
ro. in. l. i. s. de testa. mili. r Jo. de ana. in consi. xlix. incip. dubiū de
quo querit. r in cōsi. suo. iij. incip. viso testō in. h. col. r Abb. in. c. l. z
causam. in. iij. col. ver. no. xi. de pba. r Ludo. ro. in cōsi. cclxxi. inci.
vis tota r. in fi. verbis. r Barba. in. c. super questionē. s. intentio
nis. in. h. col. de officio deleg. ¶ Pro quo faciūt dicta per Bal.
in. c. j. s. cōuētūlā. in. iij. col. de pace iura. fir. vbi dixit qd appella
tione pbationis cōtinet etiā pbatio plecturalis dūmodo lex ha
beat cōiecturā pro veritate. allegat. l. lucius. ff. de cōdi. et demon.
¶ Et faciūt etiā dicta p Bal. in. c. per tuas. in. h. col. ver. opponi
tur. de pba. vbi dixit qd illud qd nō pōt clare pbari p rerū naturā
pbat argumētis r indicij. de quib⁹ latius ego dixi in. d. mea rep.
rub. s. de pba. in. lxxij. col. ad q optime faciūt dicta per do. Phil.
deci. in cōsi. cclxxij. incip. in cā r. quasi per totū. Et facit ad predi
cta qd voluit Bal. in. l. quicūq. in pe. col. de fer. fugi. in ver. vij.
no. r. vbi dixit qd in secretis tract. r cōsi. ppter difficultatē pro
bationis peruenit ad torturā. r quib⁹ ad cōdēnationē vel absolu
tionē ex solis indicij si sunt ita certa qd vix denegare sufficiat. al
legat. l. milites. s. opz. s. de qd. r Dy. in. l. h. ff. de excu. tut. Et istud
dictū refert r sequit do. Catal. in trac. suo iudica. in ver. cccxvj. in
cip. adde qd alibi dicit Bal. etiā. r do. Frā. de curte in cōsi. lvi. inci.
super pcessu r. in. vij. col. de quibus etiā dixi in practica mea cau
sarū criminaliū. in prin. nu. 13. cū pluribus ver. ibi seq. ¶ Et pro
predictis facit optime regula illa. vcz qd veritas aliter sciri nō po
test tūc recedit a regulis iuris r admittunt testes q aliter nō ad
mitterent qd ptz ex plurib⁹ iuribus r doctrinis. Et primo ptz ex
dicto Saly. in. l. ea quidē in. 50. col. s. de ac. vbi dixit qd si aliquis
lufit in prossi. r fuit deceptus ppter taxillos male quadratos vel
ppter chartas falsas vel aliter qd talē deceptionē poterit pbare
per lenones. r sic p infames. l. infames in causis criminalibus nō
admittant vt in. l. iij. s. lege iulia. ff. de testi. r habet in. c. l. ex qua
dam. r in. c. testimoniū. de testi. r in. c. forus. s. si. de ver. sig. qd dictū
refert r sequit Ange. de are. in trac. malefi. in verbo metitore de
mal dadi. in. j. col. r in eo. trac. in ver. quid iudex statuit terminum
ad opponēdū cōtra pcessum. in prin. r Alex. in cōsi. lxxij. incip. vi
so themate in. j. col. in. j. volu. vbi pro illo dicto allegat ea q habet
tur in. d. l. ex cōsensu. s. de repn. r in. l. ob carmē. ff. de testi. r in. c. ve
niēs. el. h. de testi. r facit etiā dictū Spec. in tit. de teste. in. s. de tes
tiū cōpulsione. ver. sed nūquid vxor. r Abb. in. c. in literis. in fi. de
testi. quos refert r sequit Alex. in cōsi. c. incip. super primo. circa
fi. in. vij. volu. vbi dixerūt qd qn veritas aliter haberi nō pōt vxor
admittit cōtra maritū l. regulariter nō admittatur. ¶ Et facit
etiā nā aliqne sunt persone q inuēte nō cōpellunt ad testificandū
de quibus in. l. iij. ff. de testi. tū cōpellunt ad testificandū qn aliter
veritas haberi nō pōt. ita no. dixit Host. r Jo. and. in. c. j. de testi.
cog. qd dictū refert r sequit Ludo. ro. in sing. suo. cccxvj. incip. tu
habes r. r faciūt q dixi in practica mea causaz crimina. in. s. dili
gēter. nu. 124. cū se. ¶ Et facit etiā no. verbū Joā. an. in addi.
Spec. in. tit. de teste. s. j. ver. itē excipit qd est impubes vbi dixit qd
l. minor. r. xv. annis nō debeat examinari in testē in cā criminali
vt habet in. l. testiū. ff. de testi. r i. c. j. iij. q. iij. cū si. tū iudex nō phia
bet saltē in defectū pbationis recipere talē minore in testē qn ve
ritas aliter sciri nō pōt. r idē dicit ipse Jo. and. in. d. s. j. ver. itē qd
est mulier. r vbi dicit qd l. in cā criminali non admittat mulier in
testē vt in. c. mulierē. rxxij. q. v. r in. c. forus. cū ibi no. de ver. sig. tū
scdm eū ibi admittent mulieres qn veritas aliter sciri nō posset r
dicit qd hoc hz egatē. qd dictū refert r sequit do. Alex. in. d. cōsi.
lxxij. incip. viso themate in. j. col. in. j. volu. Pro quib⁹ optime fa
cit qd habet in. c. peruenit. el. h. de testi. cog. r in. l. serui. ff. de testi. r
in. c. q. cū glo. xij. q. ij. ¶ Et facit qd voluit Abb. in. c. decete
ro. in. j. col. de testi. vbi dixit qd l. laicus nō admittat ptra clericū
in cā criminali vt habet in. c. laicos. r in. c. ibi seq. q. v. r in. c. ve
niēs. el. j. de testi. attū si cleric⁹ cōmisit delictū i loco vbi nō erat co
pia clericorū hoc casu poterit quincip laicos. ¶ Et facit etiā qd vo
luit do. An. in. c. tertio loco. de pba. vbi dixit qd l. domestici non
admittant pro domesticis in testē. r in. c. repellant. extra de accu.
et in. l. etiā. r in. l. parētes. s. de testi. tū admittant fm eū qn veri
tas aliter sciri nō pōt. qd etiā voluit Jo. an. in addi. Spe. in tit. de
teste. s. j. ver. qd si olim. in addi. inci. idē Suid. de suza. r Abb. in
c. cū in tua. de spō. r do. Frā. de are. in cōsi. suo. xij. incip. viso dilige
ter in. xj. col. vbi not. loquit pro quib⁹ etiā faciūt q ego dixi in pra
ctica mea causaz criminali. in. s. diligēter. nu. 80. r 81. r q dixi i. l.
diuus pius. in. h. r iij. col. ff. de qōni. r in. l. de minore. in prin. in. ix.
col. eo. tit. vbi inter cetera dixi notat. esse sing. verbū Albe. de ros.
in. l. testimoniū. ff. de testi. r vbi dicit qd qn delictū aliter pbari nō
pōt nisi p minores qd tūc duo impuberes pbat ipm delictū qd est

- Ang. vbi qd nō memini me alibi legisse. qd dictū simplr refert se
quit Berta. in repert. suo in verbo testes qui esse pnt in vlt. char.
in. j. col. post mediū. Et circa hanc materiā testiū in habiliū q ad
mittunt qn veritas alr sciri nō pōt tene mēti tria notabilia nō cō
tēnēda. ¶ Primū est qd in casib⁹ in quibus testes inhabiles a iure
reprobati ex vitio suo admittunt qn vt dixi veritas alr sciri non
pōt qd tūc tales testes nō admittunt sine tortura vt dixit gl. r ibi
Bal. in. l. iij. s. lege iulia. i verbo palā. ff. de testi. p quo est tex. in. l.
ob carmē. s. j. ff. de testi. r p quo facit nā qn soci⁹ criminis admitti
tur i testē nō admittit sine tortura. ita dixit Raph. fulg. i p. sil. suo
cclxxij. inci. in cā ingstidōis in. j. col. an. fi. ¶ Et rō est qz talis socius
noians aliū i sociū est ipse iā ifamis ppter confessionē delicti factā
p eū. l. ifamis nō admittit s aliqne sine tortura vt est tex. in. c. illi
q. v. q. v. r in. c. in primis. h. q. j. in fi. r voluit gl. in. c. cū. p. de accu. et
in. c. p tuas. de symo. r Alex. in p. sil. suo. xj. inci. circa primū i. h. col.
in. j. vol. de qua materiā vide etiā Sali. in. l. fi. in vlt. col. ver. qro nūc
an cū tormētis r. s. de accu. r Bar. in. l. j. in. iij. col. s. de sum. tri. r
fi. catho. de quo etiā dixi in practica mea causaz crimina. in. s. dili
gēter. nu. 62. r nu. 83. in eo. s. ¶ Scdo etiā scias circa hāc mate
riā qd supradicta q dicunt qd testes inhabiles admittunt ad testifi
candū qn alr veritas sciri nō pōt ab habilibus qd pro hoc pcedit r
h3 locū qn ex natura illi⁹ facti seu negotij alij testes hri nō pnt. l. z
secus est si ex natura illi⁹ facti seu negotij alij testes hri pnt qz tūc
inhabiles nō admittunt. l. alr veritas hri nō possit. nā sibi ipm
tet q potuit adhibere testes legales r fide dignos r adhibuit iha
biles. qz tūc inhabiles nō admittunt. ita dixit do. Anto. in. c. ter
tio loco. de pba. r in p. sil. suo. xxiij. inci. qd dubia vulgaria h3 r. et
eū refert r sequit Alex. in p. sil. suo. lxxij. inci. viso themate i. j. volu.
pro quo allegat tex. r ibi Abb. in. c. fi. de testi. cog. r idē dixit do.
Alex. in cōsi. suo. c. incip. viso pcessu in. vj. col. in. v. volu. de quo
etiā p Jas. in. l. fi. s. de his quib⁹ vt indig. r p do. Phil. deciū i p. sil.
suo. cclxxij. inci. viso i vlt. col. r lati⁹ p me i sing. meo. lxxij. i. ci. plu
res sunt. r vide q ego dixi in p. sil. meo. cū. i. ci. pauci sunt dies. r i pra
ctica mea causaz criali. i. s. diligēter. nu. 84. ¶ Tertio in hac ea
dē materia qn testes inhabiles admittant qn aliter veritas hri nō
pōt scias qd ad hoc vt tali casu tales testes admittant qd h3 pzo
pbari seu p stare qd alie pbatiōes deficiūt. als tales testes ihabi
les nō debēt admitti. ita no. dixit Alex. in. d. p. sil. lxxij. in vlti. col.
vbi ad hoc allegat iura de qb⁹ ibi p eū de quo sūt dixi in. d. singu.
meo. lxxij. in fi. ¶ Quia autē i dictis casib⁹ icibat onus pbadi qd ve
ritas alr hri nō pōt vide do. Frā. bzu. no. loquētē in trac. suo de in
di. r tortu. i. h. char. in. j. col. ver. sed stabit difficultas r. ¶ Et p
istū tex. r p ea q dicta sunt. s. limitat regula illa q dicit qd pbatio
nes nō sunt sumēde de domo rei vt habet in. l. de minore. in. s. tor
mēta. ff. de qd. r in. l. nimis graue. s. de testi. r in. l. q accusare. s. de
edē. r in. l. ei qui. r in. l. ab ea parte. ff. de pba. de quo lati⁹ dixi i. d.
l. de minore. in. d. s. tormēta. in. j. col. r in pe. vbi lati⁹. ¶ Ultimo
qz lex ista tractat de vxore infidiāte maritū r ecōtra. ¶ Ideo scias
qd si marit⁹ infidiat⁹ est vxori ex quo ipsa vxor nō pōt secure stare
cū marito suo absqz periculo persone sue r remedio cautidōis istis
infidijs nō pōt idonee vel sufficiēter pvideri qd ista est iusta cā re
mouēdi eā ab eo r separādi mrimoniū quo ad thori. r idē ecōtra
in vxore quo ad maritū. ita dixit Abb. in. c. lras. in. h. col. de testi.
spo. r i. c. quēadmodū in fi. de iureiu. r in. c. j. de diuor. de qua mate
ria vide etiā p Bal. i p. sil. suo. c. lxxij. inci. Cecilia recessit r. i. iij. volu.
ad q vide oīno Alex. in p. sil. xxiij. i. ci. viso r diligēter quasi p totū in
vj. volu. r do. Jo. neuiza. in silua sua nuptia. in. j. char. in. iij. colū.
¶ Et scias qd qz separāt thori ppter senitiā viri vel ppter ei⁹
culpā dos dz statim restitui mulieri fm Bal. in. c. j. in. j. r. h. col. ex
tra vt lit. nō cōtest. qd secus esset si mrimoniū solueret morte viri.
qz tūc heredes mariti hnt annū ad dotē restituēdā etiā sine vsu
ris fm Bal. in. l. insulā. s. vsuras. ff. solu. mat. r in. l. at q natura. s.
nō tū. ff. de neg. gest. Bar. in. l. fi. s. de bo. mater. Hosti. in summa.
de vsur. s. an aliquo. ver. ecōuerso. Joā. an. et Car. in. c. salubriter.
de vsur. de quo etiā per Soci. in consil. suo. c. xxiij. incip. diligenter.
in vlti. col. in. j. volu. r Ludo. bolo. in consi. xix. incip. pro tanto in
h. r iij. col. r Soci. in consi. lvi. incip. viso testamento in. h. co. in. iij.
volu. r Jas. in. l. cunctos populos. in. xj. col. s. de sum. tri. r Alex.
in cōsi. c. lxxij. incip. viso themate in. h. col. in. v. volu. r in. d. l. at q na
tura. in. d. s. nō tū. r in cōsi. cccx. inci. in pnti. in. h. col. r do. Phil.
deciū in cōsi. cclxxij. in vlt. col. r in p. sil. suo. c. xxiij. inci. in cā in. h. col.
¶ Et p ista fit expedita pns lex. r per pns titulus iste cū adiuto
rio clemētissimi dei r eius btissime mris quib⁹ fit laus r gloria r.
Hippolytus de Marsilijs. J. A. D. bononiensis.

Augduniper Dio

ny sum de Marfy Calographū
sedulū, mense Mayo.

+ colorchecker CLASSIC

+ calibrite

mm